پۀ سرو لمبو
کښي قرار
سنګه اوکړم

لیکوالان

عبدالجبار سهل

توراج خاکسار

Ketabton.com

خپرؤونکي: سید کمپوزنګ سنټر ټوپی

(c) ketabton.com: The Digital Library

پهٔ سرو لمبو کښې
قرار څنګه اوکړم

مصنف : توراج خاکسار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب ټول حقونه د مصنف پۀ حق کښې خوندي دي

د کتاب نوم : پۀ سرو لمبو کښې قرار څنګه اوکړم

ليکوالان : توراج خاکسار، عبدالجبار سَهل

کمپوزر : قاسم ساګر

کره کتنه : سيف الاحد عاجز

شمېره : 200

بيعه : 300 روپۍ

چاپ کال : 2023 ء

چاپ ځائے : سيّد کمپوزنګ سنټر ټوپئ (0315-9887887)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترون

د خپل ماما عبدالحنان روان صیب په نوم چې
زما ادبي روزنه ئې ډېره په پښتنه مینه کړې ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپلې خبرې

ملګرو شعر وشاعري زما پۀ ختټه کښې اغږلې شوې ده ۔ زما نیکۀ سېد کرم اخون د خپل وخت منلے شوے شاعر وۀ ۔ زما محترم پلار هم شاعري کوله ۔ زما ماما عبدالحنان اخون د اتمان ګدون پۀ شاعرانو کښې یو پېژندلے نوم وۀ ۔ زۀ هم نزدې د پینځه ځلوېښتو کالو راهسې شاعري کوم ۔ د توپۍ مشهور اولسي شاعر جمشېد استاذ سره مې ډېر نزدې تعلق پاتې شوے دے ۔ د شعر وادب پۀ وجه مې د اتمان ګدون بخت شېر اسیر ، فقیر خطاب ملنګ ، امیر بشر طوفان او خدائے بخښلي شوکت علي سجاد سره دوستانه تعلقات وو او پۀ دې اتمان ګدون به مې هم ادبي هلې ځلې کولې ۔ د شعر و شاعرۍ سره مې تعلق ډېر زور دے خو قلم مې نۀ وۀ ، تعلیم مې نۀ دے کړے نو کۀ غزل مې جوړ کړے دے کۀ چاربېته او کۀ لوبه نو لیکلي مې نۀ ده ۔ او نۀ زما کتاب چاپ کولو ته نیت وۀ خو د ډېر محترم مشر عبدالجبار سهل صېب مېنې مجبور کړم چې د عبدالجبار لالا سره پۀ ګډه کتاب چاپ کړم ۔ دې کتاب کښې چې زما څومره کلامونه دي د خپلې حافظې پۀ مدد لیکلے شوي دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

زيات کلامونه اوس ماته ياد نۀ دي۔ خو چې څومره غزلې ، چاربېتې ، لوبې راته يادې شوې دي نو دې کتاب کښې مې پښتون قام او پښتو ادب ته ډالۍ کړي دي ۔ زما شاعري ښۀ ده ، بده ده دا په لوستونکو پرېږدم۔ زۀ د خپل مهربان مشر عبدالجبار لالا هم ډېره مننه کؤم۔ چې زۀ ئې خپلو کلامونو چاپ کولو ته وهڅولم۔ د ګران او وتلي شاعر سيف الاحد عاجز هم ډېره مننه کوم چې زما د ماتې ګوډې شاعرۍ پروف ريډنګ ئې اوکړو ۔ د ځلمي ليکوال قاسم ساګر هم مننه کؤم چې پۀ ډېره مينه ئې د کمپوزنګ ذمه واري واخسته۔ د بخت شېر اسير صېب ، ملنګ جان مندڼ صېب ، سيف الاحد عاجز صېب او قاسم ساګر صېب پۀ دلو دلو مننه چې زما پۀ شاعرۍ ئې ليکونه اوکړل ۔ د علي زر خان علي صېب هم ډېره مننه کوم چې ددې کتاب پۀ چاپ کولو کښې ئې قدم پۀ قدم زما مرسته اوکړه ۔ اؤ بالخصوص د سيّد اسد شاه صيب (باچا جی) پۀ دلو دلو مننه چې زمونګ کتاب له ئې ډېر ښائسته ټائټل جوړ کړو۔

توراج خاکسار
خپل کور، ټوپۍ
15-11-2023

(c) ketabton.com: The Digital Library

"د سپيځلي فکر سختن"

پښتو ژبه پۀ دې حواله بختوره ژبه ده چې سره ددې چې نۀ خو ئې ملکي چارواکي (حکومتي حلقې) څۀ سرپرستي کوي او نۀ ئې خپل شته من خلق څۀ خيال ساتي کۀ زۀ دا ووايم نو شايد چې غلطه به نۀ وي چې پښتانۀ همېشه پۀ پردو ژبو وياړ کوي ـ او خپلې مورنۍ ژبې ته سپک ګوري ـ حالانکې د قومونو پۀ ثقافتي اجزاؤ کښې د ژبې ډېر لوئې اهميت دے ـ د ژبې پۀ شته من والي قومونه شته کېږي ـ او د ژبې پۀ ورکېدو قومونه ورکېږي ـ پۀ دوېم نړېوال جنګ کښې چې کله امريکې پۀ جاپان حمله اوکړه نو د جاپان بادشاه ورته ووې چې زما د قوم نه خپله ژبه مۀ شوکوئ يعني پۀ دوي پردئ ژبه مۀ مسلط کوئ ـ ډېرې ژبې ځکه د منځه لاړې ختمې شوې چې حکومتي چارواکو ئې سرپرستي نۀ کوله او خپلو خلقو ته ئې پۀ وئيلو ځان سپک ښکارېدلو۔ د نن نه پينځويشت دېرش کاله اګاهو چې ټچ موبائل د هر چا لاسو ته نۀ وۀ رارسېدلے ـ کاغذ هم ارزان وۀ پۀ کتابت (خبر اوس خو کمپوزنګ دے) پۀ ټائټل او د کتابونو پۀ ګنډلو (بائنډنګ) هم ډېره خرچه نۀ راتله ـ پۀ هر کال کښې به

(c) ketabton.com: The Digital Library

اتیاؤ نه تر سلو پورې کتابونه چاپ کېدل. زهٔ چې وایم پښتو بختوره ژبه ده نو ددې دومره ستونزو او مشکلاتو باوجود پهٔ کال کښې دېرشو نه څلوېښتو پورې کتابونه د نظم، نثر، تاریخ چاپ کیږي.

نن چې زهٔ پهٔ کوم کتاب لیک کؤم. دا کتاب د ښاغلي توراج (چې خاکسار ئې تخلص دے) نظمیه شاعري ده. د توراج چې څنګه تخلص دے داسې پکښې خاکساري هم ده یو ډېر شډل بډل ساده سوده انسان دے اکثر پهٔ محفل کښې چُپ ناست وي خو چې څوک ورته فرمائش اوکړي چې څهٔ ووایه نو هاغه ملغلرې ئې د خلې نه دوړېږي چې د ډېرو خلقو سوچ هم ورته نهٔ رسي او داسې به ولې نهٔ وي. د هغهٔ روزنه پالنه پهٔ ادبي ماحول کښې شوې ده. د توراج خاکسار پلار نیکهٔ پهٔ هشتنغر کښې د چارسدې تحصیل تنګي ګنډهیري نومي کلي اوسېدونکے وهٔ. توراج خاکسار هم پهٔ دغه کلي کښې پهٔ نورلس سوه شپږ پنځوسم کال د اپرېل د میاشتې پهٔ څلورمه نېټه د اروابښاد محمد لالا پهٔ کور کښې سترګې غړولې دي. دا هاغه هشتنغر دے د کوم پهٔ باره کښې چې علي خان بابا پخوا وئیلي وو:

(c) ketabton.com: The Digital Library

هشتنغر شو کان د زلفو د لبرو
ځکه نشته پهٔ دا ملک دکان د مښکو

هشتنغر د شروع نه د ازادۍ علمبردار او د غلامۍ نه د نفرت کوونکیو ټاټوبے پاتې شوے دے . پهٔ دې خاوره حاجي صېب د ترنګزو، ارواښاد فضل واحد او د ازادۍ لوئې مبارز رئیس الاحرار خان عبدالغفار خان چې پهٔ باچا خان یادېدهٔ او داسې نور ډېر خدائي خدمتګار تېر شوي دي . د هشتنغر پهٔ حواله دا مشهور متل به شاید چې هر چا اورېدلے وي . کهٔ هشتنغر خورې نا خو بد پرې مهٔ وایه . ښاغلي خاکسار پهٔ دغه خاوره کښې خړپوسې کړې دي او څوک چې پهٔ کومه خاوره کښې خړپوسې اوکړي د هغهٔ پهٔ مزاج کښې د هغې خاورې اثرات ضرور وي . توراج خاکسار چې پهٔ دې ننګیالۍ خاوره کښې اوزېږېدهٔ نو د ژوند لس کاله ئې پهٔ دغه خاوره تېر کړل . خو دې ته به څهٔ د حالاتو جبر ووایو او څهٔ به دا ووایو چې د اوبو دانو نصیبه به ئې دلته شوې وه توراج خاکسار صېب د یولسو کالو وهٔ چې پهٔ کال نورلس سوه شپږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپېتم د ستمبر مياشتې په پېنځلسمه نېټه ئې ټوپی ته کړه راوړه. د خپلو ښځه خويونو د هر چا سره د علېک سلېک او په غم ښادی کښې د ګډون په سوب ددې ځائے د خلقو زړونه داسې خپل کړل چې نن ځوک هم دا نۀ ګنړي چې ګنړې دوي بل ځائے نه راغلي دي. ددوي هره غم ښادي د مقامي خلقو د غم ښادی نه درنه وي.

توراج خاکسار صېب په کال نورلس اويا کښې شاعري شروع کړه. بې تعليمه دے خو کوم خداداد صلاحيتونه چې دې انسان ته خدائے ورکړي دي ډېر تعليم يافته ورته حق حېران دي. ماليکلي دي چې ددۀ روزنه پالنه په ادبي ماحول کښې شوې ده نو هغه داسې چې ددوي نيکۀ اروابناد سيد کرم اخون لکه د امانت ماليار، نوره دين اخون، امان ګجراتي، احمد دين طالب، او داسې نورو ډېرو شاعرانو په شان يو ډېر ښۀ شاعر تېر شوے دے. د شاعری په هر صنف ورته عبور حاصل وۀ. خو د چاربېتې ډېر ماهر وۀ. دغسې ددوي پلار اروابناد محمد لالا خو شاعر نۀ وۀ ولې ادب ذوقه ډېر وۀ په شعر

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوهېدونکے انسان وۀ ډېر زاړۀ مجلسیان او شاعران به ئې لیدو ته راتلل ـ دغسې ددوي ماما عبدالحنان اخون چې وروستو ئې بیا روان تخلص خپل کړے وۀ مجلس به ئې هم کوۀ او د اولسي شاعرۍ ډېر ښۀ استاذ وۀ هغوي ته هم پۀ چاربېته ډېر مهارت حاصل وۀ ـ توراج خاکسار هم ددوي پۀ قدم قدم ایښودے دے ـ خو خاکسار صېب د چاربېتې سره سره غزل هم ښۀ لیکي ـ هغوي د اروانښاد جمشېد استاذ د ټوپۍ ، نادر خان بزمي ، ملنګ جان مندنړ، او نورو ډېرو ښو ښو شاعرانو سره ناسته پاسته کړې ده ـ خاص کر جمشېد استاذ خو پرې ډېر زیات مئین وۀ هغۀ به د خاکسار صېب لیدو دپاره اکثر ددوي ګاټې ته تلو. واپسۍ کښې به خاکسار صېب جمشېد استاذ سره د بدرګې پۀ طور تر ټوپۍ بازاره راتلو ـ دغسې اروانښاد نادر خان بزمي سره ئې ډېر عقیدت وۀ پښتو پکښې دومره وه چې کله ئې د جنازې د مونځ دپاره ئې د جنازې کټ د ټوپۍ عیدګاه ته یوړو نو هغه کټ چې کومو څلورو کسانو نیولے وۀ چې پکښې دوه د هغۀ ځامن ساجد او شاهد او درېم د خاکسار صېب ماما

(c) ketabton.com: The Digital Library

اروابناد عبدالحنان روان او څلورم خاکسار صېب پۀ خپله وۀ د دغه لويو هستو سره د ناستې پاستې پۀ وجه د هغۀ پۀ شاعرئ کښې يو زبردست زړۀ راښکون پېدا شۀ هم دغه وجه ده چې پۀ مشاعره کښې خاکسار صېب کلام وائي نو بې اختياره د سامعينو د خلو نه بيا ووايه د بيا ووايه نعرې خېژي۔ هوښياران وائي چې د هر محفل خپل خپل تاثير وي۔ د مثال پۀ توګه د خاکسار صېب د يو څو کلامونو نه يو يو بېت راخلم۔ خوشحال بابا وائي :

کۀ اسمان دې د زمرې پۀ خلۀ کښې ورکړي
د زمري پۀ خلۀ کښې مۀ پرېږده همت

توراج خاکسار صېب هم دغه خبره پۀ يو بل ډېر ښکلي انداز کښې کوي هغۀ وائي:

مثال د هغه چا قائم شي چې همت نۀ بائيلي
د کار سرړے چې همت اوبائېلي د کاره اوځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتنه ټولنه کښې پېغور ډېر بد شے دے. د پېغور پۀ وجه ډېر کورونه وران شي ؛ مرګ ژوبله پکښې اوشي ؛ ټول خلق در پۀ در شي ؛ د ملکه ورک شي خاکسار صېب دغه منظر کشي پۀ خپلو شعرونو کښې داسې کوي :

خوږ وي کلے کور خو د پېغور پۀ وجه پاتې شي
ځان پښتانۀ وژني د پښتو او د پېغور پۀ سر

ځوک وائي د ځوانۍ عمر د نادانۍ وي او ځوک وائي د دېوانۍ وي هم دغه وجه ده چې پۀ ځوانۍ کښې د چانه هر ځومره معيوب کار اوشي خلق وائي نۀ پوهيږي خو چې عمر پۀ شا شي او چا نۀ څۀ غلطي اوشي نو هر ځوک ورته وائي دې عمر ته دې اوګوره او دې کار ته دې اوګوره. خاکسار صېب داخبره څۀ پۀ دې ډول کوي :

ناداني پۀ ځلميتوب کښې څۀ عيب نه دے
بد هغۀ وي چې نادان شي پۀ پيرۍ کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نن داسې وخت دے چې د چا نه د حیا طمع نۀ شې کولے سلو کښې یو کس به داسې وي چې هغوي به پۀ حیا او بې حیایۍ پوهېږي۔ نوره هغه خبره ده چې سدهوم ته شین دے۔ دحیا ، غېرت، پښتو صرف نومونه پاتې دي ځکه خو خاکسار صیب پۀ واز کومې دا وائي:

لاړه پښتو لاړه د حیا وختونه ختم شو
هېر کړو اوسنو خلقو غېرت پۀ تږقو تږقو کښې

(بخت شېر اسیر تږپې)

(c) ketabton.com: The Digital Library

پلار په نیکهٔ تخلیق کار او د هغهٔ شعري مجموعه

زما خیال دے چهٔ زیات لیک د توراج پهٔ ذات اوکړم ځکه چې کتاب ئې خو ستاسو مخې ته خور دے ـ او هم تاسو ئې فیصله کولے شئ ـ چې خاکسار صیب ښهٔ شاعري کړې ده او کهٔ نهٔ؟ توراج خاکسار صیب ته دا خداد صلاحیت د خپل پلار محمد لالا خدائے بخښلي نه او بیا د هغوي د نیکهٔ سید کرم اخون نه پهٔ میراث کښې پاتې راروان دے.

نیکهٔ ئې هم یو ډېر نوموړے شاعر وهٔ ـ او د خپلې خواؤ شا علاقې نه به تقریباً پهٔ نیمه پښتونخواه کښې ئې شهرت لرلو ـ هغه وخت چې دا فن پهٔ پېښو نهٔ خرسېدو شوقیه او میراثي وېناوال ئې بلها شاګردان وو ـ د هغوي وېنا به ئې یادوله او د پښتو د موسیقۍ محفلونه به ئې ښائسته کول لا تر دې دمه ئې بعضې خلقو ته چاربېتې یادې وې ـ هغه وخت د چاربېتو مئېنان ډېر وو ـ د نیکهٔ نه وروستو والد صیب محمد لالا هم لږه خو خوږه شاعري کړې وه ـ خو هر چاته ئې پته نهٔ وه ځکه چې ځان ئې شاعر

(c) ketabton.com: The Digital Library

نۀ وۀ ښکاره کړے ـ البته د موسیقۍ محفلونه به ئې خوښ وو ـ د خپل پلار نه علاوه ورته د نورو ښو ښو شاعرانو لکه نوره دین استاذ ، احمد دین طالب ، امانت اخون ، صاحبزاده غلام قادر وېناګانې ورته يادې وې ـ

لکه د پلار توراج خاکسار هم ډېره زمانه ځان پټ اوساتلو ـ ددوي د مور ورور د توراج ماما عبدالحنان روان (چې وړومبے تخلص ئې اخون وۀ) چې ډېر لوئې د نامې جامې شاعر او ډېر ښۀ عالم هم وۀ ـ او مونږ سره به د مشاعرو پۀ محفلونو کښې شاملېدو ـ نو د هغوي پۀ وساطت مونږ ته د توراج د شاعرۍ او کمال پته اولږېده ـ او بيا به مونږ ورو ورو چېړو ـ اخر دا چې عبدالحنان روان صېب الله ته خوږ شو ـ نو توراج خاکسار صېب ئې مونږ ته ملګرتيا کښې پرېښودو ـ چې د اتمان ګدون ليکوال ملګري سرکرده غړے شو ـ خاکسارصېب ته د مور يعني ماما خېلۍ د طرفه هم شاعري پۀ ميراث کښې پاتې شوه ـ توراج خاکسار ښۀ دروند زميندار دے چې ورته ګورې نو ساده باده فقير طبع انسان دے ځان ته څۀ

(c) ketabton.com: The Digital Library

وائي نهٔ ـ ځکه چې مدرسه او کتاب ئې پهٔ سترګو نهٔ دي ليدلي ـ خو کهٔ محفل ئې درسره جوړ شو نو بيا به منې چې توراج هم دا توراج دے خپله قدر مند دے هر چاته د قدر پهٔ سترګه ګوري ما لا تر اوسه دومره حياناک انسان نهٔ دے ليدلے ـ مېلمه دوست دے خپل او پردي ته درناوے ورکوي ـ او وائي چې ما چرې هم د مېلمه يا د مېلمنو دپاره کور کښې د روټئ نهٔ دي وئيلي چې ماسره مېلمه يا مېلمانهٔ دي ـ خو چې څهٔ تياره وي هغهٔ د يار دپاره وي۔

پهٔ اولس دوستئ غم ښادئ کښې دومره تېز دے ـ چې لا به درته خپل خپلوان ورور عزيز نهٔ وي رارسېدلي او دا سړے به درته حاضر وي خو د خانانو نوابانو سره ئې قطعي نهٔ لږي ـ چې يار دوست ئې څومره غريب وي نو ددهٔ زړهٔ ته قريب وي ـ توراج خاکسار صېب پهٔ خپله د خپل وطن هشتنغر نه د ښهٔ شته من کور فرد دے ـ اوس دا د الله وبش دے چې پېدا شوے پهٔ هشتنغر کښې دے او روزي ئې ورله پهٔ ټوپئ کښې ايښې ده ـ چې زمونږ دپاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا د الله یو انعام دے ـ دلته ئې هم په سړیتوب کښې څۀ کمے نۀ دے راغلے ـ څلور شپږ مزدوران ئې هر وخت د مخې اوړي را اوړي ـ خو په لیدو به ئې دا فرق اونۀ کړے شي چې مزدور کوم یو دے او مالک کوم یو ـ

خاکسار واقعي چې خاکسار دے څکه ډېر ځیرک انسان دے چې د وختونو تودې سړې پرې ډېرې تېرې شوي دي ـ په هر رنګه محفل کښې خپل رول لوبولے شي نالوستے دے خو ددین د علومو نه زیات واقف دے ـ په هره موضوع چې ورسره خبرې کوې نو خامخا به ئې جواب کښې ژورتیا محسوسوې د دیني ټولو احکامو پابند دے عمر به ئې تقریباً 67 کاله وي ـ خبره رانه اوږدېږي او اوږده شوه ـ کۀ ډېرې نۀ وي چې یو دوه خبرې په مخکښې پروت کتاب هم اوشي ـ

د خاکسار صېب د کتاب چاپ کول ګران کار څکه وۀ ـ چې هغوي کلام لیکلے چرته بیخي نۀ وۀ ـ چې څۀ وو هغه هغوي سره سینه کښې محفوظ وو ـ بیا به هغۀ ته خپل کلام غزل ، نظم ، رباعي چاربېته چرته د موقعې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

مناسبت یادېدله ـ یو یو کلام دپاره سوچ کول ؛ بیا لیکونکے پېدا کول ؛ هغهٔ ته لوستل او بیا لیکل ډېر مشکل کار وهٔ ـ خو څه ملګرو له دې الله پاک ډېر خېر پهٔ جولو کښې واچوي ـ چې ځان ئې ورسره اوکړوهٔ ـ او دا دومره شعرونه ئې ترې نه خوندي کړل ـ د خاکسار صېب سینه خو ددې نه د ښو او زیاتو شعرونو نه ډکه ده خو د لیک مسئله ده چې کله هغهٔ ته رایاد شي نو لیکونکے نهٔ وي چې لیکونکے وي نو یادېږي نهٔ ـ

د خاکسار صېب کلام خو ستاسو د وړاندې پروت دے کهٔ زهٔ ئې ډېر تعریف اوکړم نو کم دے او کهٔ اوئې نهٔ کړم نو نهٔ ګز لرې او نهٔ مېدان ـ د چا خبره نمر پهٔ ګوته نهٔ پټېږي ـ خاکسار صېب چې څهٔ تخلیق کوي نو یو مضبوط بنیاد ئې خامخا وي نو مضبوط کار خو بې کړاوه کېږي نهٔ ګنې شعرونه خو هر وخت جوړولے شي ـ د هغوي خوندي اشعار ددې مجموعې چې نوم ئې "پهٔ سرو لمبو کښې قرار ځنګه اوکړم" بله د عبرت نه ډک نصیحت اموز اشعار پکښې موجود دي ـ او بیا دا چې د هغوي هر شعر

(c) ketabton.com: The Digital Library

انتخاب هم دے ۔ روماني ليک ساده باده د چاپېرچل د مثالونو نه ډک دے ۔ چې د عام تخليق کار په خوا خاطر کښې هم نۀ راځي۔

زميندار سړے دے دکار او بې کاره بوټے ډېر ښۀ پېژني هغۀ ئې په خپلو شعرونو کښې په داسې ترتيب پېرلي دي ۔ چې سړے ورته حق دق حېران پاتې شي بله لويه خبره دا ده چې خاکسار صېب حق پرست ، حق ګو او حق شناس شاعردے ۔ چې کومې ګډې وډې خبرې په معاشره يا په دين کښې داخلې شوې دي ۔ د سوچ نه بالا تر هغي په موجوده ماحول کښې يو مقام هم موندلے دے د هغې تور ئې په ډېر ښکلي انداز کښې کړے دے۔

لکه چې وائي !

لیل او نهار شمس او قمر کښې تبديلي نۀ راځي
درياب به څنګه موج کمئ د قلندر په خوښه

ما وې خاکسار صېب د خپل چاپېرچل نه څيزونه خپلو شعرونو کښې د ښائست دپاره ځايوي۔

(c) ketabton.com: The Digital Library

ببره د دېوال نۀ شي او رنړه دال توره نۀ شي
ټال شه د ګړنګ پۀ سر هوا به درنه جوړه شي

حسن شه نغمه شه شين ورخاړے شه د بام پۀ سر
رحم پۀ توراج اوکړه دوا به درنه جوړه شي

يا دا چې!
اوري پرې حجر چې پۀ شجر کښې ثمر اولګي
شنډ چې شي انګور د دېوالونو پۀ سر پېټې شي

بله د مزې خبره دا ده چې خاکسار صيب د چاربېتې ازمائېلے شاعر دے پۀ زړو او نوؤ طرزونو ئې اشنا او نا اشنا ډېرې چاربېتې جوړې کړي دي ۔
چې پۀ دې کتاب کښې صرف نمونې شته۔ د خپل کلي پۀ يو نظم کښې ئې د کلي نقشه ډېره پۀ ښائسته ډول جوړه کړې ده۔ يو دوه بندونه ترې د پېژندګلو دپاره راخلم۔

(c) ketabton.com: The Digital Library

علي خان دلته زېږېدلے ، زمونږ نيکونو به وې
دې قبرستان کښې شته دے څلے ، کوي پرې خلق دعوې

پۀ ګوته نمر کله پټېږي
زمونږ د کلي اوبۀ پۀ نورو کلو تقسيمېږي

د هشتنغر بره حصه ده ، د ګنډېري اړخونه
هم ئې تاريخ هره کوڅه ده ، تېر پرې بلها مخونه

قومونه ډېر پکښې اوسېږي
زمونږ د کلي اوبۀ پۀ نورو کلو تقسيمېږي

نورې خبرې پۀ قرآن کښې مزه کوي ـخو د توراج خاکسار صيب دا کتاب نصيحت آموز هم او د مينې ، ورورولۍ او د اخلاص پېغام هم دے ـ دا لږ کلامونه مې د هغوي د شاعرۍ نه د نمونه خروار پۀ حېث راخستي دي ـ او د لوستونکو پۀ وړاندې مې ايښي دي ـ نور د لوستونکو خوښه چې هغوي خاکسار صيب د کوم مقام جوګه ګڼي ـ

(c) ketabton.com: The Digital Library

پهٔ ډېر درناوي

ملنګ جان مندۍ

سرپرست اعلیٰ "اتمان ګدون لیکوال ملګري"

۳۰ ربیع الثاني ۱۴۴۰

بمطابق 16 نومبر 2023

(c) ketabton.com: The Digital Library

”د توراج خاکسار شاعرۍ ته یو نظر“

اولسي ادب چې د يوې ټولنې د کلتور، تاريخ، تهذيب او تمدن په اصلي بڼه کښې د ښکاره کؤلو د پاره د يوې هېنداريې حېثيت لري. دغه اولسي ادب د ليکلي ادب نه ډېر وړاندې د پېړو پېړيو راهسې راروان دے او د يوې زمانې نه بلې زمانې ته انتقالېږي خو زما پۀ خيال دا زمانه پۀ اولسي ادب کښې د تخليق وروستۍ پېړۍ ده څکه چې اولسي تخليق کار د تعليم او مطالعې پرته پۀ خداداد صلاحيت سره د خپل تخليقي قوت پۀ اساس يو داسې سوچه تخليق د اولس مخې ته راؤړي کوم چې په ټولنيز ژوند کښې د هغۀ د ژورې مشاهدې او د کلونو کلونو د تجربې نچوړ وي او زما نۀ دے خيال چې په دې جديد دؤر کښې لۀ دې نه وروستو څوک تخليق کار ناخوانده پاتې شي او بغېر د مطالعې خپلو جذباتو او احساساتو له د شعر ژبه ورکړي هم دا وجه ده چې زۀ خپل ځان ډېر خوش بخته ګڼم چې په يو داسې دؤر کښې د ژوند ورځې شپې سبا کؤم چې هم راته د ليکونکي ادبي

(c) ketabton.com: The Digital Library

مشرانو او هم راته د اولسي ادبي مشرانو په صحبت کښې د ناستې ولاړې زمينه برابر ده په دغه ادبي مشرانو کښې يو نوم د ډېر ګران مشر اولسي شاعر توراج خاکسار کاکا هم دے د چا د شعر ژبه چې خوږه، اسانه او روانه ده څنګه چې توراج کاکا يو ابغ نبغ زميدار سړے دے هم دغسې ئې شعر هم ابغ نبغ، ساده سُوده مګر اغيزناک دد توراج کاکا شعري مجموعه په دوه برخو مشتمله ده په اوله برخه کښې غزلې دي او په دوېمه برخه کښې چاربېتې ـ زۀ اکثر ملګرو ته دا خبره کوُم چې زما د پاره صنف هيڅ معنىٰ نۀ لري بلکې زما د توجو مرکز همېشه فن او موضوع وي اوس کۀ مونږ د پښتو عروضي نظام په نظر کښې ونيسو او د کاکا د کلامونو تنقيدي جاج واخلو نو په بعضې ځايونو کښې د سيمه ايزي لهجې په وجه فني کمزورۍ لري خو چونکه اولسي شاعر د دغه رقم عروضي نظام د اصولو نه مبرّا وي نو دغه د لهجې په وجه کۀ چرته سبلاب کم يا زيات وي نو فني کمزوري نۀ ده بلکې د لهجې هاغه سوچه والے دے کوم چې د توراج کاکا په چاپېرچل کښې مېشتۀ خلق کاروي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو لهٰذا په دې نقطه مونږ نيوکه نۀ شو کؤلے او پاتې شوه موضوع نو په دې کتاب کښې د توراج کاکا د هر کلام موضوع (خواه کۀ هغه د ګل ده او کۀ د بلبل ده، د دوران ده او کۀ د جانان ده) په عقيدوي رواياو او ټولنيز اقدارو داسې رنګ ده چې لوستونکي داسې محسوسيږي لکه چې د هغۀ د زړۀ خبرې ئې د شعر په چوکاټ کښې رابندې کړې وي توراج کاکا د سر تر پايه د پښتو، پت او پښتون ولۍ يو ژوندے نمونه ده ددې اندازه مونږ ته د هغۀ د عملي ژوند نه علاوه د هغۀ د شعرونو نه هم کيږي

شعر د اشارو ژبه ده او د غه اشارو د پاره تخليق کار ته اکثر وختونو کښې د تراکيبو، روزمرو، متلونو او محاورو ضرورت راپيښيږي خو دغه ټول لوازمات د شعر په لنډ تنګ چوکاټ کښې په يو داسې منفرد انداز رابندؤل چې خبره مبهمه پاتې نۀ شي او لوستونکي ته په وړومبي نظر د تخليق کار مطلب او مقصد په ډاګه شي دا ډير لوے هنر غواړي او د دغې هنر مظاهر توراج کاکا په هر دويم، دريم کلام کښې دومره په ښکلي انداز تکرار کړې ده چې سړے ورته ګوته په خلۀ پاتې شي مختصر دا چې د نړۍ په هر ګوټ کښې چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوم قامونه ژوند کوي نو هر قام خپل دود او دستور لري او ژوند ته د خپلې ځانګړې زاويې نه ګوري دغه وجه ده چې د هر قام په اولسي ادب کښې د هغې قام عقيدوي، سياسي، فرهنګي، کلتوري تاريخي او اولسي ژوند ته د هغوي نظر لوستونکي ته په ډاګه کېږي کۀ چرې مونږ غواړو چې د يو مخصوص قام په اړۀ پاخۀ او کوټلي معلومات تر لاسه کړو نو بايد چې د هغوي اولسي ادب ولولو ـ

دغسې د توراج کاکا تخليقات هم د خپلې مخصوص جغرافيې دننه د تخيل په نيلي سور هاغه شهسوار دے چې نۀ د خپلې ټولنې د مذهبي رواياتو نه لاس په سر شوے دے او نۀ ئې د خپلو کلتوري او فرهنګي اقدارو د مصلحت نه کار اخستے دے او د سيمه ايز ژوند د دود دستور، سياست، ثقافت او فطرت داسې ترجماني ئې کړې ده چې د کاڼي کرښې دي

سيف الاحد عاجز
سينئر نائب صدر
"اتمان ګدون ليکوال ملګري"

(c) ketabton.com: The Digital Library

نظم

خپل عمل کړه برابر قرآن سره
رابطه دې ختموه شیطان سره

مال دولت متکبره کړې کوږ ګرځې
وې پېښې به دې یو ځل سبحان سره

د دنیا پهٔ تاوان ګټه د اخر شي
ځان بلد کړه د دنیا تاوان سره

کوم حساب چې پهٔ محشر درسره کیږي
نن هغه حساب کوه د ځان سره

پهٔ توبه ابو سفیان د الله دوست شو
د دنیا نه شو رخصت ایمان سره

همېشه له استغفار وایه **توراجه**
خزانې د رحم شته رحمان سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

پۀ لاروي ګمان د غېږ د جانان څۀ له کوې
د وخت نا اهلو ته د مينې بيان څۀ له کوې

د دنګو غرونو پۀ سر تنګې لارې خامخا وي
تۀ پرې د ښار د سړکونو ګمان څۀ له کوې

چې نۀ ئې زرګر جوړوي نۀ چرته پۀ کلي کښې شته
اوسنو پېغلو ته صفت د پېزوان څۀ له کوې

د عبرت نخښه او تاريخ شه د راتلونکي نسل
لکه د چړک پۀ دېوالونو اذان څۀ له کوې

بس دومره بس دے چې پرې سر د نمر نه سوري ته شي
چې خاورې کيږي پۀ کفن مې تاوان څۀ له کوې

هسې اوبۀ پۀ ډانګ وهل دي څۀ ترې نۀ جوړېږي
پۀ تېر ساعت پسې **توراجه** ارمان څۀ له کوې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

باد د پسرلي د بهار اولګېد
هر بلبل د ګل پۀ رخسار اولګېد

پرخه د سبا غوټۍ غوټۍ شوله
ورځ شوه د خوبانو دربار اولګېد

پاسه کۀ ديدن کوې ګودر ته څه
نمر د کنډاوګي پۀ چنار اولګېد

دشتو کښې شينکي څانګې خورې کړې
سر پرې د شپونکې ګوار اولګېد

نن چې يار رتلے يمه بې ګناه
دا پۀ ما نظر کۀ ازار اولګېد

راغلل کشميري طوطيان لړۍ لړۍ
بيا زمونږ د کلي جوار اولګېد

ووايئ همزولو دا به څۀ کيږي
اور پۀ يارانه د **خاکسار** اولګېد

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

چغه د حسرت نۀ شي ژړا به درنه جوړه شي
کرکه د چا مۀ کوه جفا به درنه جوړه شي

غَز د ادبرې شه کۀ مېوه نۀ کړې نو ګور که ځان
ژبه د منصور نۀ شي سزا به درنه جوړه شي

بېره د ډېران نۀ شي او رنډه دال توره* نۀ شي
ټال شه د ګړنګ پۀ سر هوا به درنه جوړه شي

توره زنه ،شنه خالونه ، ټوله مينه مينه شه
پاڼه د تاريخ به شي لېلا به درنه جوړه شي

زبرے د اختر شه شپه د قدر شه تبربره مۀ
پرخه پۀ ګلونو شه مُسکا به درنه جوړه شي

---

*دال توره د يو بوټي نوم دے چې حکيمان ئې پۀ دوايۍ کښې استعمالوي۔
†دا لفظ پۀ اصل کښې انډے دے خو د قافيې د مجبورۍ له وجې مو انډې کړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

حُسن شه نغمه شه شین ورخاړے شه د بام پۀ سر
رحم پۀ **توراج** اوکړه دعا به درنه جوړه شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

څنګه چې سیورے بدلوي مقام د نمر پهٔ خوښه
داسې مئېن هم بدلوي پل د دلبر پهٔ خوښه

محمود بادشاه ایاز غلام وهٔ دا جدا خبره
ګڼي بادشاه کله چلیږي د نوکر پهٔ خوښه

لیل النهار ، شمس و قمر کښې تبدیلي نهٔ راځي
دریاب به څنګه موج کمئ د قلندر پهٔ خوښه

دا خو الله دے چې حالاتو کښې بدلون راولي
ګڼې ایسار به مازیګر وهٔ د ګودر پهٔ خوښه

هغه د جبل قبدي د مصر بادشاه څنګه جوړشو
بس فېصلې کېږي د لوئې غني اکبر پهٔ خوښه

مخلوق کهٔ خپله فېصله د تقدیر کولے شوله
یعقوب راوړے به وهٔ سترګو له نظر پهٔ خوښه

توراجه څوک چې د الله شي د هغهٔ الله شي
ځکه ئې کړي فېصلې دي د عمر پهٔ خوښه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ګنګوټان ښکلوي ګند او ګلاب نۀ
بې وقوف غلطي زده کړۀ او اداب نۀ

هغه ځنې د مکتب به ملا نۀ شي
چې سندرې وائي لولي کتاب نۀ

د غرض مينه د شوم سړي دولت دے
سود ئې خوښ وي دعاګانې ثواب نۀ

مکانونه په کړو غرونو جوړيږي
چا جوړ کړي لا په سر د حباب نۀ

ته پرې هغسې ګمان د جوانۍ کړې
په **توراج** پيري رادرومي شباب نۀ

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د لوپټې پلؤ ئې سوال کړي د وېختو څوکو ته
نوره مې مۀ نزدې کوه د سرو لمبو څوکو ته

د کلي کور پۀ غېږ کښې خوب کړي باشعوره خلق
څوک چې باغي شي هغه وخېژي د غرو څوکو ته

اشنا وعده اوکړي اقرار اوکړي بيا هم نۀ راځي
اوښکې بغېر د وعدې راشي د ښو څوکو ته

خوبان ترې تور اوربل له سرۀ ګلونه اوشوکوي
لېونی سرۀ لاسونه اچئ د ازغو څوکو ته

تورې ګورګورې لا د تورو غرو لمنې ساتي
ورخاړې اوختل پټو نه د بنګلو څوکو ته

لاړې هغه پېغلې د تورو خاورو لاندې شولې
چې به ئې سپياکې خېژولې د بلو څوکو ته

نن چې **توراج** پۀ کاڼو ولې چې پۀ دې مۀ راځه
سبا ئې مۀ اچو ګلونه د خزو څوکو ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

پرخه د سبا د سرو ګلونو پۀ سر پېښې شي
کله کله مينه هم د زړونو پۀ سر پېښې شي

سر نه د مشرک ، د سروې سر ښۀ وي ټېټيږي نۀ
داسې زندګۍ د عملونو پۀ سر پېښې شي

اورې پرې حجر چې پۀ شجر کښې ثمر ولګي
شنډ چې شي انګور د ډېوالونو پۀ سر پېښې شي

اؤرو دا متل چې د خزلې ځائے ډېران وي بس
خرۀ چې شي مُردار د ډېرانونو پۀ سر پېښې شي

ډېرې خلې دعا غواړې لائقې د شفا نۀ وي
راشي احمقان د محفلونو پۀ سر پېښې شي

مۀ چېړه خوبان **توراجه** هر وختې سپرلے نۀ وي
بعضې لوېټې د اوربلونو پۀ سر پېښې شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

کۀ ناراض شې د تمام واړه جهانه
نۀ څۀ جوړ وي نه به جوړ شي د خفګانه

ستا کاتۀ هم پۀ بدل هم پۀ احسان دي
زۀ يربږم لۀ بدل او لۀ احسانه

پۀ ژوندون کښې چې سکون نۀ وي زندان وي
خوشحالېږي چې څوک خلاص شي د زندانه

نۀ چلېږي دا دنيا او نۀ روزګار ئې
چې زۀ کرکه کړم له تا او تۀ زما نه

پۀ هغې دولت به څۀ خوشحالي اوکړې
چې دې خلاص کړي لۀ حيا او لۀ ايمانه

بادشاهان هم فقيرانو ته سلام کړي
فېصلې دي راورېږي لۀ اسمانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې اسباب د پتېدو ورسره نۀ وي
څۀ به پټ شي په بيديا کښې لۀ بارانه

د **توراج** خاکسار ساده ساده خبرې
ملاوېږي بې پېسو او بې تاوانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

امن مېرو کښې نشته ښار کښې نشته
امن پهٔ کور او پهٔ بازار کښې نشته

د جماعت صف کښې غلهٔ دي ور کښې غلهٔ دي
کومه بلا ده چې پهٔ لار کښې نشته

بچو به حق غوښتو د خپله پلاره
د حق خبره اوس پهٔ پلار کښې نشته

کاشتکاره شپول راپاخي فصل دې خوري
سکون پهٔ لېل او پهٔ نهار کښې نشته

پهٔ غل ټوپک ئې اولي شور هم نهٔ کئ
امن مرغو ته پهٔ چینار کښې نشته

مولوي صېب لېټ شو مقتدیان ګورېږي
خبر دے ګناه پهٔ انتظار کښې نشته

(c) ketabton.com: The Digital Library

دو نمبرۍ باندې اوس فخر کېږي
پېسې اورېجنل کاروبار کښې نشته

پېسې ئې اوګټلې حج له پرې ځي
کرکه پۀ زړۀ د ايماندار کښې نشته

توراجه تۀ ساده ئې غلے کښېنه
ساده سړے هډو پۀ شمار کښې نشته

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زندګي هله ښائسته شي چې خوږه شي
چې ترخه شي لکه ستنه چې کږه شي

هغه ونه کۀ د باغ وي کۀ د سپورې
چې راپربوځي اخر د اور جوګه شي

چې نۀ قد نۀ ئې قامت نه ئې ثمر وي
کوږ غوړاسکے نۀ دُرشل نۀ به برګه شي

اصل اصل وي رښتيا خبره دا ده
د ريښمو کپړه څنګه به زيګه شي

پېغلې برغ منګي اوړي خائسته پرې ښکاري
مناسب نۀ دي چې بَش ئې پۀ اوګه شي

هغه تور چې د تهمت شي پۀ چا پورې
پاکېدل ئې بيا **توراجه** پۀ جرګه شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

بُوره مېښه کله پېے کړي بې ونډې
خر وړے نۀ شي هر ګز د اوبښ انډې[†]

تاچې غوښې له خانک راوړو مېرمنې
صبر اوکړه حلال نۀ دے لا لنډې

زوړ پېزار پۀ شان د نوي پېزار نۀ شي
کۀ هزار ځله ئې وينځې يا ګنډې

شنډې ونې نه ثمر کله پربوځي
کۀ پۀ لخته ئې تمامه ورځ څنډې

کوم عمل چې څوک زباتي اجر ئې نۀ وي
د سکرو د اور نه نۀ ځي غرغنډې

يو مالدار ته خداے دې اوبخښه څوک نۀ وئ
کۀ پۀ قبر ورله ودروې جهنډې

نۀ د مړو سره ژوند کيږي **توراجه**
نۀ څوک مړۀ خښېږ پۀ سر د برنډې

[†] دا لفظ پۀ اصل کښې انډے دے خو د قافيې د مجبورۍ له وجې مو انډې کړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

غل وئ غلا دپاره شپه ده سحر نۀ
د منزل دپاره لاره ده غر نۀ

پۀ ړندو سترګو ځنګل ته ښکار له مۀ ځه
چې پۀ سپین مېدان دې لګي نظر نۀ

پۀ هغې اوبو ګمان د درياب مۀ کړه
چې پکښې شګې مونده شي جوهر نۀ

قرض مال پۀ ډېر هنر وصولېدے شي
دوستانه پۀ خوږه خلۀ شي پۀ شر نۀ

د هغې عشق او مينې څۀ مطلب شو
چې مخلوق ترې نه خبر وي دلبر نۀ

زۀ **توراج** يمه صادق منافق نۀ يم
صادقانو له جنت وي سقر نۀ

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

چې خوږه شي ځار شه لعل جوهر د ژبې
چې ترخه شي عجيبه خطر د ژبې

دغه ژبه د بدن لګه ټوکړه ده
ټول وجود لره کافي ضرر د ژبې

دوه هاتيان چې جنګ شروع کړي اخر خلاص شي
نۀ خلاصيږي چې شروع شي شر د ژبې

منصور وخېژوۀ خپلې ژبې دار ته
چې پۀ دار شو دا ئې وۀ اثر د ژبې

ښۀ سړے د هر سړي خوښ وي **توراجه**
پۀ خلوص پېدا شي سيم و زر د ژبې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ستا پهٔ خندا کښې د جفا نخښه ده
زما ژړا کښې د وفا نخښه ده

دا سپک کاتهٔ د رسوایۍ اسباب وي
کبر غرور خو د ګناه نخښه ده

پهٔ مظلومانو باندې ظلم کول
د غرقېدو دغه صفا نخښه ده

د نېکو نېک د بدو بده برخه
د نېک عمل ثومره اعلیٰ نخښه ده

تهٔ چې د بل نه غواړې ناز او ادا
پهٔ تا کښې کومه د ادا نخښه ده

رنځور چې ومومي پهٔ شپه کښې قرار
مخلوقه هاغه د سبا نخښه ده

توراجه ستا د خلې ساده غزلې
دا د پښتو هغه پخوا نخښه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

چې کم عقلو سره نن ئې پهٔ خندا ناست
سترګې سرې به ئې سبا له پهٔ ژړا ناست

پهٔ خوره زمکه کښې ګل نهٔ زرغونېږي
بې وفا ته ئې پهٔ طمع د وفا ناست

پهٔ ګاونډ چې د کم اصلو شريک نهٔ شې
سرو غرمو ته کهٔ ئې خبر دے پهٔ بېديا ناست

غم ته شا چې د بې ننګو پهٔ ډاډ نهٔ کړې
يک تنها به ئې پهٔ طمع وار خطا ناست

چې پردي راوړي کور ته ننباسي
يوه ورځ به ئې پهٔ خپل قام کښې رسوا ناست

هغه کار پهٔ دنيا مهٔ کوه **توراجه**
ملامته چې پهٔ مينځ کښې د دنيا ناست

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

تل د یار د لوري تکلیفونه دي راځي راځي
یار چې پرې خوشحاله وي دردونه دي راځي راځي

مینه کۀ اسانه وے نو هر چا به کؤلے بیا
زۀ چې مینه کړم پکښې سوچونه دي راځي راځي

نشته دے پرواه زما ، د صبر پهلوان یمه
خبر دے پۀ دلو دلو غمونه دي راځي راځي

کلک شه اے زړګیه چې ونۀ چوې یار جفا کوي
ووایه پۀ جار چې افسوسونه دي راځي راځي

زۀ لکه یتیم یمه مخلوقه د ژړا عادت
رنګ پۀ رنګ د ظلم دورانونه دي راځي راځي

نوم زما **توراج** دے پۀ سر تاج د محبت لرم
ګل سره ازغي وي تهمتونه دي راځي راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د یار جهونپړۍ به پۀ ماڼۍ د چا بدله نۀ کړم
حساب به ئې کمه د شاهانو د محله نۀ کړم

د یار پۀ در کښې شا بربنډه پۀ ازغو څملمه
عاشق پۀ څۀ شوم چې ئې غوره د بخمله نۀ کړم

زړۀ مې بهلول دے پۀ لمسون د چا غولېږي کله
صادقه مینه به رسوا چرې پخپله نۀ کړم

د یار تهمت خو مشَدۍ زما پۀ سر پرته ده
دا مشَدۍ به د رقیب د خپې چپله نۀ کړم

چې د رقیب لمسه منم پکښې فائده مې څۀ ده
ځان به پۀ زور د ډېرانۀ د سر خځله نۀ کړم

کۀ نقادان مې تنقیدونه پۀ اشعارو کوي
خپله زړه جذبه به ورکه د غزله نۀ کړم

دا زۀ **توراج** څۀ له د یار سره جوړه ګرځمه
کۀ وخت پوره شو اشنا خلاص به د اجله نۀ کړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

اور د محبت مې د زړګي پۀ دنیا بل شولو
ځکه مې د مخ رونق پۀ دې دنیا بدل شولو

خیژي اسویلي زما د خلې نه د سلګو پۀ ځائے
غم چې د حسین اشنا پرون راسره مل شولو

راغلل دا بې شماره تهمتونه شو پۀ ما دلۍ
هار لکه د ګلو مې پۀ غاړه مکمل شولو

پروت د یار پۀ در کښې شا بربنډه پۀ ازغو یمه
چاته به ازغي ښکاري خو مالره بخمل شولو

زۀ د یار پۀ عشق کښې د وطن شړلے خوښ یمه
خبر کۀ د مجنون غوندې مې عمر پۀ ځنګل شولو

مومي به مئین زړونه قرار زما پۀ دې غزل
هر یو سوي زړۀ لره مرهم مې دا غزل شولو

نوم زما **توراج** دے پۀ رواج د عشق پوهه شوم
سرومال ببلم اشنا ګټم پۀ رب توکل شولو

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل[‡]

دا حیادارې سترګې ستا دي یاره
سرې ناغه دارې سترګې ستا دي یاره

تازه تازه کاتۀ اثر لري ستا
زینت حقدارې سترګې ستا دي یاره

خندنۍ سترګې دي کړې چاته کږې
کږې ایسارې سترګې ستا دي یاره

قرار زړګے ئې راله کۀ ناقرار
څۀ دل ازارې سترګې ستا دي یاره

چې قاصد درشي دا رتې ئې څۀ له
جنګ ته تیارې سترګې ستا دي یاره

راشه دیدن له دې **خاکسار** راغلے
ډېرې یادګارې سترګې ستا دي یاره

[‡] پۀ دې غزل کښې شونډې نۀ لګي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

پۀ سپين مخ دې تار پۀ تار کړه زلفان ورو ورو
پۀ يو نيم سلائي تور کړه چشمان ورو ورو

محبت صرف پۀ سوال کېدلے نۀ شي
پۀ ترتيب پکښې پکار وي تاوان ورو ورو

پۀ لمسون د غمازانو دهوکه نۀ شې
رژوه مې د غمجن زړۀ ارمان ورو ورو

معشوقه د خپل عاشق نه ګيلې نۀ کړي
خو غماز پکښې پېدا کړي خفګان ورو ورو

بې وقوف ته راز څرګند نۀ کړې **توراجه**
عاقلانو ته کړه خبر دے بيان ورو ورو

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

پۀ دولت چې څوک مئین وي عزت څۀ کړي؟
پۀ عزت چې څوک مئین وي دولت څۀ کړي؟

سود پرست سړے د زیان مېدان له نۀ ځي
د قارون غوندې د خدائے پۀ رحمت څۀ کړي؟

سخاوت د بنیاګانو عادت نۀ دے
هندو ځان سېزي پۀ اور خو جنت څۀ کړي؟

محبت د ننګیالو د زړۀ مشال دے
چې بې ننګه شي هغه محبت څۀ کړي؟

لېونی پښې ابله پښې سرتور سرونه
پۀ خپل غم کښې مبتلا وي راحت څۀ کړي؟

حقیقت بیان کوې **توراجه** چاته؟
نادانان غواړي مجاز حقیقت څۀ کړي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زما زړګے د وفا ډک دے بې وفا دې نۀ شي
جفا کول بې وفائي عادت زما دې نۀ شي

زۀ چې پۀ کوم محفل کښې یم هلته دې مینه وي تل
د زور او جبر د ستم وختونه را دې نۀ شي

چې پۀ رښتیني محبت وي رب دې نۀ لنډوي
صادقه مینه دې کامیابه وي رسوا دې نۀ شي

چې دوه مئین پکښې یو ځائے شي راز د میني کوي
د وصال شپه تر مړېدو پورې سبا دې نۀ شي

ښائست خو خدائے ورکړو غرور پرې ښکلي څۀ له کوي
پۀ غرور ناک بشر نیازبین زړونه شېدا دې نۀ شي

دیدن د سر پۀ بدله دے چې محنت وکړي څوک
هر حق پرست پۀ ځائے د حق کښې وار خطا دې نۀ شي

توراج خاکسار چې د کوم یار فرمانبرداره ګرځي
ورځ پۀ محشر کښې د هغې یاره جدا دې نۀ شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ځنګه چې باد د ګړنګونو پۀ سر نۀ اودرېږي
داسې خولې هم د خالونو پۀ سر نۀ اودرېږي

زما د خلې سلام پرې وايه خبر دے نۀ دې قبلۍ
خبر دے اوبۀ د دنګو غرونو پۀ سر نۀ اودرېږي

چې طوفانونه پرې راځي ځانګې ئې زمکې له ځي
ځکه خو پرخه د ګلونو پۀ سر نۀ اودرېږي

چې به ئې کاروان راوېښوۀ د سبائي نه مخکښې
هغه چرګان د دېوالونو پۀ سر نۀ اودرېږي

د پېرنګي زندان مې پېغله د وطن اوخوړه
دغه خفګان د چا د زړونو پۀ سر نۀ اودرېږي

خالقه ستا د قدرتونو لارې چا اونيوې
زمونږه اوښکې د مخونو پۀ سر نۀ اودرېږي

کاتبه ځه چې پۀ ليکلو مې بې وسه شولې
د **توراج** ژبه د شعرونو پۀ سر نۀ اودرېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

پۀ سپین مخ دې کړه خوارۀ زلفان تازه
قط پۀ قط پکښې تومبې ګلان تازه

پۀ لنډۍ زنه دې خال د رنجو بس وۀ
لا پۀ پانو دې کړل سرۀ لبان تازه

تا چې جوړ کړو ځان زما د مرګ دپاره
پۀ کجلو دې کړل تور چشمان تازه

چې زما د قصده وخاندې رقيب ته
درنه نور مې شي پېدا خفګان تازه

تۀ زما دې سوي حال ته نظر وکړه
ګرځۀم پۀ اوښکو لوند ګرېوان تازه

دا اباد جهان به وي به نۀ وي **توراج**
خوند به درنکړي بيا بل جانان تازه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

پهٔ تبر ساعت پسې وختونو هڅو اونهٔ ژړل
دې بې وفا میاشتو کلونو هڅو اونهٔ ژړل

چې پهٔ ګلونو به ئې اوچې زمکې تاندې کړلې
هغې سپرلو پسې دشتونو هڅو اونهٔ ژړل

د سور پېزوان او سور چارګل او شنو خالونو ښائست
دؤر ئې تبر شو خو مخونو هڅو اونهٔ ژړل

چې به مدام د ګلو ډک وهٔ اوس ئې خاورې خوراک
پهٔ تور اوربل پسې ګلونو هڅو اونهٔ ژړل

چې ګودرونه پرې ښائسته وو یاره هغه پېغلې
خاورو له لاړې ګودرونو هڅو اونهٔ ژړل

غټې خلقې جګې شملې درانهٔ خوارهٔ مشران
پسې حجرو او محفلونو هڅو اونهٔ ژړل

توراجه ستا پهٔ جنازه پسې به وژاړې څوک
مینې ترې ختمې شولې زړونو هڅو اونهٔ ژړل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ښائست د مخ مې کمېدۀ پۀ پته پوهه نۀ شوم
اوربل مې ورو ورو سپينېدۀ پۀ پته پوهه نۀ شوم

د ماشومانو لوبې توقې وې کنه عالمه
کله کوېژدن کله وادۀ پۀ پته پوهه نۀ شوم

ما وې چې ژمے دے چې اوړے شي نو سېل له به ځم
دوران مې ورو ورو تېرېدۀ پۀ پته پوهه نۀ شوم

دا نن پرون وے پرون نن وے پرونۍ ورځ ښۀ وه
جانان زما نه ځارېدۀ پۀ پته پوهه نۀ شوم

زما سندرې زما خيال او زما شونډې مسکۍ
زما ځواني د خوب ليدۀ پۀ پته پوهه نۀ شوم

هغه **توراج** چې به ئې تخم د ګلونو غورځؤ
پرون پۀ خپله غورځېدۀ پۀ پته پوهه نۀ شوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

جانانه ماته دې نا اشنا کړلې اشنا سترګې
سترګو دې هېرې کړې په څهٔ وجه زما سترګې؟

ماپسې خلې د مخلوق وازې شولې ستا په وجه
تاپسې مهٔ شه د مخلوق او د دنیا سترګې

د غریو نیولو سترګو رنګ په خندا نهٔ بدلیږي
نهٔ غلطیږي د خندا او د ژړا سترګې

سترګې په کوم طرف کږې کړم چاته اوګورمه
د خاورو لاندې شوې د ناز او د ادا سترګې

زما پېغام دې د ماښام ترغونیٔ اوګڼله
څکه دې واړولې قاصد ته وار خطا سترګې

بخشش کوه نهٔ لګي پته د راتلونکي سبا
توراج ته برندې برندې ګوري د عقبا سترګې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

راشي دانشور چې ځي درانۀ پۀ چپه خلۀ پاڅي
ډله د کم عقلو جرګه بې رټلې نۀ پاڅي

ښار دے کۀ مېره ده خو ترخې خبرې شر له ځي
مخه چې د شر نيسي هغې پسې جرګه پاڅي

رنګ د تعصب چې پکښې وځلېږي هرکله
هغه محفلونو نه اکثر د بنده زړۀ پاڅي

ستاسو ښار ته راشي کۀ زمونږه د نخترو باد
بيا به ددې ښار پېغلې بې غږه پۀ ښکالۀ پاڅي

اور دې پۀ ښائست ولږه مور دې څوکيداره شوه
پرخه به د ګل نه د دېوال پۀ سيورې څۀ پاڅي

راشه لوپټه راته لوګے کړه د نظره شوم
داسې صدقه باندې ژوندي څۀ کے چې مړۀ پاڅي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ببره د ببو د کور زمونږ په کور راګوره ده
نمر زمونږ د غولي مینځ له راشي چې تیارهٔ پاخي

سر چې بره وي ښکته په پښو کښې تندر نهٔ لګي
سترګې هله وغړېږي مخکښې چې بانهٔ پاخي

خوب کوې **توراجه** د اخر برخه دې ورکه شوه
تهٔ جوړې فاسق شوې بزرګان په نیمه شپه پاخي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

پېغلې چې پۀ کور شوې د ګودر د سېله پاتې شوې
هېر ترې بانړې چغ شو د اختر د سېله پاتې شوې

ناستې دي بنګلو کښې د موبائل سره مشغولې دي
څکه د چینار، چینې ، نختر د سېله پاتې شوې

اور شو جینکو پورې د سیمې سالانه چکر
تلې د رور پۀ جنج د هشتنغر د سېله پاتې شوې

ښار د پښتنو د فېرنګي بارودو وجړقۀ
نۀ ځي قافلې د پېښور د سېله پاتې شوې

ډېره موده اوشوه پۀ نظر د هیچا نۀ راځي
زانړې د کابل او د خېبر د سېله پاتې شوې

مونږ به چې تپوس کوۀ **توراجه** تۀ به نۀ وې کور
ښۀ ده چې بوډا شوې چې د غر د سېله پاتې شوې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

خوږ زبان وي تریخ زوزان شي پۀ پیرۍ کښې
تل محتاجه هر انسان شي پۀ پیرۍ کښې

د ځوانۍ پۀ وخت د وخت نه فائده واخله
چې خېرازه دې دوران شي پۀ پیرۍ کښې

ناداني پۀ ځلمیتوب کښې څۀ عیب نۀ دے
بد هغه وي چې نادان شي پۀ پیرۍ کښې

پۀ ځوانۍ کښې کۀ څوک هر څۀ هر څۀ اوکړي
افسوس اوکړي بیا لقمان شي پۀ پیرۍ کښې

نۀ به سپین وېښتۀ پۀ ببرته د چا تور شي
نۀ به بیا چرې څوک ځوان شي پۀ پیرۍ کښې

پۀ خپل زور قوت غرور مۀ کړه **توراجه**
هسې نۀ چې دې کار وران شي پۀ پیرۍ کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

پېغمبر کړې پۀ محشر رهبر زما
شي پۀ مخکښې به اسان سفر زما

زۀ به ښنګه خوشحالي او خندا اوکړم
د ګناه پېټې چې پروت پۀ سر زما

دنیا ځائے د همېشه اوسېدو نۀ دے
یو ځل رابه شي د تلو نمبر زما

ماله دغه خوشحالي پۀ محشر بس دے
چې ساقي وي پۀ کوثر دلبر زما

زۀ **توراج** پۀ قول ، **فعل** ساده‌ګي کړم
هر انداز الفاظ دے **لعل** جوهر زما

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

محفل د لېونو کښې لېونۍ خبرې کېږي
په خلۀ د سېلانیانو سېلانۍ خبرې کېږي

مېلس کښې د ځوانانو بوډاګان کله ځائیږي
خفه شي بوډاګان چې د ځوانۍ خبرې کېږي

ښۀ خلۀ د غریب بنده د نېستۍ په معرفت شي
غریب شي هلته چپ چې د خانۍ خبرې کېږي

رونق د زمانې بدل بدل عالم بدل شو
په خړو وطنو کښې پخوانۍ خبرې کېږي

قاصده ښېه نیولے شه خوږې راباندې لګي
محفل کۀ ننښے دے پرونۍ خبرې کېږي

په نورو ښاریو کښې مینه مینه خنداګانې
په ملک د پښتنو د دشمنۍ خبرې کېږي

توراج وائي ګنده شوه معاشره په دغه وجه
مدام چې د حسد او تربګنۍ خبرې کېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

چې غرور او تکبر د چا روزګار شي
د هغۀ مثال د ګرد او د غبار شي

ګرد غبار د هواګانو مخکښې زغلي
حېثیت ئې د یو نۀ څیز پۀ مقدار شي

پۀ ډنګر مینه کوه فائده به مومې
بې وفا سره دوستي خدمت د مار شي

د کم اصلو د یارۍ مثال دے داسې
لکه څوک د ګنګوټانو خدمتګار شي

چې د یار د لاسه زهر اوخوري اوڅکي
سړے هله د لقمان غوندې هوښیار شي

تجربه یو مرتبه ګڼه **توراجه**
تجربه چې د چا نۀ وي خنډ و خار شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

هوښیاري او ماهري دواړه یو څیز دے
بهادري او سرزوري دواړه یو څیز دے

چې تمام عمر د بل پۀ حکم زغلي
غلامي او نوکري دواړه یو څیز دے

چې پۀ چل د ستهکي اوزار تیار کړي
لوهاري او سونیاري دواړه یو څیز دے

چې تاوان پکښې سره د ګناه مومي
لوفري او جواري دواړه یو څیز دے

تفاوت پۀ بعضې کار کښې دومره نۀ وي
مالیاري او کاشتکاري دواړه یو څیز دے

تور به سپین کړي سپین به تور کړي پۀ لغاتو
شاعري او ګل کاري دواړه یو څیز دے

زۀ **توراج خاکسار** د نېکو خلقو یار یم
نېک کاري او خاکساري دواړه یو څیز دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

خزې چې يو ځائے شي پخوانۍ خبرې ډېرې کئ
دوي د پېغلتوب او د ځوانۍ خبرې ډېرې کئ

مونږ به د فلانکي کره پهٔ تال باندې ځانګل خورې
دغه لېونيانې لېونۍ خبرې ډېرې کئ

سمه تماشه وي چې وادهٔ ښادۍ له لاړې شي
ستائې خپل زاړهٔ سل کلنۍ خبرې ډېرې کئ

ډېره ډوډۍ وخورې بيا وئ مونږه څهٔ خوړلي دي
نهٔ مړيږې دوي د بې ايمانۍ خبرې ډېرې کئ

ډلې ډلې کېږې د ښادۍ د کوره ووځي چې
يو بل ته پهٔ لار د شيطانۍ خبرې ډېرې کئ

دا ناقِص العقل قوم **توراجه** د چا نهٔ مني
خوښ ئې وي فساد د دشمنۍ خبرې ډېرې کئ

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

يو چغه يو اواز جوړ شي اکثر د پښتنو
د اور او د اوبو مثال لښکر د پښتنو

پۀ سرو سکروټو خېژي ننګيالي زمونږ د کلو
پۀ بد طرف دې تاؤ نۀ شي نظر د پښتنو

پۀ اوچو غنو ملاسته به ترې سل ځله بهتر وي
الله دې څوک وانۀ ړوي پۀ شر د پښتنو

يريږي ترې نه غر چې چرته ما ته اور کښېنۀ دي
اکثر جګړه جوړه شي پۀ غر د پښتنو

ځانونه پرې وژلي پښتنو تاريخ ګواه دے
چې چا پناه اخستې ده پۀ در د پښتنو

کۀ چاڼ کړې کائنات پۀ مخلوقاتو پسې ګرځې
پۀ مينه کښې څوک نشته برابر د پښتنو

توراج وائي جذبات د پښتنو دغسې اوکړي
د زړۀ رازونه هم اوځي بهر د پښتنو

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

کۀ پۀ کور ئې د سرو زرو باران اوشي
خو د بعضې کس به سترګې مړې نۀ شي

غل د غلا نه نۀ صبرېږي کۀ بادشاه وي
پاړوګان د منګرو د لاسه مړۀ شي

کۀ د سرو زرو کنډول د زهرو ډک کړې
نۀ به شات نۀ به نبات نۀ به اوبۀ شي

نغاره شي نظاره شي پۀ عالم کښې
چې د زړۀ خبره هر کله پۀ خلۀ شي

صبر ښۀ وي خو تر وسه او تر حده
اخر وځاخي چې اوښکه پۀ لېمۀ شي

د **توراج** خاکسار ساده ساده خبرې
غم ښۀ نۀ وي کۀ پۀ زړۀ کۀ پۀ کالۀ شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

څوک چې وکړي د الله پۀ قرآن کبر
لکه وکړي چې پۀ عرش او میزان کبر

کۀ پۀ ما کبر کوې جانانه خبر دے
همېشه کړي پۀ عاشقو خوبان کبر

چې هر څوک کبر کوي فخر پرې هم کړي
اخر وارېږي پۀ **هغه** انسان کبر

څوک به څۀ ګیله د نورو **خلقو** اوکړي
پۀ ګلونو چې کوي بُلبلان کبر

زۀ **توراج** همېشه دا سوال او دعا کړم
ربه وا مۀ ړے پۀ ما د ایمان کبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

بس يو الله دے چې قائم دے همېشه پۀ يو حال
پۀ غرونو راشي د سوکړو او د اورونو زوال

د درياب‌ونو چينې هم اوچې شي زور ئې کښېني
شمس هم رڼا تته کړي ، تت ښکارېږي ، تت شي هلال

څوک پۀ محل کښې د رېښمو پۀ بستر اوده وي
پۀ چا راڅاځي راپرېوځي ګوڼ خوړلے چوپال

د چا د کور لارې کوڅې وي پۀ ماربلو پخې
د چا د کور د پنايي نۀ وي د ختو دېوال

څوک لېونے شلېدلې غاړه ببر سر منډې وئ
څوک دانشور د زمانې کړي ورله ورکړي کمال

څوک د پُلاؤ مجمې پۀ لتو وهي مخ ترې اړئ
توراجه څوک سره روټۍ غواړي د بل نه پۀ سوال

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

چې د سر شال ئې پهٔ خالونو پرېوځي
لکه چې تندر پهٔ ګلونو پرېوځي

دا پهٔ بلۍ ئې سرهٔ لاسونه اېښې
کهٔ سرې لمبې پهٔ دېوالونو پرېوځي

باد ئې اوربل پهٔ اننګو خوروي
کهٔ تور پتنګ پهٔ مشالونو پرېوځي

پهٔ سر ئې سپينه لوپټه رپيږي
کهٔ سپينه واوره ده پهٔ غرونو پرېوځي

بام ته چې ګوري ګام ته پام نهٔ کوي
هغه اکثر د ګړنګونو پرېوځي

چې ننګ او پت نهٔ پالي سود پسې ځي
هغه ملګري د خيالونو پرېوځي

حسن پرست زړګي برباد کړو **توراج**
اثر ئې څکه پهٔ شعرونو پرېوځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

قطعه

پۀ خپله خوښه چې شپېه باران ورولے نۀ شي
وريځې ستا د کلرونو صفت څۀ له اوکړم

ما اورېدلي چې فردوس د عابدانو ځائے دے
زۀ ګنهنګار طمع د هغه جنت څۀ له اوکړم

قطعه

د ګلو لخته د سبا پۀ پرخه نۀ کړېږي
څو چې پښپلو سرو غوټو باندې سمسوره نۀ وي

د تاريخ پاڼه ده د هر مشر د خلې خبره
کنډرې نۀ کيږي چې غل د چا د کوره نۀ وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

قطعه

سیورے مې پۀ کاڼو باندې مۀ اوله
چرته به اختر کښېږي درته غاړه شم

چک دې راله خال پۀ اننګې وران کړو
څۀ به وېمه مور ته چې اوس لاړه شم

قطعه

دلته د وَس خلق د خبر طرف ته ګام ناخلي
بې وسه شته خو څوک ئې خبر خېرات کښېږي نام ناخلي

دلته د وخت پۀ فرعونانو د چا وَس نۀ رسي
د چا چې وَس رسي هغه ترې انتقام ناخلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د پښتونخوا د مېړنو لارې به څوک اونیسي
د دین اسلام د ننګیالو لارې به څوک اونیسي

څوک چې ځان وژني د لښکرو نه مخ نۀ اړوي
سر چې پرې ږدي د لېونو لارې به څوک اونیسي

مالک د عرش پۀ موسمونو کښې بدلون راولي
د بهارونو پسرلو لارې به څوک اونیسي

لا خو خالد بن ولید د یاده وتے نۀ دے
د دین سر تېرو د جذبو لارې به څوک اونیسي

د زمانې پۀ ابرها د زوال غږ خو اوکړئ
د ابابیلو د حملو لارې به څوک اونیسي

د جنګ بدر د تاریخ پاڼې لا ورکې نۀ دي
د ملائېکو د راتلو لارې به څوک اونیسي

توراجه زر به راوړي رنګ د شهداؤ وینې
د رب جلیل د فېصلو لارې به څوک اونیسي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

هغه چې تلي هغه دې عالم ته نهٔ راځي اوس
باد شوې خاورې دي ، واپس قدم ته نهٔ راځي اوس

هغه شلېدلي لوپټه اوس د ګلونو شال شو
ببو پهٔ سر کړو د خوارانو چم ته نهٔ راځي اوس

زما د مرګ زېرے پرې اوکړئ چې خوشحاله شي يار
د خندا ډکه خلهٔ زما ماتم ته نهٔ راځي اوس

پهٔ تېر ساعت پسې اکثر منګولې مروړي مچان
شات ئې خوراک شو د چشمانو نم ته نهٔ راځي اوس

توراج پهٔ خپله ګناه نهٔ پوهېږي اوواېه څار
ولې دې خيال زما د زړهٔ حرم ته نهٔ راځي اوس

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ختم شو پۀ هر وطن عزت پۀ ټوقو ټوقو کښې
لاړو د هر چا نه شرافت پۀ ټوقو ټوقو کښې

بد ، دهوکه ، فریب اوسنے خلق سیاست ګڼي
خور پۀ هر یو کور شو سیاست پۀ ټوقو ټوقو کښې

زور منافقت شو درغلي د هر چا خوښه ده
ختم درغلۍ کړو صداقت پۀ ټوقو ټوقو کښې

ډېر شو مال دولت خو پۀ حرامو خلقو جمع کړو
پورته شو ترې ځکه برکت پۀ ټوقو ټوقو کښې

لاړه پښتو لاړه د حیا وختونه ختم شو
هېر کړو اوسنو خلقو غېرت پۀ ټوقو ټوقو کښې

څوک چې د خپل شرم او حیا عزت پرواه نۀ کړي
اوګټو هغې خلقو دولت پۀ ټوقو ټوقو کښې

ډېر ئې هسې اوري عاقلان به ترې مطلب اخلي
ودې وې **توراجه** حقیقت پۀ ټوقو ټوقو کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

په ګلونو کۀ خزان د ګلزار نۀ وے
بلبلان به همېشه په چغار نۀ وے

معشوقو کۀ بې منته ياري کولے
عاشقانو به نيولے رېبار نۀ وے

هر عاشق به معشوقې سره پخلا وۀ
کۀ په مېنځ کښې ئې رقيب چغل مار نۀ وے

دې رباب به بيا د خوند خبرې نۀ کړې
کۀ په غبږ کښې د هوښيار استکار نۀ وے

زۀ به هره ورځ ديدن له د دلبر تلم
کۀ په دام د ببلتانۀ کښې ايسار نۀ وے

ما به ولې همېشه ژړا فرياد کړو
کۀ مې سرې سترګې ليدلې د يار نۀ وے

غبر غمازو به خندل درپورې ولې
بې وفا کۀ دې توراجه دلدار نۀ وے

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ډېر زما پۀ مخکښې د مخونو حال بدل شو
وینمه اکثر چې د وختونو حال بدل شو

زړونه د صادقو مینو ډک وو مینه مینه وه
اوس خو میني نشته دے د زړونو حال بدل شو

وخت کښې د مېوو به خلق غرونو ته مېوو له تلل
سمو ته مېوې راغلې د غرونو حال بدل شو

تل به د ورخاړو کتوې ګل پۀ دېوالونو وې
جوړې شوې بنګلې د دېوالونو حال بدل شو

اوس خو صحراګانې د سکون مقام ګڼلے شي
تور شو پۀ لوګو د محلونو حال بدل شو

زۀ **توراج** به ولې خفه نۀ یمه دا څۀ اوشو
ښارې شوې حجرې د محفلونو حال بدل شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

په کلي کور کښې بدنامیږي پښتنې جینکۍ
زهٔ وېم چې ولې رسوا کیږي پښتنې جینکۍ

موبائل د ملک د جینکو د مرګ سبب جوړ شو
د ورور او پلار په لاس قتلیږي پښتنې جینکۍ

داسې خو سپي څوک د کمر نه ښکته نهٔ غورځوي
څنګ چې کمرو نه غورځیږي پښتنې جینکۍ

یا خو ئې مړه کړي یا ئې ورکه کړي د خپل کلي نه
اکثر ښارونو کښې خرڅیږي پښتنې جینکۍ

زمونږ د ملک د خونړي نظام به څهٔ صفت کړم
لکه د چرګو حلالیږي پښتنې جینکۍ

دا کوم قانون دے کوم انصاف دے مظلومانو سره
چې د حصو نه محرومیږي پښتنې جینکۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

مړے ئې ورور اوکړي او خور ورله سوره کښې ورکړي
خالقه دې له پېدا کېږي پښتنې جینکۍ؟

قاتله تۀ چې ددې کوم رب نه جنت غواړې
سبا به دې رب ته ژړېږي پښتنې جینکۍ

رب به قاضي وي د ذرې ذرې حساب به کېږي
کریم الله ته به پېش کېږي پښتنې جینکۍ

د جهالت تورې تیارې **توراجه** ورکې نۀ شوې
چې راخورېږي ترې ویرېږي پښتنې جینکۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

خاورې خو ئې خاورې کړم خو پښې راباندې څهٔ له ږدي
خلق پښې د قبر د ډېرې دپاسه نهٔ کېږدي

ټول عالم پهٔ اوښکو ژاړي ما پهٔ وينو اوژړل
خود پهٔ وينو ژاړي پهٔ بې ننګو چې څوک زړهٔ کېږدي

مهٔ وايه چې چپ شه زړهٔ مې ژاړي څنګه چپ شمه
هله به شم چپ چې عزرائيل مې لاس پهٔ خلهٔ کېږدي

اوښکې مې پهٔ چپه خلهٔ د زړهٔ رازونه وستائي
اوبهېږي وڅاڅي چهاپونه پهٔ لېمهٔ کېږدي

زړهٔ نادان مې غواړي هغه تېر وختونه تېر عمر
وتې جنازه به قدم څهٔ رنګه پهٔ ورهٔ کېږدي

څهٔ اوکړي **توراج** خپلې نېکۍ پرې تهمت پورې کړو
بې بدو بدنام شو پهٔ بدنام به زړهٔ څوک څهٔ کېږدي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د امن زنځیرونه د ستم په چړو شلیږي
چې چرته وي ګلونه هلته سرې لمبې بلیږي

د خان ساتلي سپي باندې څوک ډز کؤلے نۀ شي
زمونږ د دروازو دننه هر څۀ تالا کیږي

منم چې هتکړۍ شته خو د خوارو لاس ته لګي
قانون هم دلته شته خو په پیسو باندې بدلیږي

زمونږه د ملت هره کوڅه قصاب خانه شوه
بې وسه مظلومان لکه د چرګو حلالیږي

د دغې خونړي نظام به څۀ ستائینه اوکړم
زمونږ د توپخانو ګولۍ په مونږ باندې سرېږي

خالق د کائنات هم د قدرت په سترګو ګوري
کاسې د کبر ډکې شوې چې کله به توئیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرده د سنېما ده شاته ئې سرهٔ اورونه بل دي
ددې خاورې سرتور لېوني هم پهٔ دې پوهېږي

د ظلم انتها ده انتها ته رسېدلې
شپېلۍ د اسرافيل خالقه کله به غږېږي

توراجه بس پهٔ دغې فېصله ده نور څهٔ نهٔ وېم
دا وينه د پښتون ده پهٔ ډالرو چې خرسېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د چا پۀ کلي کښې منګے او ګودر پاتې نۀ شو
د چا پۀ چم کښې د يادونو کنډر پاتې نۀ شو

زما پۀ کلي کښې منګے او ګودر هغسې دے
اختر راځي خو پکښې خوند د اختر پاتې نۀ شو

ذرې ذرې قطرې قطرې پۀ وينو سرۀ لاشونه
خو پښتنو نه پېښور او خېبر پاتې نۀ شو

چې د اغيار پۀ سترګو ښۀ نۀ لګي داسې ګل دے
نوم ئې کوکنار دے چې پۀ سمه او غر پاتې نۀ شو

چې پرې د يار د مخ او ګل د مخ پېچان کېدلو
پۀ هغه سترګو کښې طاقت د نظر پاتې نۀ شو

چې به ئې خفه زړونه خوشحاله کړل پۀ تشه خندا
اوس د خوبانو خلۀ کښې هغه اثر پاتې نۀ شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

آئینه خړه شوه کهٔ زهٔ د زوال نخښبه شومه
چې پهٔ وطن کښې مې د لارې رهبر پاتې نهٔ شو

وائي **توراج** چې اوس به څهٔ ذخیره جوړه کړمه
امن مې ورک شو څوکیدار مې د ور پاتې نهٔ شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

هغه بلبل نۀ وي چې ګل وي د ګلزاره اوځي
ښکلي چې خپل کلے پرېږدي د څۀ دپاره اوځي

اسمان پۀ ګټو ويشتے نۀ شي دا متل شوے دے
د بسم الله اواز به څنګه د ستاره اوځي

مالدار د هر کلي د سيمې د جرګو مشر وي
غريب سړے اکثر پۀ خپل چم کښې د شماره اوځي

مثال د هغه چا قائم شي چې همت نۀ بائېلي
د کار سړے چې همت اوبائېلي د کاره اوځي

هرګز دولت او غربت نۀ پټېږي پته ئې لګي
د بچو پلار وي خو خالي لاس د بازاره اوځي

څۀ خو به وي چې پۀ ازغنو لارو تګ کؤمه
هسې به څنګه څوک پۀ خبر صلاح د ښاره اوځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله د شاه او د ګدا هډو پرواه نۀ کوي
د بادشاهانو جنازې هم د درباره اوځي

ما وې چې هر امیر دې هر فقیر له مینه ورکړي
ډېرو وې نه **توراجه** دا به ملک کښې لاره اوځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

مهٔ څه پښې بربنډې د انکار او د ازغو پهٔ سر
نهٔ جوړېږي کلي د هوا او د اوبو پهٔ سر

چرته چې غربت وي هلته تهوله مینه مینه وي
شر او شدت کیږي د جائېداد او د پېسو پهٔ سر

خور اخلي پهٔ زور حصه د ورور نه پهٔ تانهه تحصیل
ختمې ورورولۍ شولې د پولو او پتهو پهٔ سر

خورې وي کلے کور خو د پېغور پهٔ وجه پاتې شي
ځان پښتانهٔ وژني د پېغور او د پښتو پهٔ سر

کوم ځائے چې د مشر او د کشر تمیز نهٔ کیږي
هلته کښې مدام سرونه مات وي د وړو پهٔ سر

تبر شول داسې ډېر چې ئې پهٔ ډېرو ځان اوچت ګڼهو
اوس ئې مرغۍ ناستې دي د قبر د خزو پهٔ سر

چاسره **توراجه** چې احساس د بل د اوښکو وي
اوښکې به ئې تل داسې بهیږي د بڼهو پهٔ سر

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ملا نه د کرسۍ او سیاست خبرې اورمه
ربه زۀ به چا نه د عبرت خبرې اورمه

واعظ د جماعت هم پۀ ټپو سندرو سر شو
ما وې زۀ به ددۀ نه د جنت خبرې اورم

غرونه د جناتو شو ساحل د شمشتو شولو
د ښار د ښائستوو نه د نفرت خبرې اورمه

سپرلے زمونږ پۀ ډډه باندې نۀ راځي سوکړه ده
خزان خزان نعرې دي د ذلت خبرې اورمه

پرون چې ئې پۀ جام د مظلومانو وینې څښلې
هغې خلې نه به څنګه د شفقت خبرې اورمه

زمونږ پۀ خاوره راج د دهشت ګرد، سرمایه دارو
د خلو نه ئې مدام د بغاوت خبرې اورمه

توراج وائي تاریخ د لوږو تندو ژوندے شوے
د ملک پۀ هره سیمه د غربت خبرې اورمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

تېر ئې شو دوران د تېرو ښکلو منظر اوګوره
څه کنه د خلو نه ئې څۀ خبر او خبر اوګوره

هر څۀ له زوال دے په يو حال دے لايزال زما
اوچې شي چينې د دريابونو اکثر اوګوره

سوکه د غر دنګه وي خو هر څوک ترې په ډډه ځي
خوار عاجز امام پسې د کلي لښکر اوګوره

اور دے زورور خو سر ئې لاندې څۀ پرې باندې وي
چاته بلندي نصيب ده شمس او قمر اوګوره

کټ د جنازې پسې ژړا کيږي سندرې نۀ
اوږد دے سفر ځان له د لارې رهبر اوګوره

ويخ دې کړه ضمير او تعصب د منځ نه لرې که
لږ خو راته ياره د احساس په نظر اوګوره

شل ځله توراج خاکسار مبلمه کړه ستا پرې څۀ لګي
خورې سره روټۍ ورله شلېدلې بستر اوګوره

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

بادشاهان کۀ فقيران کۀ اميران دي
دغه واړه د عقبا پۀ لور روان دي

چې هر څوک وائي چې دا زمکه زما ده
پۀ اسمان کښې فرښتې ورپورې خاندي

هغه مال چې سبا بل ته پاتې کيږي
نن سګه ورونه پرې يو بل سره وران دي

نادانان اکثر پردي عېبونه شماري
عاقلان پۀ خپلو بدو نظر کاندي

د **توراج خاکسار** ساده ساده خبرې
دانشور د زمانې ورته حېران دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زما پرې ستا مينه ماتيږي تصوير څۀ له وړي
د رقيبانو خوا سرېږي تصوير څۀ له وړي

سبا به دې تصوير له دلته کښې ليدو له راځې
ځواني دې ورځ پۀ ورځ زړېږي تصوير څۀ له وړي

پۀ تېر ساعت پسې ارمان کړے دے ډېرو خلقو
لکه زعفران دې رنګ زيړېږي تصوير څۀ له وړي

چې د روتې وړے او خوب وړے وي موړ شي اخر
د ديدن وږے نۀ مړيږي تصوير څۀ له وړي

ستا د کوځې ورخاړي ګل شو ما ترې ولې شړې
دغه ګلونه به دوړېږي تصوير څۀ له وړي

سپوږمۍ د ببرې سر له راغله ياره راشه کنه
توراج تنها تنها ژړېږي تصوير څۀ له وړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د لېونئ د زنې خال شومه ښائست مې ورک شو
د زوړ زړوکي پۀ مثال شومه ښائست مې ورک شو

غربت مې اور پۀ صفتونو باندې ولګوۀ
د يو مزدور د کور دېوال شومه ښائست مې ورک شو

رنګيني شته خو زۀ هغې اړخ ته تلے نۀ شمه
بس د ډېران د ببرې ټال شومه ښائست مې ورک شو

لکه چې ونه اره کيږي يا ښاروے حلال شي
داسې د وخت پۀ تبغ حلال شومه ښائست مې ورک شو

چې نۀ رکوع او نۀ سجده پکښې قبليږي د چا
زۀ هم هغه وخت د زوال شومه ښائست مې ورک شو

ښنګ به مقبول شي ګداګر پۀ کائنات کښې د رب
ګوته پۀ خلۀ پۀ خپل سوال شومه ښائست مې ورک شو

ځواني خاني وه د **توراج** خو لاړه تېره شوله
اوس خړ سېلاب د پشکال شومه ښائست مې ورک شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زلزله کلے ورانوي قبرونه نۀ ورانوي
مینه کۀ ډېره شي خو بیا هم زړونه نۀ ورانوي

پۀ ما مئینه دروغ مۀ وایه راغلے نۀ ئې
پرخه د شپې د چا د پښو پلونه نۀ ورانوي

نرۍ پرۍ وه غونډه مونډه وه راښکته نۀ شوه
بادِزمبور ئې د سپین مخ خالونه نۀ ورانوي

ناکام پکار وي سوچ پکار وي د افسوس نه مخکښې
ناکام د امن توان لري کورونه نۀ ورانوي

زر کۀ زاړۀ شي کۀ وراستۀ شي قیمت نۀ غورځوي
باران پرې اوري خو د ګل رنګونه نۀ ورانوي

مطلب مې دا دے ماله خپله سادګي ښه ده بس
د چا قلم دې د **توراج** لفظونه نۀ ورانوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

پوهېږم نۀ چې راته ولې خفګان لارې نيسي
زۀ پۀ بهار پسې ځم ماته خزان لارې نيسي

چې مې د زړۀ پۀ کور کښې کور ورکړلو ناز مې پرې کړو
د مرګ دپاره راته هغه جانان لارې نيسي

دا يو رواج شو کۀ نظام د زمانې بدل شو
چې د نېکۍ بدل کښې بدې ياران لارې نيسي

پخوا به ښکلو ته ساتلې خلقو لارې کوڅې
اوس د پېسو دپاره ګوره خوبان لارې نيسي

کلې کښې نۀ پرېږدي څوک خوب ته د الفت لېونې
څۀ اوکړي خود به د صحرا بيابان لارې نيسي

يو حېوان بل حېوان ته نۀ نيسي **توراجه** لارې
ټوپک پۀ لاس ولې انسان ته انسان لارې نيسي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

بلبل ته ګوره خاندي ګل ته د ازغو پۀ مینځ کښې
پتنګ لمبې ښکلوي سوزي د لمبو پۀ مینځ کښې

جانانه راشه چې بانۀ درته لوګے کړمه زۀ
نن دې خندا وځلېده د اننګو پۀ مینځ کښې

هغه زړګے چې د اشنا پۀ جدایۍ خفه وي
نۀ خوشحالېږي د دنیا د تماشو پۀ مینځ کښې

ګوره صحرا ته د سرتورو لېونو ډکه ده
لېوني نۀ کوي استوګنه د بنګلو پۀ مینځ کښې

څوک ملامته ځان ګڼي نۀ، رسوائي نۀ مني
خود به مني چې ملامت شي د جرګو پۀ مینځ کښې

چاته د یار بوسه ازغي شي ښکلوے ئې نۀ شي
چا بختورو ته بوسه شي د اوګو پۀ مینځ کښې

توراجه ځان دې نابینا کړو دا پۀ تا ښۀ اوشو
چې مصلحت کوې د لارو د کوڅو پۀ مینځ کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ړوند به څنګه د بینا مقام ته رسي
ګډه کله د اس ټوپ او ګام ته رسي

نصیحت نۀ وائي دې ته چې دې مړ کړو
اشارې د نصیحت ناکام ته رسي

څوک آیات مبارکه پۀ شونډو ښکل کړي
د چا شونډې د شرابو جام ته رسي

داسې ده چې څۀ کړې هغه به ربېې
ډېر پۀ بدو چارو بد انجام ته رسي

نۀ اجل د چا معاف شوے نۀ به معاف شي
ازمري هم کله دام ته رسي

یوه شپه کۀ شي اوږده اخر سبا شي
اوږده ورځ هم عاقبت ماښام ته رسي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غلۀ د بوټو او د غرونو پناه کيږي
د ورخاړو کټوۍ ګوره بام ته رسي

بيا به نۀ وے چې دا څۀ دي او دا څۀ وئ
کۀ دې ذهن د **توراج** کلام ته رسي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ړانده څه کړي ښکلاګانې مشالونه
لیوني څه کړي سپرلي او اخترونه

بعضې وینه د بخښنې سبب جوړ شي
بعضې وینه شي نفرت او تهمتونه

ربحان زوړ شي خو نۀ پېړ شي او نۀ خوړ شي
انګور پټ کړي دېوالونه ، محلونه

د اوښانو په شا ډېر سبلونه کیږي
لېکن نۀ توکۍ ورخاړي پرې ګلونه

د ختکو غرونو شنۀ سپېلنې وچ کړل
زما اوښکو دي شنۀ کړي ستا خالونه

د تیراه د بنګو پانې قیمتي شوې
زما مینې ماته جوړ کړل فسادونه

زر په چپه خلۀ خپل ځان خرخ کړي **توراجه**
آئینه په خاموشۍ ستائي مخونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

تعلیم علم پیدا کئ دشمني ولې؟
ښکلي وژني د دیدن لېوني ولې؟

د خوبانو سره داسې نۀ ښائیږي
پۀ غرګو ولي سرتور لېوني ولې؟

بې وقوف د زمانې تاواني ښۀ دے
دانشور شول دا اخر تاواني ولې؟

پۀ باران باندې ګلونه زرغونیږي
زمونږ زمکه وچوي سپېلني ولې؟

توراج بې بدو بدنام شو نیک نام نۀ شو
جفاکار ئې شول یاران اوسني ولې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

تېره مې ځواني شوله زوال ته رسېدلے يم
حال چې د چا بد وي هغه حال ته رسېدلے يم

ټيک ده چې لا علمه يم د ښار نه لرې اوسمه
زۀ پۀ لاعلمۍ کښې خپل کمال ته رسېدلے يم

پروت يمه تنها لکه ماشوم هلال رانيسمه
ګورمه سما و ته هلال ته رسېدلے يم

دلته پۀ قيام بره د عرش پۀ فرشتو نظر
نۀ راځي چې خيال ته هغې خيال ته رسېدلے يم

يا به ديدن اوکړم يا به مړ شم پته نۀ لګي
اوس د لېونۍ د کور دېوال ته رسېدلے يم

مينه مې **توراجه** پۀ نادان زړګي غالبه شوه
ځکه د ثواب پۀ ځائے وبال ته رسېدلے يم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د ایمان او د اسلام پهٔ برکت
معطر شوم د خالق پهٔ معرفت

نصیحت د معلم ته محتاج نهٔ یم
چې نظر کړمه پهٔ ګور د ماهیت

دا د بل پهٔ جنازه پسې چې درومم
ما دپاره بس دے دغه نصیحت

زهٔ چې خپلو اندامونو ته نظر کړم
دا به واړه پهٔ ما کاندي شهادت

چې سبا له د ثواب پهٔ ځائے وبال شي
څوک به څهٔ کړي د ریا پهٔ عبادت

سرې سکروټې شي د اور یا جام د زهرو
بد عمل اخر سبب شي د ذلت

زهٔ **توراج خاکسار** کهٔ هر څومره پرهېز کړم
کړي ګفتار پهٔ لاعلمۍ مې دلالت

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

هغه ګودر هغه چینه هغه چینار نۀ دے
چې د وطن د جینکو ورته قطار نۀ دے

کله د ګلو کر کؤم کله ازغي شیندمه
یار پۀ صفت او غیبت دواړو ګنهنګار نۀ دے

سره شوې اوسپنه پۀ شونډو عالم نۀ ښکلوي
تهمت پۀ ښکلو د اشرافو خلقو کار نۀ دے

څۀ خو به وي چې پۀ ازغنو لارو تګ کؤمه
هسې څوک نۀ ووځي د ښاره هر ځائے ښار نۀ دے

دلته بدرنګ د جهان ګرځي ملغلرې اخلي
بې ماله ښکلے د خپل سیورې خریدار نۀ دے

دغه دستور دے راروان د ابتداء نۀ داسې
عاجز سړے پۀ اولسي خبرات کښې شمار نۀ دے

کۀ د مالدار د خلې غزل وۀ د ستائېنې وړ وۀ
چې د **توراج** د خلې غزل دے مزېدار نۀ دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ډېر خلق عمل ته ګوري مال او رنګ ته نۀ ګوري
درومي ليوني د چا ريښمين پالنګ ته نۀ ګوري

هغه ضميرونه هغه خلې به انصاف څۀ اوکړي
ستائي بلبلان په شمع وريت پتنګ ته نۀ ګوري

پېغلې د سرو زرو د کالو حسن مغروره کړې
وخت خوشحالوي د مئېنانو ننګ ته نۀ ګوري

څنګه به ساړۀ راوړي د وخت لمبه لمبه فضا
صلحه کړي د تُورو د نيتونو جنګ ته نۀ ګوري

داسې طبيبانو لره زړے کۀ رټنه ده
هائے افسوس په دې دے چې د زړونو زنګ ته نۀ ګوري

ستا **توراج** به څنګه ستا په کلي کښې خوشحاله شي
ستا د کلي ښکلي ئې کلام ګلرنګ ته نۀ ګوري

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

پۀ سپین مېدان د تور اوربل د ټاله پرېوتمه
د یار د حسن وۀ کشش بدحاله پرېوتمه

کارغۀ د زرکې تلل کول خپل ترې نه څکه هېر شو
زما ځواني لاړه د خپله چاله پرېوتمه

د کال کچه انګور د ونې بره سر ته رسي
پۀ ما پیري راله د لنډ دېواله پرېوتمه

پۀ نېک نامۍ مې سبڼ[§] کراماً کاتبینو اوکړو
غربت دې ورک شي د هر چا د خیاله پرېوتمه

مرګیه مۀ راځه مخلوق ته لا محتاج نۀ یمه
هله راځه کۀ د خالق د سواله پرېوتمه

پۀ اشاره به کلمه د شهادت وایمه
وائي **توراج** کۀ نور د قیل وقاله پرېوتمه

[§] - اصل لفظ سائن دے انګلش کښې دستخط ته وائي اولسي لهجه کښې سبڼ وئېلے شوے۔

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

تا چې د جفا پۀ لاسو څو وارې شلؤلے دے
ما درته هغه ګرېوان پۀ اوښکو لوند نيولے دے

ظلم پۀ مظلوم کؤل او مال پۀ چالاکۍ وهل
نن پۀ معاشره کښې هم هغه سړے ښاغلے دے

څۀ به وېمه مور ته چې اوس کور ته داسې لاړه شم
خال د اننګي مې ليوني اشنا خوړلے دے

لاس د اميرانو بادشاهانو ورته نۀ رسي
جنګ د لونګين مې پۀ سينه د يار ليدلے دے

شور دے د نخترو د بادرو هوا پرې څي راځي
هلته زما زړۀ پاتې دے هاغه د يار کلے دے

تلل د فاسقانو فاجرانو به پرې اونۀ شي
ځکه چې صراط پۀ سرو اورونو غوړېدلے دے

څوک چې ځان ته بر وائي **توراجه** بره تلے نۀ شي
بر زما دلبر دے چې د عرش نه بره تلے دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د مینې نوم پهٔ خلهٔ اسان ښکاري
ماته خو پټ د مینې ګران ښکاري

هغه صحرا ته هېڅوک سېل له نهٔ ځي
چې پکښې ګل نهٔ وي زوزان ښکاري

هر څهٔ ته ګوري هر خوا مخ اړوي
عاشق ته هر څهٔ کښې جانان ښکاري

مرور یار راغے زمونږ کلي ته
د ژمي نمر دے قدردان ښکاري

متکبره رقیب غلے تېر شهٔ
پهٔ خوار سلام ورته تاوان ښکاري

چې پکښې رنګ د تربګنۍ ځلیږي
هاغه دے هاغه محفل وران ښکاري

توراج پهٔ خپله ځان ته حشر جوړ کړو
هره لمحه ئې امتحان ښکاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

پۀ ښاريو کښې پۀ بنګلو کښې د ګملو ګلونه
ښکلي ترې ښکاري د صحرا د کاړېزو ګلونه

د خوشبويۍ پکښې اثر نشته دے سترے به شي
کۀ بويوې تمامه ورځ د پرېرو ګلونه

تورو لوګو د ښاريو لمنې اونيولې
د غرو لمنو نه چاپېره د پلو ګلونه

د ښاريو پېغلې پۀ زلفو خوشبويۍ لګوي
د کلي پېغلې پکښې ږدي د کشمالو ګلونه

زمونږ د خړو کوڅو خړ ماشومان مينه مينه
کيږي پرې سود لکه چې وي د پسرلو ګلونه

پۀ تهمت رنګه ياره راشه تماشې له سبا
د پشکال ورخاړو اوکړل پۀ بلو ګلونه

توراجه رب به پسرلے پۀ وطن راولي بيا
يار له به ور کړمه کۀ خبر وي پۀ قودو ګلونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

بیمار چې هر طبیب له ځي خبره ئې پال ته رسي
څوک چې د وخت سپېړې اوخوري نو کمال ته رسي

پۀ لوړو غرونو محلونو ګړنګونو تېر شي
چړچه د نمر هم تر ماښامه وي زوال ته رسي

د چا خبره "چې پردي راوړي نۀ خپلیږي"
مینه پرې زیان شي چې پرې ناز اوکړي جنجال ته رسي

غوړې شکرې خوري پۀ ملک کښې د خانانو لوڼه
بدقسمتي ده چې مچان د کونډې خال ته رسي

ګلِ صدبر هم اوچتیږي خو تر خپله حده
انګور خو نۀ دے چې به لس فُټه دېوال ته رسي

توراجه ستا غزل شبنم شو پۀ ګلونو باندې
اسم اعظم دې شي چې زړونه پرې هلال ته رسي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ګوري اول مخ ته بيا طبيب کوي پۀ زړۀ نظر
نۀ پرېوځي يو ځائے پۀ کعبه او مېکده نظر

ټول عمر پۀ ښکلو لکه تور چې لګېدلے دے
صبر به شي ځنګه پۀ يوه توبه هغه نظر

ټال چې ځومره مخکښې منډه وئ دومره پۀ وروستو ځي
پاتې د پهچانه شو د يار نشه نشه نظر

نۀ درنه ځۀ غواړم نۀ حاجت پوره کؤلے شې
هسې راته ګوره کله کله لږ پۀ ښۀ نظر

ستا د بُت پرست نظر سجدې لات او منات ته دي
نۀ ګوري کعبې ته نۀ ئې سود شي پۀ کعبه نظر

والوتو شبنم د سرو ګلونو د سرونو نه
اور دے پۀ فضا کښې کنه ستا لمبه لمبه نظر

مړو ته **توراجه** سپېلني لوګے کوې ولې
بولي دې ساده خلق همېش له پۀ ساده نظر

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د شمله دار پټکي د ول خبرې هېرې شولې
د سور پېزوان او د چارګل خبرې هېرې شولې

د اخترونو ښکلاګانې حسرتونو يوړې
هر څوک پردي پالي د خپل خبرې هېرې شولې

لاړو غربت راغے دولت مينه ئې اوخوړله
د کور ګاونډ او د بدل خبرې هېرې شولې

د تنهايۍ چغې خورې شوې پهٔ تمامه دنيا
اوس د اشر او د غوبل خبرې هېرې شولې

ګودرې شاړې شوې منګې مات شو موده اوشوله
پکښې د پېغلو د محفل خبرې هېرې شولې

هغه د ګټو ختو غټې حجرې خړې کوڅې
پکښې د غم ښادۍ د ټل خبرې هېرې شولې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غټې خلقې جګې شملې د پښتنو ورکې شوې
د پښتو نورې داسې سل خبرې هېرې شولې

سترګې پۀ کوم طرف کړې کړم چاته اوګورمه
مشران مړۀ شول د متل خبرې هېرې شولې

توراجه هېر شو داسې ډېر چې د هېرولو نۀ وو
خبر دے کۀ تانه د غزل خبرې هېرې شولې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

پېغله پښتنه ده چې د چا پۀ نام ولاړه ده
کبر له زوال دے پۀ اړولي جام ولاړه ده

سحر کۀ جادو دے مینه دومره تاثیر نۀ لري
بیا پۀ انتظار کښې پۀ سکنې مابنام ولاړه ده

ورور به ئې قاتل شي پښتانۀ رسوائي نۀ قبلئ
دا شوه د اجل مرغۍ پۀ سر د دام ولاړه ده

نۀ مني سوالونه خودداري پکښې راغلې ده
ګوته د ملا شوه پۀ الف او لام ولاړه ده

څنګه به ترې مخ واړوې څنګه به انکار اوکړې
مینه د **توراج** لکه سپوږمۍ پۀ بام ولاړه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

بدحاله ناست ووم مازیګر وۀ چې غزل مې لیکۀ
د ژمي ورځ وه لوئې اختر وۀ چې غزل مې لیکۀ

د ژمي ورځ وه او یخ باد وۀ او باران وریدو
زما یو زوړ ښادر په سر وۀ چې غزل مې لیکۀ

د قربانۍ ورځ وه زمونږه کره غوښه نۀ وه
د اوښکو ډک زما نظر وۀ چې غزل مې لیکۀ

نۀ مې پیسې په جیب کښې وې نۀ مې جامې ښکلې وې
د لیونې مې حال بتر وۀ چې غزل مې لیکۀ

ما چې ماښام روټۍ خوړه نیا مې لاونډ پوخ کړے
زړۀ نه مې یو الله خبر وۀ چې غزل مې لیکۀ

پلار مې په جېل کښې ترۀ په جېل کښې د غربت دور وۀ
ماما زما د ژوند رهبر وۀ چې غزل مې لیکۀ

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هر څۀ قات وۀ خو ځواني راسره بنۀ نعمت وۀ
نۀ مې وطن نۀ مې ټبر وۀ چې غزل مې ليکۀ

توراج خاکسار پۀ جار د سترګي ژوند قيصه وکړله
پۀ ډوبېدو د ژمي نمر وۀ چې غزل مې ليکۀ

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ستا خالونه ښکلاګانې ستا د ژوند دي
خو کتل دې د قانون څنې پابند دي

شنۀ طوطيان پۀ شاهانه محل کښې ګرځي
ښاپېرک جمله شجر سره زوړند دي

د منګي خوله پۀ برغولي باندې پټه
ماشومان اودۀ پۀ غېږ يا پۀ مړوند دي

د حباب پۀ سر ګلان کرلے نۀ شي
ماليارانِ کۀ ئې هر څومره عقل مند دي

پرې ګواه ده د عالم او قلم ژبه
"دوه رخساره دې دوه سېب د ثمرقند دي"**

داسې قد و قامت اوس نيشته **توراجه**
چې تر **سدرُالمنتهیٰ** پورې بلند دي

** - دا طرحي کلام د رحمان بابا پۀ مصرعه ليکلے شوے دے.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاربېتې

او

سندرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

سندره

چې لوپټه دې بدلوې رنګونه
زهٔ دې پهٔ ژبه اعتبار ځنګه اوکړم
زما د عمر کاروان نهٔ اودرېږي
ستا د وعدې انتظار ځنګه اوکړم

ماته یوه کړې بل ته بله　　　جانانه داسې کوې ځله
سبا به خاندي راسره وختونه
پهٔ صداقت دې اقرار ځنګه اوکړم

عاشقي بې نشې نشه ده　　　مینه د اوره کمه نهٔ ده
چاپېره تاؤ شو رانه سرهٔ اورونه
پهٔ سرو لمبو کښې قرار ځنګه اوکړم

پهٔ تهمت رنګه یاره راشه　　　زما د زړهٔ پهٔ حال اګاه شه
ورخاړو اوکړل پهٔ بلو ګلونه
بربد پهٔ سپرلي او بهار ځنګه اوکړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

وطن کعبه ده مخ ترې ناوړي   څوک به خبر د جانان راوړي
د کاڼو سخت دي د خوبانو زړونه
زۀ پرې زوربړم ازار څنګه اوکړم

پښتو مې ژبه پښتو وایم   زۀ د پښتو محفلې ستایم
خوارۀ خوارۀ دي د **توراج** شعرونه
د حقیقت نه انکار څنګه اوکړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

سندره

لګي خوارۀ بادونه ، ښائسته بهار دے
شکر دے بیا دے سپرلے ، وطن ګلزار دے

ځي پۀ خندا خندا ، جونه د کوره
تازه ګلونه شوکئ ، رېباره ګوره
جوړ د حسینو پېغلو ، اوږد قطار دے

د هرې پېغلې پۀ سر ، د ګلو شکور وینمه
د خوشحالۍ ورځې دي ، دور ئې نور وینمه
د رنګا رنګ ګلونو ، موسم تیار دے

پېغلې جوړه جوړه ځي ، پۀ لار ملګرې
پۀ سُرکو شونډو وائي ، د خوند سندرې
پۀ بیابان جوړ شوے ، مینا بازار دے

رب دي آباد لري ، چرې دې وران نۀ شي
داخل دې هیڅ کله پرې ، سپېرۀ خزان نۀ شي
خړ ګنډېرے **توراج** ته پېښور ښار دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

سندره

څوک ئې پهٔ څښلو نهٔ مړيږي
زمونږ د کلي اوبهٔ پهٔ نورو کلو تقسيميږي

زمونږ د کلي پهٔ شان کلي پهٔ پښتونخواه کښې نشته
لارې کوڅې اوبهٔ ئې ښکلې ګردې فضا کښې نشته
خوا کښې ئې غټ جيندے بهيږي
زمونږ د کلي اوبهٔ پهٔ نورو کلو تقسيميږي

زمونږ پهٔ کلي کښې نيستي وه خو څوک پرې نهٔ وو خفه
څهٔ عجيبه عزيز والي وه بل ئې نيتونه صفا
تاريخ ئې نمر غوندې ځليږي
زمونږ د کلي اوبهٔ پهٔ نورو کلو تقسيميږي

زمونږ د کلي توتان د شاتوتانو نه اوږدهٔ دي
تور کړکړې اينځران د سرو املوکو نه خوارهٔ دي
پرې نعمتونه راوريږي
زمونږ د کلي اوبهٔ پهٔ نورو کلو تقسيميږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ د کلي دېوالونه دي پۀ ورخاړو ښائسته
هم د ګنو غټې ټلونه بوټي د جاړو ښائسته
توري مچۍ پکښې بنېږي
زمونږ د کلي اوبۀ پۀ نورو کلو تقسيمېږي

پۀ مانسهره به ئې ورنۀ کړم ډېر مې د کلي خوند دے
مالم جبه کالام به څۀ کړم ښۀ ترې زمونږه ژوند دے
خوشحاله ژوند پکښې تېرېږي
زمونږ د کلي اوبۀ پۀ نورو کلو تقسيمېږي

زمونږ ددې جيندي مهيان کړل طبيبانو جارو
ورله راځي غټ غټ خانان د مرضونو دارو
کبل کښې ئې غوا مېښې څرېږي
زمونږ د کلي اوبۀ پۀ نورو کلو تقسيمېږي

علي خان دلته زېږېدلے زمونږ نېکونو به وې
دې قبرستان کښې شته دے ښلےکوي پرې خلق دعوې
پۀ ګوته نمر کله پټېږي
زمونږ د کلي اوبۀ پۀ نورو کلو تقسيمېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هشتنغر بره حصه ده د ګنډېري اړخونه
هم ئې تاریخ هره کوڅه ده تېر پرې بلها مخونه
قومونه ډېر پکښې اوسېږي
زمونږ د کلي اوبهٔ پهٔ نورو کلو تقسیمیږي

زمونږ د کلي اخترونه د محبت نه ډک دي
دا د **توراج خاکسار** شعرونه د حقیقت نه ډک دي
ځکه د سرو پهٔ نرخ بدلېږي
زمونږ د کلي اوبهٔ پهٔ نورو کلو تقسیمیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاربېته

ته به وفا ګورې پۀ يار کښې
هغه به ستا د سر قصاب جوړ شي
دهوکه به اوکړي پۀ اعتبار کښې
خپله نېکي به دې عذاب جوړ شي

ته به وے دا زما د مينې يار دے
هغه به بل طرف ته ګام ايښے وي
د بې وفاؤ اکثر دغه کار دے
درته به ئې پټ د تګې دام ايښے وي
پۀ اوسنو يارانو څۀ اعتبار دے
کۀ درته لاس ئې پۀ کلام ايښے وي
دهوکه ئې خېژي پۀ روزګار کښې
اصلي دلال ترې د پنجاب جوړ شي

اصلي اشنا پۀ اصلي غرونو کښې وي
پۀ ښاريو کښې څوک وفا نۀ کوي
محبت بعضې بعضې زړونو کښې وي
د محبت پۀ ځائے جفا نۀ کوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د چا نظر پردي مالونو کښې وي
نظر پۀ لوري د عقبیٰ نۀ کوي
د سود پرستو پۀ بازار کښې
د زیان به کله انقلاب جوړ شي

د زیان عادت نۀ وۀ قارون حبيث وۀ
چې دشمني ئې د موسیٰ شوله
راج پۀ عالم کښې د ښائسته بلقيس وۀ
پۀ يو کاغذ باندې رضا شوله
هغه د مصر د بادشاه قميص وۀ
چې د ړندو سترګو دعا شوله
چاته سکون اوشي پۀ نار کښې
د چا د سر قاتل درياب جوړشي

د چا ارمان پۀ دې جهان پوره شي
شونډې ئې بوسه خوري د اوګيو پۀ مينځ کښې
ډېوټې پۀ موت د سلېمان پوره شي
همسا ئې ژوند کړي د وښو پۀ مينځ کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

شداد وې نن به مې ارمان پوره شي
جنت ته ځم د دروازو په مینځ کښې
روح ترې نه لاړ په لویه لار کښې
مکان به څنګه په حباب جوړ شي

مکان به پاتې شي عقبیٰ له به ځې
مغروره نۀ شې په دولت باندې
ورځ د جزا او د سزا له به ځې
یقین دې خاص کړه په قیامت باندې
حساب کتاب له پاک الله له به ځې
توراجه پوئې شه حقیقت باندې
په خیال قدم اېږده بازار کښې
خیال به دې هله انتخاب جوړ شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاربيته

بې ننګه بې وفادلبره دا مې درته سوال دے
زما نه مۀ کړه څنګ
پۀ باب د عاشقۍ کښې تهمتي شوم بد مې حال دے
يم تاپسې ملنګ

پۀ باب د عاشقۍ کښې مشهور شوم لکه قېس
پرې بنۀ اوکړه باور
ستا مينه ماه جبينې شوه زما دپاره ډېس
ببېلم پرې مال او سر
اوربل دې اُول ټيک پرې رڼا کړي لکه ګېس
سرې شونډې دې صدبر
مزل دې د چار سالې پۀ سر کړے دې سور شال دے
نن ستا د ځوانۍ منګ

مزل مې د چار سالې راته مۀ ګوره هلکه
پۀ زړۀ به شي رنځور
زۀ يمه د محلت خپلو همزولو کښې ملکه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د څنګ نه مې شه دور
ته ئې چرته فقیر ځان له یاري اوګوره سپکه
اوس پوئې به شې ضرور
ځواني زما خاني ده نن مې دور د جمال دے
پهٔ غاړه مې لونګ

ځواني به دې تالا شي بیا به ډېر اوکړې ارمان
زما پهٔ شان به ژاړې
دستور دے د دنیا راځي بهار پسې حزان
پهٔ سوال به هر څهٔ غواړې
ګړۍ د ژوندانهٔ تیاروي درله چالان
یو ځل به کډه انغاړې
د کبر نه توبه کړه اخر کبر له زوال دے
پهٔ خوارو کوه ننګ

د کبر پهٔ محفل کښې نهٔ کښېنم نهٔ کبر ژنه یم
یرېږم د الله نه
نه زهٔ د بعضې خلقو پهٔ شان یاره دروغژنه یم
رېښتینې یم پخوا نه
دا ستا پهٔ جدایۍ باندې اشنا ډېره غمجنه یم

(c) ketabton.com: The Digital Library

جدا ګرځې زمانه
یو ځي او بل راځي ددې دنیا د سرائے مثال دے
معافي غواړم د جنګ

یو ځي او بل راځي چې کله ده دنیا اباده
چلیږي دا روزګار
خبر دے پاک الله د پټو زړونو د مراده
څوک نۀ دي خبردار
پرته راته اوږده لاره پۀ مخکښې د عقبا ده
کوم به پرې رفتار
ددې نه کۀ مخ اړوم **توراج** وائي وبال دے
غورځېږم د ګرنګ

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاربیته

دا روغ صحت د مرګ نه مخکښې غنیمت اوګڼه
دغه ژوندون پۀ دې دنیا د خدائے نعمت اوګڼه

دغه ژوندون دے دې ژوندون کښې بد عادت مۀ کوه
د بدو خلقو بدکارانو حمایت مۀ کوه
سپینه جامه کښې د قرآن مخالفت مۀ کوه
توبه تائب شه خپل غلط کار دې غلط اوګڼه

توبه تائب شه د ګناه پېټې پۀ سر مۀ اوړه
د تنهايۍ کور له عمل دې د خطر مۀ اوړه
ورځ د محشر له پردے حق پۀ هیڅ هنر مۀ اوړه
بیا به خفه ئې دا کلام مې نصیحت اوګڼه

بیا به خفه ئې د خفګانه څۀ جوړېږي به نه
سوال به کوې خو د الله در کښې قبلېږي به نه
د جهنم ملَک پۀ تا باندې ترسېږي به نه
د ځانه نۀ وېم دا خبره حقیقت اوګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ځان نه نهٔ وېم د الله کلام ګواه دے پهٔ دې
کهٔ خېر او شر راځي بس وایه رب رضا دے پهٔ دې
ورځ د محشر حقه ده جخت یقین زما دے پهٔ دې
پهٔ ژوندانهٔ باندې ځان مړے د عبرت اوګڼه

پهٔ ژوندانهٔ الله رضا کړه د خپل ځانه وروره
رابطه کټ که مکمله د شېطانه وروره
د سفر لاره به دې مخکښې شي اسانه وروره
قرآن د خېر کتاب دے دې کښې خپل عزت اوګڼه

قرآن راواخله چې خبر شې د حالاتو نه تهٔ
د زمانې د مخکښې وروستو واقعاتو نه تهٔ
وائي **توراج** اوساته ځان د شرکیاتو نه تهٔ
مرګ ته نزدې شوې رانزدې ورځ د قیامت اوګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاربیته

مخ کښې مې سرخي د جانان سپورو ستغو کمه کړه
اوګوره طبيبه چې د څهٔ سره به ښهٔ شمه

اوګوره طبيبه زما لاس چې پهٔ ما څهٔ اوشو
پروت يمه بې تابه تاب مې نشته دے کړېږمه
زهٔ چې يار ته ژاړم راته اوخاندي چې ښهٔ اوشو
پانه د لاله شوم پهٔ نري شمال دوړېږمه
کوډې منترونه تعويذونه مې پهٔ زړهٔ اوشو
زهٔ لکه بې موره ماشوم يار پسې ژړېږمه
ماته خپلې مينې د يار مينه محترمه کړه
مخ کښې مې سرخي د جانان سپورو ستغو کمه کړه

نشته دے ڤنګل د اشنا څهٔ باندې اودهٔ شمه
اوګوره طبيبه چې د څهٔ سره به ښهٔ شمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نشته دے رېبار چې مې د يار پۀ حال خبر کړي نن
تلے نۀ شم پۀ خپله بېلتانۀ بند کړې لارې دي
ځوک به سوال جواب زما د خلې اشنا له ورکړي نن
خوب کښې مې ليدلي لېونۍ سترګې خمارې دي
اوښکې به مې اوچې ځوک د مينې پۀ څادر کړي نن
سترګې ميرات مړې مې د زړۀ نه وفادارې دي
پټو مشورو مې د زړګي راوېښه طمع کړه
مخ کښې مې سرخي د جانان سپورو ستغو کمه کړه

ژاړمه پۀ سترګو خو پۀ خوله وئېلے نۀ شمه
اوګوره طبيبه چې د څۀ سره به ښۀ شمه

ژاړمه مدام لکه غلام دغه مې حال دے
حال چې د چا بد وي آ به څۀ پۀ ژوند خوشحاله شي
زړۀ مې پۀ چاړۀ د بېلتانۀ پۀ لاس حلال دے
لعل جوهر دې ځار د يار د حسن د جماله شي
يو ساعت بغېر د ياره هر عاشق ته کال دے
کال څۀ وي عالمه چې پرې اوړد لا د کاله شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

يم پهٔ انتظار کهٔ چا هوښيار خبره سمه کړه
مخکښې مې سرخي د جانان سپورو ستغو کمه کړه

وينم چې رقيب لکه غريب خوله خوله شمه
اوګوره طبيبه چې د څهٔ سره به ښهٔ شمه

وينم چې غمونه د عقبىٰ راته پهٔ غاړه دي
ټول عمر مې تېر شو د دنيا پهٔ اداګانو کښې
شپې د ببلتانهٔ زما پهٔ شاړه پهٔ ويجاړه دي
چرته به څوک وي چې به مې ياد کړي دعاګانو کښې
حشر او صراط راته پراتهٔ پهٔ مخکښې دواړه دي
رب د کائنات مې دې حساب کړي عابدانو کښې
طمع مې توراج وائي چې قطع د عالمه کړه
مخ کښې مې سرخي د جانان سپورو ستغو کمه کړه

غم د اخرت ته د حسرت ګوته پهٔ خلهٔ شمه
اوګوره طبيبه چې د څهٔ سره به ښهٔ شمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاربیته

کۀ دې پۀ توره شپه د سپینې خلې خبر راغے
زۀ به پۀ توره شپه نعرې کړم چې اختر راغے

زۀ به سر زېرے ورکؤم لحاظ منمه اشنا
دغه احسان به د رېبار پۀ ځان وړمه اشنا
پۀ انتظار دې د راتلو لارې څارمه اشنا
د محبت مې پۀ دماغو کښې اثر راغے

د محبت پۀ ملک کښې کېږي صفتونه زما
پۀ چغو سر دي د مئین زړۀ پرهرونه زما
د غم زده سترګو نه څي اوښکې رودونه زما
د پت اواز د جام د حوض کوثر راغے

د پت اواز غماز د ناز پۀ ساز چېړلے نۀ دے
عاشق پۀ مینه چا د کلي نه شړلے نۀ دے
سائل د سپینې خلې پۀ سوال خوبان رټلے نۀ دے
د یار لمن باندې د ړوند اشنا نظر راغے

(c) ketabton.com: The Digital Library

د یار بوسه ئې ښکلؤله جنتي شو خلقه
چې انتظار ئې د دیدار کړو قیمتي شو خلقه
د شاه غلام د شاه په کور کښې تهمتي شو خلقه
په ښار د مصر سلطنت د پېغمبر راغې

په ښار غوغا شوه چې په اور کښې به سبا سوزي
خلیل د رب به په لمبو کښې یک تنها سوزي
نمرود وئېل چې به ئې هډونه خامخا سوزي
براه راست اور له خبر د رب اکبر راغې

اور شو ګلزار لکه فردوس کښې چې خلیل پروت وي
په هر یو کار کښې ناز او راز د رب جلیل پروت وي
توراجه څوک چې په اسره کښې د وکیل پروت وي
امداد ئې کیږي خامخا دا مې باور راغې

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاربېته

لېونۍ د ډېره خياله پۀ مخ خال ږدي
ژوند خراب به کړي د ښکلو عاشقانو
د رنځور پۀ شانې هر قدم پۀ فال ږدي
فال به مات کړي چې شي مشره د خوبانو

لېونۍ چې شي روانه زړۀ مې رپي
لکه رپي چې ماڼۍ پۀ زلزله کښې
ځنګه مخکښې چې امام وي وروستو صف ئي
داسې صف د سوېلو ئې پۀ بنګله کښې
اور چې بل شي معمولي مثال ئې تپ ئي
تپ د هجر مې عنوان شو پۀ ډوله کښې
سرې منګولې شاه دپاسه پۀ دېوال ږدي
پۀ دېوال ئې رڼائي د سرو لبانو

سرې منګلې د بلبلې پۀ اترنګو
پۀ اترنګو باندې سود کوي د شاتو
سپينه غاړه ئې کړه ډکه د لونګو
د لونګو سره مينه د بناتو
پۀ محفل کښې مسته ناسته د ګړنګو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ګړنګو حوا له تلل پۀ ننواتو
عاشقان ورته ډالۍ د سر او مال ړدي
مال پۀ لتو وهي لوښه د شاهانو

عاشقان پۀ یار د سر او ماله تېر وي
نۀ تېرېږي ئې طعام بغېر د یاره
عاشق هغه وي چې سود او زیان ئې هېر وي
هېر هغه شي چې شي پاتې د روزګاره
محبت چې ئې د زړۀ ځني چاپېر وي
چاپېر نۀ ګوري چې څۀ دي ما دپاره
پۀ پولو بربنډې پښې لکه د ډال ړدي
ډال پۀ لاس کښې وي اکثر د بهادرانو

پۀ پولو[††] چې څوک ورخېژي زړۀ ئې سوي
سوي زړۀ لره پکار نعم البدل وي
د طبیب سره علاج د بعض نۀ وي
نۀ وي ځکه چې دا وجه د عمل وي

[††]- دغنو شپول

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه نډه[‡‡] چې سینه د امي روي
داسې روي خون د زړۀ چې یار ترې بېل وي
ماشومان د ناز لاسونه پۀ هلال رېدي
هلال نۀ راځي پۀ لاس د ماشومانو

ماشومان پۀ لاسو نمر سپوږمۍ رانیسي
هم رانیسي سرې سکروټکې د سور اور
کۀ فوجونه د دارا او د بلقیس ئي
د بلقیس نه هم شو پاتې کلے کور
کوچ به اوکړي کۀ د ټول جهان رئیس ئي
هم رئیس به شي **توراجه** خاک د ګور
شاعران د ژوند پۀ هر اړخ مثال رېدي
د مثال ډکه وبنا د شاعرانو

---

‡‡- ماشوم ته وائي احمد دین طالب هم خپلو چاربېتو کښې دا لفظ ډېر استعمال کړے دے .

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاربیته

تا راته کتلي ځکه ما درته کتلي دي
تا اول خندلي روستو ما درته خندلي دي
تا په دغه سپينه خلۀ اقرار د محبت اوکړو
ما درته اقرار د خپل زړګي د صداقت اوکړو
پټ به درسره پالم کۀ تا راسره پټ اوکړو
ولې دې ليلىٰ په خمارو سترګو ژړلي دي

ولې ځې په څنګ ، نۀ کوې ننګ په ما بیمار کنه
میني دې ستي کړمه پتنګ په سور انګار کنه
ناست ئې په پالنګ لکه د ناوې په مقدار کنه
زلفې دې زبلۍ په مخ د کورو غوړېدلي دي

زلفې دې اوږدې لکه قودې چې د لونګو وي
کوکې دې سرخي که لکه سرې چې په اترنګو وي
پربوځې د ګړنګه څوک مئين چې په ګړنګو وي
سیال ښائي د سياله سره دا مې اوربدلي دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیال چې شي د سیاله سره سره غنچه د ګلو شي
سترګې هله ښکلې شي چې سترې پۀ ژړلو شي
کمه به لا څنګه ګلدسته پۀ بویؤلو شي
پټې چا غونچې د بوراګانو نه ساتلي دي

پټې سترګې ګرځم د ګونګې پۀ شان عالمه زۀ
کم پۀ عشق کښې نۀ یم د درخو او د ادمه زۀ
نوم زما **توراج** دے د اشنا د غمه مرمه زۀ
ځکه مې مصرعې د عاشقۍ پۀ باب لیکلي دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پهٔ سرو لمبو کښې
قرار څنګه اوکړم

مصنف : عبدالجبار سهل

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب ټول حقونه د مصنف پۀ حق کښې خوندي دي

د کتاب نوم	:	پۀ سرو لمبو کښې قرار ښنګه اوکړم
لیکوالان	:	عبدالجبار سهل
کمپوزر	:	قاسم ساګر
کره کتنه	:	تصور مانړوال
شمېره	:	200
بېعه	:	300روپۍ
چاپ کال	:	2023 ء
چاپ ځاے	:	سیّد کمپوزنګ سنټر ټوپۍ (0315-9887887)

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپېځلے او ښاغلے سړے

څۀ ورځې مخکښې راله ډېر ګران او خوږ مشر عبدالجبار سهل صېب خپله ناچاپه شاعري چې کمپوز شوې وه چې د قام قلم دفتر کښې راکړه وئېل ئې چې دې کښې اصلاح وکړه او خپل ليک پرې وکړه. شاعري مې ترې واخستله څۀ ورځې مې واغستلې خو ټوله شاعري مې وکتله څۀ بعضې د وزن ، بحر کمے بېشے پکښې وۀ خو نوره پۀ مجموعي توګه ډېره ښۀ وه د خپلو احساساتو بې ساخته ترجماني وه. عبدالجبار سهل صېب ډېر سپېځلے ؛ ډېر مخلص او زړۀ سواندے انسان دے ؛ يو مخيز دے. پۀ ډېرو نۀ پوهېږې خو صرف پۀ دې پوهېږي چې زما دې ملګري خوشحاله وي. د کتاب د چاپ اراده ئې کړې ده او دا پۀ حقيقت کښې د خوشحالۍ خبره وي چې د شاعر شاعري د هغۀ پۀ ژوندوني چاپ شي. عبدالجبار سهل هم دا خواهش ظاهر کړے دے. او الله دې وکړي چې دا خواهش ئې تکميل ته اورسي. د قام قلم پۀ ملګرو ډېر د زړۀ نه مئېن دے. ماته ئې وئېل چې دا خواهش مې دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د کتاب مخکتنه د قام قلم د سیوري لاندې اوشي ـ د قام قلم اجلاس له په کمزوري وجود راځي خو دا ئې د مینې انتها ده ـ زړه ئې ځوان دے د سړي پرې کله کله د پروفېسر انور علي جان صېب مینه ماته شي ـ هغه په غوړونو لړ کمزورے دے مشین ئې په جېب کښې وي او سهل صېب هم د مشین نه بغېر نیمګړے وي ـ دواړه ډېر خواږه مشران دي ـ ما د سهل صېب شاعري ټکي په ټکي اوکتله بعضې شعرونو کښې ئې ګرانې قافیې هم راوړي دي ـ چې پوهېدل پرې علم غواړي او بعضې شعرونه ئې د سهل ممتنع غوره نمونې دي ـ په ساده او اسانو ټکو کښې ئې ډېرې د کار خبرې کړي دي ـ شاعرۍ کښې ئې مختلف صنفونه راوړي دي ـ چې په هغې کښې غزل نظمونه او چاربېتې دي ـ شاعري ئې د عصري حالاتو ترجماني کوي ـ چې حالات څنګه وي نو شاعر هم هغه شان شاعري اولس له ورکوي ـ که یو خوا پرې د معاشرې د اولسونو اصلاح کېږي نو بل خوا پرې د شاعر کهیتارسس هم اوشي ـ عبدالجبار سهل صېب د حالاتو ترجمانه شاعري کړې ده شاعرۍ کښې ئې که یو خوا

(c) ketabton.com: The Digital Library

وعظ او نصیحت شوے دے. نو بل خوا ئې پکښې رومانیت هم ځائے په ځائے ښکاره کړے دے. د اکثرو پوهانو دا خیال هم دے چې د شاعرۍ انعکاس هم د رومانیت نه کيږي. او پۀ شاعرۍ کښې چې رومانیت نۀ وي. نو لکه بې مالګې طعام. ځکه خو مې بې ساخته دا شعر خولې له راغلو :

خدايه د مینې کور اباد مې لرې
بس دے د جنګ خبرې ډېرې اوشوې

عبدالجبار سهل هم خپل رالږزېدلي احساسات سندرې کړې دي. او پۀ اولس ئې وېشلې دي الله دې وکړي چې د عبدالجبار سهل دا شاعري د اولسونو پۀ زړونو باندې د پښې کار اوکړي. پۀ اخېره کښې به دا دعا وکړم. چې الله دې ددوي مشرانو سیورے زمونږ پۀ سرونو لري. آمین

پۀ ډېره مینه
تصور مانېروال
لېکچرار پښتو څانګه
ګورنمنټ پوسټ ګرېجوېټ کالج صوابۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سهل شاعرۍ ته يوه کتنه

عبدالجبار سهل چې دا وخت د شپږو اوياؤ کلونو عمر ته رسېدلے دے. ۱۹۴۲ ء د خپل زېږون نېټه يادوي. لاهور کښې ئې لسم جماعت پاس کړے دے. د فوځ د نوکرۍ نه د پنشني کېدو نه وروستو ئې د عمر زياته برخه دوبۍ اماراتو کښې تېره کړې ده. د هلکوالۍ نه شعر و ادب سره اړيکې لري. ښکلې ښکلې رباعيانې ليکي. ډېرې چاربېتې ورسره خوندې پرتې دي. اوس ئې اراده کړې ده چې توراج خاکسار سره يو ځائے پهٔ شريکه د شاعرۍ کتاب چاپ کړي. عمر چې څومره زياتېږي نو تجربه او مشاهده نوره نوره زياتېږي. اولسي شاعري د عوامو د مزاج مطابق وي. هيڅ قسمه څهٔ ګنجلکې فلسفې پکښې نهٔ بيانېږي. د اولس زړونو ته براه راست اپيل کوي دغه شاعري عوام ډېره خوښوي. بلکې د اولس پهٔ زړهٔ پورې شاعري ورته وئېلے شي. سهل بابا د قام قلم صوابۍ يو تکړه او فعال ممبر دے. د تولنې هر اجلاس دپاره حاضر وي. ددوي اولسي شاعري او ددوي ساده مزاج ددې خبرې غمازي کوي چې ددوي شاعرۍ کښې د موصوف سپېځلے شخصيت ځرګند برېښي. الله تعالىٰ دې وکړي چې د بابا شاعري د لوستونکيو د مزاج

(c) ketabton.com: The Digital Library

مطابق وي او لوستونکي سهل بابا پهٔ داد او تحسين ونمانځي.

ډاکټر اطهر شاه ټکور
ګورنمنټ ډګري کالج طوطالۍ بونېر
دسمبر ۲۰۲۳ء

(c) ketabton.com: The Digital Library

قطعه

نۀ لېونے يم نۀ مې بنګ څښلي چې نۀ پوهېږم
د سرو لمبو د غرغرو مخې له ځۀ له ورشم

زما ياران پۀ دې ګواه شو چې بوډا شو **سهل**
نور د دنيا د ننداړو مخې له ځۀ له ورشم

(c) ketabton.com: The Digital Library

"د عبدالجبار سهل صیب فن او شخصیت"

اجتماعي شعور همېشه پۀ لاشعوري طور د ادب نه متاثره کېږي ځکه خو د یو قام قامي وحدت د ادب نه بغېر نیمګړے نیمه خوا وي۔ تر کومې چې د یو قام ادب پرمختګ نۀ وي کړے تر هغې قام هم یو قدم مخکښې نۀ شي تلے۔ ځکه چې قام پۀ ژبه قام وي او د ژبې نه بغېر یو قام او د قام ادب ژوندے نۀ شي پاتې کېدے۔ پۀ شلمه پېړۍ کښې پښتو ادب هم پوره وده کړې ده خو پښتو له چې کوم مقام پکار وۀ تر هغې ډېره وروستو پاتې ده۔ وجه ئې پښتو ژبې سره د سرکار د مېرې مور سلوک او د پښتون قام د خپلې ژبې نه بې غوري ده۔ صرف پښتانۀ شاعران لیکوالان دي چې پۀ خپل مخ سر د خپلې مورنۍ ژبې پښتو پالنه او سر ځنه کوي۔

پښتانۀ لیکوالان شاعران د خپلو ماشومانو د خلې نه نوړۍ شوکوي او د خپلې مزدورۍ پۀ پېسو د پښتو کتابونه چاپ کوي پروګرامونه مشاعرې کوي۔

داسې ننګیالو لیکوالو ملګرو کښې عبدالجبار سهل صیب هم دے۔ چې پۀ تېر عمر او ناجوړه وجود د پښتو هر پروګرام ته ځان رسوي ؛ شاعري کوي ؛ د خپلو شاعرانو تپوس پښتنه کوي۔ جبار لالا یو دروند پښتون

(c) ketabton.com: The Digital Library

دے ډېر مېلمه دوست د غم ښادۍ سړے دے. تر خپله وسه د بې وسه شاعرانو ملګرو مرسته هم کوي او د پښتو ژبې د پالنې او روزنې دپاره خپله برخه کار ښۀ پۀ راستۍ تر سره کوي.

جبار لالا 1946ء کښې پۀ ټوپۍ کلي کښې زېږېدلے دے اتمه پورې سبق ئې خپل کلي ټوپۍ کښې حاصل کړے دے. اوولسم جماعت امتحان ئې پۀ لوئې لاهور کښې پاس کړے دے.

شاعري ئې د پینځلس شپاړسو کالو پۀ عمر کښې شروع کړې ده. جبار لالا وائي چې پۀ 1960ء کښې چې کومه کشتۍ ډوبه شوې وه نو پۀ دغه حادثه ما پۀ اول ځل دا چاربېته لیکلې وه.

ببړۍ وه د کهبل　　　　شوه ډوبه پۀ دریاب

نن ټول عالم ژړېږي ورپسې کوي ارمان

پۀ ورځې د طوفان

جبار لالا د ژوند زیاته برخه اول پۀ پاک فوج کښې او بیا پۀ متحده عرب اماراتو کښې تېره کړې ده پۀ دې وجه ورته پۀ ادبي غونډو او استاذانو سره د ناستې او زدکړې موقع نۀ ده تر لاسه شوې او د خپل کلام اصلاح ئې هم د

(c) ketabton.com: The Digital Library

چا استاذ شاعر نه نۀ ده کړې۔ جبار لالا اولسي شاعر دے ۔ پۀ کلام کښې ئې چاربېتې ، غزلې ، رباعیانې ، شاملې دي ۔ د اتمان ګدون بلکه د صوابۍ پۀ شاعرانو ئې یو اوږد نظم لیکلے دے چې د صوابۍ د اکثرو کلو د مړو او هم عصرو شاعرانو ذکر ئې پکښې کړے دے ۔ جبار لالا پۀ خپلو شعرونو کښې د خپلو خیالاتو او جذباتو اظهار ښۀ پۀ ډاډ کړے دے ۔ شاعرۍ کښې ئې عشق ، محبت ، هجران ، بېلتون ، پند و نصیحت ، او اسلام سره سره د مینې موضوعات بیان کړي دي۔

جبار لالا د خپلې شاعرۍ پۀ باره کښې وائي!

د ردیف او قافیې نه خبر نۀ یم
څۀ پۀ وزن او سجعې برابر نۀ یم

دانشور کۀ تنقید کاندي حق جانب دي
دومره زۀ د شعرونو ماهر نۀ یم

فقط ذوق یم پۀ لیکلو مجبور کړے
خپله لیکم د سرقې شاعر نۀ یم

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جبار لالا ځنې رباعيانې ډېرې مزېدارې ليکلې دي په خپلو رباعيانو کښې ئې ډېر د رنګين خيالاتو اظهار په ښکلو ټکو کړے دے. د رباعيانو دا شعرونه ئې په فن پوره د خوند او سوز او ساز نه ډک دي.

کار خېر دے پکښې لويه مرتبه ده
کۀ يتيم په سر دې کېښود د شفقت لاس

هيڅ مې طمع د خوش رنګه جانان نۀ شي
چې به راکاندي په وخت د مصيبت لاس

دا مې واورئ فائده نۀ وي يارانو کښې
لکه نۀ وي چې فائده عبس خوارو کښې

د نمر مخو له محفله لرې ګرځه
ګېر چې نۀ شي نور د مينې زولنو کښې

تر مطلبه يارانې دي شومه پوهه
بې مطلبه ياران نشته په دهر کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

مال دولت چې نۀ لري عبدالجباره
وي کمزورے به د هر چا پۀ نظر کښې

جبار لالا پۀ عشق کښې د بېلتانۀ د ناسازو او د معشوقو د جفا متعلق څۀ داسې اظهار کوي.

بېلتانۀ دې اشنا دومره ناقرار کړم
دا د هجر شپه تېرېږي سم د کاله

د دیدن لارې دې ډکې د ازغو دي
نۀ پوهېږمه چې څنګه درشم تاله

اوس راځئ چې د جبار لالا د يو غزل د شعرونو نه خوندونه واخلو چې د مینې محبت آئینه دار غزل دے.

ښکلیه تا کۀ پۀ مسکي نظر کتلے نۀ وے
ما به زړګے پۀ يو نظر باندې بائېللے نۀ وے

کۀ د خوبانو دیدنونه پۀ اسانه کېدل
پتنګ به ځان پۀ سرو لمبو باندې سېزلے نۀ وے

(c) ketabton.com: The Digital Library

کۀ مینه نۀ وے محبت نۀ وے دا خیال به نۀ وۀ
عبدالجبار سهل به دا غزل لیکلے نۀ وے

عالمان وائي چې عشق مجازي د عشق حقیقي اولنۍ پوړۍ ده ـ او ډېر عاشقان د مجاز پۀ لار حقیقت ته رسېدلي دي ـ جبار لالا هم چې د ښکلو پۀ ناپائېدار حسن او جفاګانو پوهه شوے دے نو د حقیقت پۀ لار روان شوےد ے لکه چې وائي:

چې پۀ ذکر اموخته د رب غفار شوم
هیله زۀ پۀ سکون باندې بې سیار شوم

کۀ هر څومره دلبرۍ مې ژوند کښې اوکړې
وار پۀ وار باندې د دواړو توبه ګار شوم

اکثر زمونږ مشران شاعران چې ددنیا نه سترګې پټې کړي نو ورسره ددوئ شعر و شاعري هم دفن شي ـ خو جبار لالا پۀ دې حقله خوش قسمته وۀ ـ الله ورله ډېرقابل او تابعدار بچي عبدالرب ، حامد رحمان ، خالد رحمان ، محبوب رحمان ، ورکړي دي ـ بیا پۀ خصوصي توګه د محبوب رحمان او د خالد رحمان دا خواهش وۀ چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ د محترم والد صېب دا کتاب ددوي په ژوند چاپ شي . هيله لرم چې پښتانهٔ به د عبدالجبار لالا او توراج خاکسار صېب ددې خوندورې اولسي شاعرۍ قدر اوکړي چې د پښتو جولۍ کښې ئې حصه واچوله.

علي زر خان علي
ستر سېکتر "ملګري ليکوالان ضلع صوابۍ"

(c) ketabton.com: The Digital Library

حمد

بې د ستنو دے قائم آسمان د رب
پهٔ قدرت سره آباد جهان د رب

چې الله پهٔ څهٔ رضا وي هغه کيږي
پهٔ رښتياو سره اوچت دے شان د رب

چې معمور پهٔ کليمه د الاالله شول
مومنان دې کړي ادا احسان د رب

کافران او مشرکان ټول پهٔ ژړا شي
پهٔ جنت چې شي داخل نبيان د رب

ته به ومومې جنت **عبدالجباره**
کهٔ دې اومنو پوره فرمان د رب

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

بې نقابه حقیقت له چې سرشار شي
د بې عیبه صداقت په نښه لار شي

زه به څنګه خوشحالي او خندا وکړم
چې په لار د اخرت زما رفتار شي

ته چې نه غواړې هغه نه کیږي خدایه
ته چې غواړې هغه کیږي ستا اختیار شي

ته خالق ئې ته مالک ئې پاکه ربه
د قدرت نه دې مخلوق واړه ناچار شي

ربه دا به دې په ما مهرباني وي
چې د سهل تور لحد دارالقرار شي

د توپۍ **عبدالجباره** نیک بختي ده
چې د ګوتو په بندونو الله شمار شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

مُتحیر دي پۀ تا واړه کائنات
لوئي احسان دے پۀ دنیا دې د حیات

د یوسف ع حسن جلوه ده ستا د حسن
د نمرود کسریٰ غرور دې کړلو مات

صدیٔ تېرې تر حشره به شي تېرې
همسري به دې څوک اونۀ کړي د ذات

محکومات دې حاکمان کړل پۀ هر لوري
سر دې خم کړو د عزیٰ لات ومنات

ستا تخلیق خلق عظیم باندې دے شوے
لوئې یو بحر بیکراں د کرامات

معجزه دې د قرآن دنیا ته پېش کړه
منسوخ شو پرې انجیل ، زبور ، تورات

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا مقام د ادراک فهم نه بالا دے
شمار دې نشته په دنیا د احسانات

ډېر باغیان دي د الله سره په خلا کړل
سیئات باندې غالب شو حسنات

څوک چې ستا د پیروۍ څنې محروم دي
ښکاري بَر کۀ هغوي لَر دي کړي هېبات

زۀ **سهل** ستا په در باندې ګدا یم
دا باعث ګڼم د فخر لمحات

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د زړۀ سَوے مې زياتېږي نۀ شو کم
دا هجران راته جوړېږي اېټم بم

د مرض علاج مې نۀ شي داسې ښکاري
چې خوړلے مې ګزار پۀ زړګي سم

وه د زړۀ سره راځه چې سره کښېنو
هېر زما به شي ستا هر جور و ستم

ډېره ښۀ وه د وصاله خبر نۀ ووم
چې خبر شوم اوس مې ځي د سترګو نم

د ژوندون طمعه پۀ داسې حال کښې څۀ وي
بس تېرېږي ځي دې شپې ورځې د غم

اسويلي به پۀ تحفه کښې ورله ورکړم
د **سهل** د زړۀ ارزو کۀ شي محکم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

پوهه نۀ شوم چې پۀ څۀ دې قصور وار کړم
بې سببه دې زړګيه زۀ پۀ دار کړم

دوست وئېل خو پۀ خلۀ بل ته ډېر اسان وي
پۀ مفهوم به ئې نا اشنا څۀ خبردار کړم

افرين مې پۀ دوستۍ د ابراهيم ډار شي
تل تعريف به د افسر امان نوښار کړم

سر و مال قربان د **سهل** د هر ياره
خدائے دې نۀ کړي چې د چا زړګے ازار کړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

رب داخل کړم دوباره پۀ امارات
ترک ما کړل د اغیارو تعلقات

د غم پیټي کۀ مې سپک یا مې درانۀ وو
شُکر ګزار وومه د الله پۀ هر حالات

د ازمېښت ګهړۍ شوې تېرې وې هر څنګه
وې محکمې تجربې د کمالات

اشنایۍ د دنیا واړه دي فضولې
تېر ژوندون کړئ د الله پۀ احکامات

د مبلغ دعوت به هیڅ کله رد نۀ کړم
عیان ماته پۀ دې لاره شو نجات

قدردان زۀ د تورپۍ **عبدالجبار** یم
موجزن لرم پۀ زړۀ کښې نېک جذبات

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

بې قوته مې ثابت شول دست وپا هم
رفتن شو پهٔ سهاره مې د همسا هم

بل راوړي نهٔ خپلېږي هر څوک وائي
پاتې نهٔ شوله نن خپلو کښې وفا هم

پهٔ دې لږ ژوندون به څهٔ څوک باور کاندي
دې ژوندون سره تړلې ده فنا هم

ځان ځاني ده د نفرت بازار دے **سهل**
څوک به څنګه د يو بل شي مسيحا هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زۀ پۀ طمع تۀ بې غمه ګرځېدې
خوږ محفل کښې د رقيب مشغولېدې

هره ياري د مخامخ سترګو بازي وي
ډېرې شوي پۀ دې باب دي ازمودې

پرواه نشته دا تاثر د زمانې دے
نن يوه او سبا ئې نورې ارادې

د جفا نوم به هرګز خور شوے نۀ وے
د وفا نغمې به هر ځائے غږېدې

کۀ اخلاص ته د هر اشنا احساس وے
خوږې مينې به تر سره رسېدې

تونس پۀ سترګو به د سهل د زړګي نۀ وۀ
کۀ ترې نۀ څڅېدې اوښکې بې فائدې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

پۀ تکليف کښې څوک نۀ وي غم خوار
پۀ راحت ترې هر بنده شي هم کنار

دا ستم د زمانې نۀ دے نور څۀ دي
ورور د وروره جدا کاندي يار د يار

کۀ ثاني دې د چشمانو ما ليدلے
رقيبان به راته نۀ وو د سترګو خار

د ببلتون د غمه هر مئين ژړيږي
د زړۀ پۀ سترګو ژړا کاندي **عبدالجبار**

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

چې هېروي د بل نېکي ورته حېران شوم
چې ترې خبر ګوته په خلهٔ په هغه آن شوم

خلق وائي کړي اربونو سره لوبې
په کامرانۍ ئې خپله زهٔ آذلان شوم

په يو د مدد لاس او بل کښې تېره ورکړه
په دې متل نن قائل په برهان شوم

بوټي پرې شنهٔ په قبرستان چې نېکۍ به ئې ياد لرلې
لاس په دعا ورته په تګ د قبرستان شوم

عمر مې ټول دے بسر کړے په يارو کښې
نن سپين ريشه سر دننه په ګرېوان شوم

ترک ما خوشے يارئ کړے شوم په عېش
زهٔ **عبدالجبار** شکر ګزار د پاک سبحان شوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

توره شپه کښې چې غماز سره د بر لاړ
ښکاري داسې چې ځما نه مرور لاړ

نور اعتبار مې پهٔ نمر مخې جانان نهٔ شي
خورِ اشنا نهٔ مې د زړهٔ هغه باور لاړ

تل خزان شو د شهيد پهٔ رونقونو
خوندور هم د پيښور ګلې ګودر لاړ

خپل دې نهٔ کړو خپل به ئې نهٔ کړې **عبدالجباره**
غېر غماز سره چې يار پهٔ چل هنر لاړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

بې انتها شوه دا ګراني واوره جنابه
غریب کله اخستے شي غوښه د قصابه

د ګرانۍ جرنده کښې دلبرو اے ملګرو
دې مهنګايۍ کړه د هر چا خانه خرابه

نرخنامه د اور پۀ بیعه پۀ رمضان شي
یو نیم څیز شي پۀ بازار کښې هم نایابه

چې بلنه ئې د زړۀ پۀ انتخاب وي
عکاسي ئې وي عیان د مخ کتابه

نادان کله څۀ پوښتنه د خاصیت کړه
لاس رسوي د غېر موسمه تر عنابه

عامو خاصو ته پۀ ګوته دے **عبدالجباره**
آبیات د **توراج** وي ډک د کماله

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

خیال ته مهٔ راوله یار دې هغه تلے
پهٔ بېلتون ئې چې وي زړهٔ تاله داغلے

د بې لوظه اشنا څوک چې اشنائي کړی
وي به هر ځائے پهٔ محفل کښې شرمېدلے

د عنکبوت په شان جوړوي هر ځائے جالې
داسې یار باندې مې تل لیاړې توکلے

صورت مهٔ ګوره سیرت ته ئې نظر کړه
کهٔ د سیرت کردار ئې وي پهٔ تول تللے

زهٔ سهل کهٔ د بې وفا یاره خبر وے
ما به څله د زړهٔ کور ته رابللے

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

رښتیا خبره دې کوه ښۀ پۀ څرګنده
ځان ساته د کذب د پلید ګنده

تبر ژوندون کۀ د ایمان پۀ تقاضو کړې
پۀ اخر به ئې ثمر مومې **عقل** منده

تش پۀ رنګ خو څۀ سیالي د ګلاب نۀ شي
محنت چې و نۀ کړې د **بل** نه پۀ څو چنده

څۀ کشش چې د اخلاق پۀ جامه نۀ وي
هغې **محفل** ته مۀ ورځه چې وي بې خونده

پۀ مینه ئې زۀ **سهل** چې ورله درومم
قدردان لرم ملګري عزت منده

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

وي پوهه کۀ ناپوهه پۀ قافيې
تل بلے شي دانشور د غېر جرګې

ستا د حسن تابنا کښې ئې زړۀ راکاږي
دا کوم دستور دے ساقي ستا د مېخانې

د هجران پۀ کتارو دي زړۀ غوښ مۀ شه
وي پۀ هجر کښې بې مثله اندېښنې

کړه تحفه اخر له جوړه **عبدالجباره**
د دنيا چارې دي ټولې بې فائدې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ولې نۀ درومې د ښکلي دين پۀ لار تۀ
مدام اورې د ناصح خولې ګفتار تۀ

مناسب دي تيارے اخر له اوکړې
خبر څان چې کړې د شرعې د لار تۀ

يوه ورځ به دې سفر د دنيا اوشي
پۀ لږ ژوندون مۀ کوه اعتبار تۀ

دنيا فاني ده د تۀ پوهې **عبدالجباره**
يوه ورځ لاړ شې د دې پۀ خپل وار تۀ

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

څۀ به کاندم د باره کهو پۀ محلونو
خوښ پرې نۀ یم د اسلام اباد پۀ رونقونو

اسلام اباد کۀ وي هر څومره پُر رونقه
بدل به ئې نۀ کړم د خپل کلي پۀ غرونو

د اما کما ټوپۍ کلي ته راغلل
قابض شوي دي پۀ جمله کاروبارونو

ټوپۍ کلے دے اوس ښار **عبدالجباره**
کمے نۀ لري د ښارېې د سهولتونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

کۀ پۀ سخته کښې څوک درکړي د راحت لاس
کۀ پۀ حقیقت ئې اوګڼه د صداقت لاس

کار خېر دے پکښې لویه مرتبه ده
کۀ د یتیم پۀ سر دې کېښودو د شفقت لاس

هیڅ مې طمع د خوش رنګه جانان نۀ شي
چې به راکاندې پۀ وخت د مصیبت لاس

خپل مدد زۀ **عبدالجبار** د خدایه غواړم
د زارۍ مې ورته نیولي دي اوچت لاس

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زما واوره فائده نۀ وي پۀ يارو کښې
لکه نۀ چې وي فائده عبث خوارو کښې

کۀ دې ښۀ د وسه کيږي غنيمت دے
بدي نيشته پُر خلوصه پۀ نېکو کښې

د نمر مخو د محفله لرې اوسه
ګېر چې نۀ شې د مينې پۀ زولنو کښې

ماته اوګوره زۀ **سهل** د تپې يم
نوم مې ياد دے د تول اُتمان پۀ تپو کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

کهٔ څوک واخلي د نرخونو لړ څهٔ جاج
عيان نرخ به ئې کړي د زړهٔ ښکلے دُجاج

بې پوښتنه اخستنه پهٔ بازار شوه
تپوس د نرخ پهٔ قسم نهٔ کوي سماج

د ناکام لمن شلولې مونږ د لاسه
سبقت اخلو د يو او بله پهٔ رواج

د يار خيالونو سره لوبې کړم پهٔ خواب
پهٔ سبب دې د رېبار نهٔ يم محتاج

دا منم ګراني راغلې پهٔ دنيا ده
خو اصراف کوي هم د کلي ښار ازواج

خود د ناکامه ترې روژه کړه **عبدالجباره**
طعم به څهٔ کړي څوک لحم او دُجاج

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ربه راولې زما هغه جانان بیا
چې ئې اوکړمه دیدار ئې د چشمان بیا

که تمامه دنیا شته زما پرې څۀ
څو چې ښکل ئې نۀ کړم هغه سرۀ لبان بیا

دوستي ښۀ وي چې پُر خلوصه وي صادقه
د اصیل یاره مې شه جان ومال قربان بیا

د زړۀ تاؤ د نظر تنده به ئې شي ماته
سهل کۀ اولیدو یو وارې هغه فنان بیا

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

د ردیف او قافیې نه خبر نهٔ یم
څهٔ پهٔ وزن او سجعې برابر نهٔ یم

دانشور کهٔ تنقید کاندي حق جانب دي
زهٔ لا دومره د شعرونو ماهر نهٔ یم

د قام قلم لیکوالو ته سلام مې
اوسېدونکے د ټوپۍ د باهر نهٔ یم

د ادب پهٔ غونډه ما کهٔ څوک مطلع کړه
تېز به ګام کړم د هوا طاهر نهٔ یم

د هېواد غونډې ته ورغلے ووم پهٔ بلنه
احسان فراموش د یوسفزي ذاکر نهٔ یم

فقط ذوق یم مجبور کړے پهٔ لیکلو
خپله لیکم د سرقې شاعر نهٔ یم

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وفا پۀ لتهون شومه زۀ سپين ريشه
څۀ حاصل د وفا د ګوهر نۀ يم

ښکلي وولي زړونه پۀ ښو ښکلو
والله زۀ ئې پۀ خوا او خاطر نۀ يم

ما پرې کړې تجربې او تجزيې دي
د نمر مخو د وعدو پۀ باور نۀ يم

دا ليکل د مورنۍ ژبې خدمت مې
باور اوکړئ پۀ سهل چې غاور نۀ يم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

څه ورځه په مخه باندې دې ښه وي
د ژوندون دور کښې ورځ او کله شپه وي

سپرلے ښه وي چې قائم وي په ګلونو
د سوزه ډکه د خزان ظالم چپه وي

اوښکې کله کړي ښکاره اظهار د مينې
ليکن دغسې به زړهٔ د چا خفه وي

نصيب کله به د چا د يار وصال شي
پکښې شامل چې د غماز ظالم ښپه وي

څۀ به توقې او خندا چا سره اوکړې
ډېر غمونه د **سهل** په زړهٔ پراته وي

عبدالجبار وائي کۀ مال و زر کښې پټ يم
خو په زور ساعت مې هر وخت تلوسه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

الله یاد پۀ بیمارۍ کښې د بیمار شي
درد وغم کښې ئې بې حده تابعدار شي

پېدا کړي مونږ الله یو عبادت له
روزي رسان زمونږ پروردګار شي

بې نقابه حقیقت له حاجت نۀ وي د رېبار
پۀ یادولو ئې کۀ هر یو ګنهګار شي

یو سرشار د محبت له قرار نۀ وي **عبدالجبار**
د الله پۀ مست د **سهل** زړۀ قرار شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

نۀ وي ښۀ د بې وفاؤ تعلقات
کۀ پۀ سمه کښې اوسېږي يا پۀ سوات

خوشبوئي د وفا يو ګل هم رانۀ کړه
ساتل عبث مې د ګلونو څۀ باغات

خپله ګرم وومه د سر و ماله تېر ووم
خبر نۀ وومه د مينې پۀ لغات

د خلوص ډکې اشنايۍ وې پخوانۍ
وې شيرينې پۀ مثال د قند نبات

خدايه ما د بې وفاؤ اشنا مۀ کړې
چې وي کارې د ټل کلي شاملات

پۀ خلۀ شکوه زۀ **عبدالجباره** د چا نه نۀ کړم
خو عکاسي له جوړؤمه دا رباعيات

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

چې د وفا نخښه پېدا نۀ شوه دلبر کښې
بیا ئې ځله ځایۀمه پۀ ځیگر کښې

چې زیست روزگار نۀ کړي ناچار به شي ناچاره
ځۀ خوشحاله به غریب شي پۀ اختر کښې

تر مطلبه اشنایۍ دې شومه پوهه
بې مطلبه اشنائي نشته دهر کښې

مال دولت چې نۀ لري **عبدالجباره**
وي کمزورے به د هر چا پۀ نظر کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ښکاري داسې چې وفا نهٔ وه پکښې
وه لباسې مینه رشتیا نهٔ وه پکښې

سوچ مې واخلې چې نظر خو دهوکه نهٔ شو
کهٔ خوبې د یو اشنا نهٔ وه پکښې

پهٔ حالات مې د ګلشن افسوس ظاهر کړو
د بلبل بورا صدا نهٔ وه پکښې

چې ترې طمعه دا زما د دلاسې وه
هغه څهٔ د سود وېنا نهٔ وه پکښې

پهٔ شنو تېغو مې سینه سورۍ سورۍ شوه
وې تیارې هر خوا رڼا نهٔ وه پکښې

مړاوے زړهٔ چې د **سهل** به ئې خوش خرم کړو
د کشش هغه ادا نهٔ وه پکښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

چې پۀ ذکر اموخته د رب غفار شوم
نو هیله زۀ پۀ سکون باندې بې سیار شوم

کۀ هر څومره دلبرۍ مې ژوند کښې اوکړې
وار پۀ وار د هره یاره پۀ دار شوم

د مبلغ دعوت وۀ ماته د مودې نه
ځکه زۀ د نېک دعوت ئې تابعدار شوم

د دنیا دا چارې واړه وې فضولې
زۀ **سهل** پۀ اغاز ئې د اذکار شوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

خدايه کله مې اشنا به شي ملګرے
زهٔ د يار او يار زما به شي ملګرے

د يارۍ به ئې هيڅ کله توبه نهٔ کړم
امېد کړم چې نن سبا به شي ملګرے

کهٔ تنها چرته کښې ځې ملګرے ګوره
ستا د لارې مشغولا به شي ملګرے

دا ملګري د دنيا نه تنها درومي
تور لحد کښې څوک پېدا به شي ملګرے

نېک عمل کړه کهٔ ويرېږې د الله نه
خپل عمل هلته کښې ستا به شي ملګرے

د ټوپۍ **عبدالجبار** ئې سودائي کړم
خوا له کله زما رابه شي ملګرے

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

خواله مۀ ورځه محفل چې وي د ښکلو
شيش ماران ډېر وي اشنا د زړۀ ويشتلو

دې سرو شونډو اننګو ته ئې چې ګورم
ترې شرميږي هم غنچې غوټۍ د ګلو

هيڅ ترې طمع د وفا هم ذره نۀ شي
دام ئې ايښے پۀ هر ځائے د ګېرولو

خوشبوئي د وفا نۀ لري **عبدالجباره**
شونډې سرې کۀ تورې سترګې ئې د کجلو

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

چې مې راغلو د زړهٔ کور ته مهمان نوے
ډېر پهٔ مینه پهٔ کتو شو فنان نوے

ما وې ولې د حسرت پهٔ نګاه ګورې
دهٔ وې ودې موندو بیا یو جانان نوے

ما وې راز کهٔ د یارۍ زمونږ څرګند شي
دهٔ وې شي دې پهٔ کم بختو عیان نوے

ما وې زهٔ به دې د غم پنډونه اخلم
دهٔ وې زهٔ دې شوم د سختو دُخان نوے

ما وې سرې شونډې دې ښکارې ګلابونه
دهٔ وې دا دې شو د ګلو بستان نوے

ما وې شونډې دې پیالې دي **سهل** څښل کړه
دهٔ وې کړم به ئې پهٔ لبو سُکران نوے

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

نۀ پوهېږمه سحر کۀ مازیګر دے
ناقراره مې زړګے اوتر اوتر دے

بلبل زړۀ مې تمنا کړي د ګلونو
بهار تېر شو د خزان سپېرۀ نمبر دے

دا تسبې پۀ لاس جامه کښې د شپخانو
دا غماز پۀ ترخ نیولے پټ خنجر دے

خپل غمونه مې هېر کړي د یار غم کښې
خوږ اشنا د **سهل** بیا هم مرور دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

وخت وي کله ماسره چې درشم خوا له
غم ښادي پۀ کلي کور کښې شوه محاله

بېلتانۀ دې اشنا دومره ناقرار کړم
دا د هجر شپه تېرېږي سم د کاله

د دیدن لارې دې ډکې د ازغو دي
نۀ پوهېږمه چې څنګه درشم تاله

چې د خیال ماڼۍ کړمه سازه خوا له درشم
پۀ یو "نا" مې کړې اسره ټوله ملاله

د کم اصلو د یارۍ نه مې توبه کړه
باغیچه د زړۀ مې شوه اصیلو سره نهاله

د غزل صفت ئې څکه زۀ **سهل** کړم
هر یو بیت د طوراج وي معمور د کماله

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

کۀ ئې رقیب سره یاري وي یار مې نۀ دے
کۀ ئې مینه بازاري وي یار مې نۀ دے

چې د راز خبره بل ته مې څرګند کړي
کۀ هر څومره اعتباري وي یار مې نۀ دے

د سرو شونډو پۀ مُسکا ئې دهوکه نۀ شوم
کۀ ئې سترګې اثري وي یار مې نۀ دے

د رقیب او د **سهل** یاري کړي بَرغه
ښکلے یار کۀ عصري وي یار مې نۀ دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

شپه کۀ د هجران وه اخر تېره شوه سبا شو
ورکې اندېښنې شوې چې ښکاره مې دلربا شو

تولې کلۍ ګل شولې فضا پرې شوه رنګینه
وړمې د پسرلي شولې ظالم خزان فنا شو

هر طرف ته غم وۀ څۀ اُمېد د خوشحالۍ نۀ وۀ
ګډ چې پۀ ګلشن شوم ورک د خیاله مې بیدیا شو

سترګې چې کېمرې جوړې د کوم عکس دپاره وې
ټیک هغه تصویر دې پکښې وینم رونما شو

رانغے حاجت پکښې رېباره د منت زارۍ
ووم چې منتظر ئې بس پۀ خپله پۀ رضا شو

اوتې بوتې نۀ دي هر کلے د چا دپاره دے
څۀ چې دے د یو **سهل** حق کښې ګویا شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

هر یو غم دې راپهٔ سر کړو پهٔ رقیب تا مې اختر کړو
زهٔ دې داسې در پهٔ در کړم جفا ستا شوه ظالمانه

دا به زهٔ کله هېرومه ستا ستم به دریادومه
پهٔ زړهٔ داسې دې پرهر کړم نم مې څاڅي د چشمانه

غمونه تا پهٔ ما انبار کړل فاش دې رازونه پهٔ اغیار کړل
لاهو زهٔ دې پهٔ یو بحر کړم دا دې څهٔ وکړل بې ایمانه

ګیله دې تا نه زما کیږي پرهر دې زړهٔ مې نهٔ رغیږي
زهٔ **سهل** دې غم اکثر کړم مستقبل ستا دې شي روښانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

چې پاک رسول ص د دنیا لاړو څوک به نور پاتې شي
کوچ به اخر وکړي ضرور تانه به کور پاتې شي

خاوند د لوئي قوت الله دے چې زوال نۀ لري
بل پۀ دنیا کښې به د کوم زور اور زور پاتې شي

مخکښې سختۍ د قیامت شته پۀ خندا خوب کومه
ارمان به وکړمه پرې ډېر چې مې مخ تور پاتې شي

مشال دې بل کړه ښۀ عمل کړه پښېمانه نۀ شې
د بد عمل خاوند به هلته کښې مخ سپور پاتې شي

جبر د ظلم پۀ مظلوم باندې یکدم تېر شي
سزا د ظلم د ظالم پۀ ذمه پور پاتې شي

ډېر د ګناه ځائے دے یه **سهله** غفلت اونۀ کړې
نېکان به بیا مومي جنت غافل پۀ اُور پاتې شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

کهٔ څهٔ لیکئ زما ملګرو پهٔ پښتو کښې لیکئ
ښکلې غزلې رباعیانې او قطعو کښې لیکئ

د اغیار پهٔ ژبه خو یو لفظ زمونږ د ژبې نهٔ شي
تحریر ئې څله اخستو پهٔ خرڅېدو کښې لیکئ

محنت پرې اوکړئ چې بالا شي پهٔ دنیا مو ژبه
سحر ، ماښام او کهٔ د وخت پهٔ تورو شپو کښې لیکئ

کړئ خورې د زړهٔ صدف نه ملغلرې ښکلې
مانند **سهل** کهٔ یو شعر پهٔ څهٔ ارزو کښې لیکئ

(c) ketabton.com: The Digital Library

●

ګلونه چې يو ځائے شي هارونه جوړوي
دردونه چې يو ځائے شي فريادونه جوړوي

پۀ سرو شونډو خندا کړي اشنا مې دے ډېر ښکلے
ډېره ماسره وفا کړي زړۀ زما ئې دے ساتلے
چې پۀ لمسه د غماز شي نو جنګونه جوړوي
دردونه چې يو ځائے شي فريادونه جوړوي

د بهار ګلونه واړه د يار د ښائست زار
دي پۀ سمه او کۀ پۀ شاړه واړه ترې نثار
پۀ ښائست د ښکلي حسن بهارونه جوړوي
دردونه چې يو ځائے شي فريادونه جوړوي

ديدن د يار مدام مزه کړي صبح و شام
صدقه کښېږ چې ګلفام کړي شونډې پۀ انعام
پۀ لذت د خوږو شونډو چې خوندونه جوړوي
دردونه چې يو ځائے شي فريادونه جوړوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پهٔ الفت کښې د خوږ یار شوم سر پهٔ کُندرو شاړو
پهٔ فرقت کښې زهٔ **عبدالجبار** شوم وړوند پهٔ سترګو دواړو
د سترګو مې نم څاڅي سېلابونه جوړوي
دردونه چې یو ځائے شي فریادونه جوړوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

اختر خو راغے وعده ستا به وفا کیږي کله
شپه د فراق او ببلتانۀ به رڼا کیږي کله

سجدې زمونږ د الله پۀ در د عاجزۍ وي مدام
د کرونا پۀ حق به زمونږ دعا قبلیږي کله

د تن وینې دې ګرانې وروڼو زمونږ اوچې کړې
وعده د سرکار د ارزانۍ پۀ ریښتیا کیږي کله

د زړۀ داغونه د **سهل** پولۍ او ډکې خلې نیولې
د رب دپاره به دې زړۀ اشنا نرمیږي کله

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

راغله ناڅاپه پۀ توره شپه راغله
دا پۀ اودو چې زلزله راغله

کړې تباهي وه پۀ ماضي کښې زلزلې
رایاده مې زړګي ته هغه واقعه راغله

الله هم اوربېدنکے قبلوونکے دے د توبې زمونږ
کۀ پۀ صدق مو زمونږ خلې له توبه راغله

ورور د وروره نن بې زاره زۀ **سهل** وینم
ورور ته نن د وروره خوږه پېسه راغله

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

غوښې د مړ ورور خوري پۀ غیبت باندې
شي به ډېر رسوا پۀ اخرت باندې

دا به زما برخه وي د چا نه ګیله نۀ کړم
لیک وي د ازله پۀ هر بخت باندې

د خلقو نه خلاصېږمه کۀ غوث د زمانې شم
د هغه تول مې دي بد خواه پۀ حقیقت باندې

ما **سهل** سره ئې چې وصل کړي قصدا ئې کوم یاري
کۀ جامې پرې زما رنګ شي پۀ تهمت باندې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

وينمه ئې پۀ سترګو چې اغيار دے ورسره
وګورئ ملګرو چې مې يار دے ورسره

زۀ وايم غماز دے تاسو وايئ چې رقيب دے ستا
دے کۀ هر ظالم خو همکنار دے ورسره

پۀ غشو د هجران ويشتل د اشنا نۀ دي
داسې معلوميږي غماز خوار دے ورسره

ولې به ئې صفت د يار او د يارۍ نۀ کړي
پۀ ياد کښې ئې چې نوم **عبدالجبار** دے ورسره

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

تصوير د تصور د خيال ليدو سره راځي
يادونه دې خوارۀ د اسوېلو سره راځي

رايادې مې شوې شونډې شيرينې د نبات
دردونه مې د زړۀ ياره شو ډېر زيات
رېبار کۀ درلېږمه نو د ګيلو سره راځي
يادونه دې خوارۀ د اسوېلو سره راځي

بې غمه ياره تۀ کوې ښکلې موجونه
دردونه زما زړۀ ژړا کړي فريادونه
زخمونه مې زړۀ ستا ليدو سره راځي
يادونه دې خوارۀ د اسوېلو سره راځي

وائي **عبدالجبار** چې څوک يار لري خوش رنګ
متاع لري هر رنګ چې وي مئين پۀ ناموس ننګ
ګلونه د وصال ښکلو غنچو سره راځي
يادونه دې خوارۀ د اسوېلو سره راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

لکه سپرلي کښې چې ګلونه خوند کړه
داسې زړګي کښې مې داغونه خوند کړه

طبيبه ته پرې مرهم مۀ لګوه
د زړۀ سېزلي پرهرونه خوند کړه

چې سترګې ئې ډکې د نشو مدام
د هغې ښکلې محفلونه خوند کړه

د زړۀ پۀ کور کښې چې ما سهل مېلمه کړو
د مېلمه ښکلي مدارونه خوند کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

نور دې پرې څهٔ لږ زړونه ویشتلي دي
چې ګورې مې پهٔ مړاؤ مړاؤ سترګو ته

در به ئې پهٔ رضا کړم ژوبلوې مې زړهٔ
زړهٔ مې کړه وریورې مړاؤ سترګو ته

جنګ چې وي د سترګو پکښې زړهٔ لږي
زهٔ به ئې حواله کړم مړاؤ سترګو ته

شي به د **سهل** پرې اخري سلګۍ
کهٔ اوکړې اشاره دې مړاؤ سترګو ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

پۀ مینه ما چې به کړل هغه ګلونه څۀ شول
جانانه تا چې به کول هغه لوظونه څۀ شول

ننګ و ناموس ته دې دلبره زما ونۀ کتل
تهمت پۀ ما چې لګېدو هغه داغونه څۀ شول

پکار دې سخته کښې پردې او خپل راغلي نۀ وو
دا مدام ما چې دې ژړل هغه غمونه څۀ شول

زۀ د ټوپې **عبدالجبار** تانه تپوس کوومه
پۀ تندې تا راته نیول هغه لاسونه څۀ شول

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

دوبې ته مزدورې له هر ناچار راغلے دے
د همزولو د سیالۍ نه هم مالدار راغلے دے

سمه وي دې ځان لاره د حسرت جولۍ پۀ لاس
محنت کش کۀ هُنر مند ورته معمار راغلے دے

ده هر چاته معلومه د دوبۍ سخته ګرمي
ډېر تنګ ئې د ګرمۍ نه مزدور کار راغلے دے

دا خلق پرې غوربږي چې راوړے ئې دے دولت
څوک ترې څۀ خبر دي کۀ قرضدار راغلے دے

ووې برخوردار راته ورله لاس ورکول غواړي
پۀ وزټ يو ځلمے د کلي انبار راغلے دے

ماوې اوبه ئې کړې الله خو منده تړله به سهل اوکړي
شهاب پۀ حسرتونو کۀ د مور پلار راغلے دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

چې نۀ متاع دې پکښې شته او نۀ تاوان رقیبه
بیلوې ځله مې ظالمه تۀ جانان رقیبه

یار ته هوا کښې محلونه او باغونه ښائي
ولې شوده پۀ ګټو وولې ته اسمان رقیبه

ته د تهمت پۀ غونډو ما په عامو خاصو وولې
ډېر دهوکه باز راته ښکاره شوې بې ایمان رقیبه

یار خو لاسونه د یارۍ چې راکړل ما **سهل** له
پۀ مېرو سر شو اوس شلوه دې ګرېبان رقیبه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

شپه کښې چرته تلے وې غلا باندې
چا سره مشغول وې مشغولا باندې

ته مې خپلولې څۀ چې مې ترک کړل
ودې کړو اغاز نن پۀ جفا باندې

ما وې ځان به خاورې تا به کړم ګلشن
د مينې باغ به جوړ کړم پۀ وفا باندې

زړۀ مې زړۀ تسليم کړے وے چې لرې به څۀ وفا
وائې ړولمه بيا پۀ بې وفا باندې

خپل حسن پرست زړۀ ته حېران سهل
اوړے ترې تا زړۀ دے پۀ رضا باندې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ولور پرې اخلي خوشحالېږي پرې ښکلي جوړوي
د مکتب دپاره ورته وسوسې جوړوي

د زلفو خيال ئې د چا پۀ زړۀ چې نۀ شي
جونې پردې له ښکلې برقعې جوړوي

دغه سبق د نبي پاک ص يو فرمان راکوي
عرب ملکونه ورله سکولونه مدرسې جوړوي

د خونړي نظام پۀ حق کښې نۀ يم
کۀ د ايمان نيمې حصې له فتنې جوړوي

ترې مې قربان شه پۀ ناموس ئې ارمانونه واړه
بې وسي خپله مې ګويانه حوصلې جوړوي

کوم دستور د رقابت د انديښنو دے **سهل**
کوم دانشور به پرې رديف او قافيې جوړوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

پۀ اتفاق باندې ملګرو هر کار سر ته رسي
کۀ ډلې ډلې شو فائده به غېر بشر ته رسي

راځئ يو موټے يو اواز شئ دا نفاق ختم کړئ
د خود غرضو واک دارانو هغه واک ختم کړئ
ورسره ګورو به خبره کۀ ډغر ته رسي
کۀ ډلې ډلې شو فائده به غېر بشر ته رسي

چې اتفاق زمونږه وي ورونړو کامياب به يو تل
کۀ د نفاق پۀ لاره درومو خراب تراب به يو تل
د بې اتفاقۍ ټولې خبرې ګورے شر ته رسي
کۀ ډلې ډلې شو فائده به غېر بشر ته رسي

زۀ **عبدالجبار** هريو ورکر ته نصيحت کومه
د پاکې مينې وروروليۍ ورته منت کومه
مينه نيشنل سره لرمه غږ مې غر ته رسي
کۀ ډلې ډلې شو فائده به غېر بشر ته رسي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ګیلې مې درنه کیږي ستا شکوې مې اوربدلي دي
تۀ یواځې نۀ ئې کچه وعدې چې د هر ښکلي دي

د ګلونو جولۍ ډکه کۀ سترګو سترګو کښې مسکې شوې
د فریب داسې حربې د عشق پۀ باب کښې مې لوستلي دي

لا تر اوسه پوهه نۀ شوم حقیقت کۀ افسانه ده
د حسرت پۀ میزانه کښې داسې ډېرې ما تللي دي

پلوشې د خپل جمال خورې ورې کړي پۀ محفل
زړونه وار خطا کړي اندېښنې ئې ما لیدلي دي

سازوې غنچې د ګلو کۀ راښکې پۀ زمکه کرښې
وایمه پۀ جار ما سهل ترې لاس وینځلي دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

چرته چې د یار سره د یار خبرې جوړې شي
هلته د رقیب او د اغیار خبرې جوړې شي

دوه مئین چې یو ځائے شي وعدې د تلو راتلو اوکړي
لارې بیا ساتي د انتظار خبرې جوړې شي

دوه مئېن چې کله مرور د یو او بله شي
بیا پکښې د صلحې د رېبار خبرې جوړې شي

یو بل ته حالونه د خپل زړۀ او د کور ووائي
تل د دوؤ کم عقلو چې پۀ لار خبرې جوړې شي

زړۀ د سود پرستو هلته ولړي بیا ځي راځي
کوم ځائے چې د نفعې او روزګار خبرې جوړې شي

نه جار اوځي سر لکه پتنګ د اور پۀ سر نیسي
چا سره د **سهل** چې پۀ جار خبرې جوړې شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

تور بانۀ ئې ښکلي زړونه پۀ ځنبل تهولوي
لکه څوک چې دُر نایاب پۀ ډېر چل تهولوي

ډېر اُمېدونه مې تړلي اشنا تاسره وو
دا ګل شیندلے پۀ رقیب چې دې یو بل تهولوي

کۀ رابرسېره پۀ حالاتو د زړۀ صدف نه مې شوې
وخت به د مخ نه مې د اوښکو لعلونه تل تهولوي

د بې رُخئ ګیلې به څنګه د پردو نه اوکړم
نن ما سهل نه چې خپلوئ لړونه خپل تهولوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

تصوير د تصور د خيال ليدو سره راځي
يادونه دې خوارۀ د اوسپلو سره راځي

را يادې مې شوې سرې شونډې شيرينې د نبات
دردونه مې زړۀ ياره ډېر شو زيات
درلېږم کۀ رېبار نو د ګيلو سره راځي
يادونه دې خوارۀ د اوسپلو سره راځي

بې غمه ياره تۀ کوې ښکلي موجونه
دردونه زما زړۀ ژړا کړي فريادونه
دردونه مې د زړۀ تېزو چپو سره راځي
يادونه دې خوارۀ تېزو چپو سره راځي

وائي **عبدالجبار** چې څوک يار لري خوش رنګ
متاع لري هر رنګ کۀ وي مئين پۀ ناموس ننګ
ګلونه د وصال ښکلو غنچو سره راځي
يادونه دې خوارۀ د اوسپلو سره راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

اختر راغے وعده ستا به وفا کیږي کله
توره شپه د بېلتانۀ به رڼا کیږي کله

سجدې زمونږ د الله پۀ در د عاجزئ وي مدام
د کرونا پۀ حق به زمونږ دعا قبلیږي کله

د شهید شوندې چې د فخر نه مسکئ وې ماته
خوب کښې ماته یو وارې پۀ خندا کیږې کله

د تن وینې وینې دې ګرانئ ورونو زمونږ اوچې کړې
د کرونا پۀ حق به زمونږ دعا قبلیږي کله

چې بې ګناه ئې محافظ ټافیه سترے کړلو
کۀ کوم دستور پۀ عدالت به سزا کیږي کله

د زړۀ داغونه به د **سهل** هم پولئ پولئ شي
د رب دپاره به اشنا زړۀ دې نرمیږي کله

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

خوږه مې دا پښتو ده مورنۍ ژبه
د وخت د سلیمان ؑ ده پخوانۍ ژبه

پت لري ښېګړه او بې مثله توریالۍ
اغیار دې کړي ثابته ارینۀ ژبه

ټکي د اغیار پکښې پېوست نۀ کړي
ښکلے خپله وائي افغانۍ ژبه

زۀ **سهل** ادب له پرې لیکل کووم
د شعر و شاعرۍ ده لرغونۍ ژبه

(c) ketabton.com: The Digital Library

●

را پۀ زړۀ مې شو د مرحوم سخي صېب سخاوت
دروغ نۀ دي واقعه ټوله مې لیدلې حقیقت

وړومبې سوال ئې د بخښنې د الله کړم
رب نصیب دې کړي د مرحوم شیخ مغفرت

یو سوالي ئې خوا له راغلو سوال دپاره
موجود خپله ورسره ووم هغه وخت

وې بزرګه ځنګه ئې راغلې خبر ما کړه
رب راوستے زما خوا له کوم نوبت

عمر ستا د مزدورۍ نۀ دے ضعیف ئې
الله دې اوکړي پۀ تا فضل د رحمت

فقیر ووې صاحبه ستا خبره قیمتي ده
پۀ ځان کښې نۀ وینم د کار څۀ قوت

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو زړۀ مې غواړي چې لور کشره وادۀ کړم
مشرۍ لونه مې وادۀ کړي پۀ شان او شوکت

د هغه ارمان چې يو نۀ سمه ګور ته
ورله پکار دے د الله مساعدت

دوه ځامن مې د وادۀ نه پس جدا شو
خبر نۀ ووم د هغوي د رزالت

پۀ پټ لاس شبخ فقير له روپۍ ورکړې
وې بيا راشه کۀ څۀ پاتې وي ضرورت

ضعيف واخستې روپۍ شو پۀ ژړا
غريب دواړه لاسه خدائے ته کړل اوچت

د ماضي مالداره ووم خدايه نن سوالي يم
بخښنه غواړم رښتل سوالي به مې وۀ عادت

د ماضي امير فقير دې کړم غني خدايه
د صبب پۀ لاس دې پوره کړو زما غايت

(c) ketabton.com: The Digital Library

شیخ صاحب ورته حیران حیران کاتۀ کړل
مطمئن ډېر شو پۀ خپل مصالحت

واړه کارونه خدایه ستا د حکمت دي
د ماضي مالدار دې کړو پۀ نحوست

شېخ صاحب د خپلې وعدې لاج پوره کړو
دستي ادا ئې کړو د نور سامان قیمت

وې پۀ خوشحالئ دې زر خپله لور وادۀ کړه
امېد ساته تل د الله د کرم رحمت

ښکلے هستئ پۀ دنیا شته دے **عبدالجباره**
الله قبول دې کړي د مرحوم صېب دا عنایت

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوارۀ ترې لاړل د يارۍ چې ترانښۀ پاتې شول
خوږه جانانه د يارۍ مې څۀ خوارۀ پاتې شول

ته د دهوکو پۀ دام راګېر شوې د غماز د لاسه
د ټګۍ دامونه ئې پۀ مرۍ درته پانښۀ پاتې شول

شومه حېران چې مخ دې واړوۀ د يارۍ نه زما
ډېر مې سوالونه د زارۍ تاته باڼۀ پاتې شول

زۀ **عبدالجبار** به مشغولا ورسره تل کؤمه
کۀ څۀ مې يادونه د يارۍ ماته زاړۀ پاتې شول

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ربه پهٔ مونږه هغه ښکلے دوران بيا راولې
د خوږو زړونو پرهارونو درمان بيا راولې

د پښتو زړونو حال ښکاره وي ربه تاته زمونږ
ربه قبوله مې دعا کړې محبان بيا راولې

مياشت شروع کيږي د رمضان او بيا د اختر خوشحالي
ربه اختر له زمونږ برخورداران بيا راولې

کله خندا شي د انسان چې ضمير وي خفه
ربه خفګان راځي بيل دوستان بيا راولې

زهٔ د نبوي فضل الرحيم دعا کړم غني خدايه
ربه بنديوان د هندوستان بيا راولې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډېر مې يادېږي وروره ستا ښکلے جمال
عرصه اوشوه ملاقات ونهٔ شو پهٔ دوېم کال

همېشه کؤم سوالونه پروردګار نه
چې کله شي به غمزده زړهٔ مې خوشحال

د هغه ورځ به د اختر مې وي ورور جانه
چې نصيب مې دوباره شي ستا وصال

يو غم خپل دوېم ستاسو راسره شو
خور شوے پهٔ ما هم دے د غم جال

پهٔ دې نن سبا منتظر ژوند مې تېرېږي
د راتلو دې کؤم سوالونه د ذوالجلال

نجومي زر کړه فالونه راله ګوره
چې به څهٔ رنګه راخيژي زما فال

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترکومې به بندي وي زما ورونه
صحیح راته وئېلے هم نۀ شې تۀ حال

زباني خرچه اورمه تل پۀ غوږو
د جوارۍ غوندې بازي ده اخلي نال

نن یوه خبره اوشي او سبا بله
ببرونه ملکونه واوېلا کړي پرتګال

اثر هیڅ ونۀ شي پۀ هیڅ چا هم
مظلومان دي راګېر شوي پۀ بد حال

بې درده د دردمند نه خبر نۀ دي
چې مظلوم شو بې ګناه ورور پائمال

د ارماني دنیا نه زۀ وروره مجبور یم
د لفظونو مې کړل ځکه ارسال

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډېر لفظونه مې په زړۀ کښې موجزن دي
ښۀ به دا وي چې ئې نۀ کړم زۀ فعال

زۀ د نيوي فضل رحيم وايمه غني خدايه
زر کړې واپس جنګي قېديان کؤمه سوال

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ښکلیه تا کۀ پۀ مسکي نظر کتلے نۀ وے
ما به زړګے پۀ یو نظر باندې بائیللے نۀ وے

کۀ ماته پته وے چې دا تکلیف به ماته رسي
ستاسو د چم پۀ لار به زۀ ھډو راغلے نۀ وے

کۀ د خوبانو دیدنونه پۀ اسانه کېدل
پتنګ به ځان پۀ سرو لمبو باندې سېزلے نۀ وے

کۀ تعصب نۀ وے د مینې تسلسل قائم وے
بیا به منصور د دار پۀ سر باندې ختلے نۀ وے

زۀ کۀ مئېن نۀ وے د خپل کلي پۀ ښکلو باندې
ما به د خپل کلي پۀ لارو کښې ژړلے نۀ وے

کۀ مینه نۀ وه محبت نۀ وۀ دا خیال به نۀ وۀ
عبدالجبار سهل به دا غزل لیکلے نۀ وے

غزل

(c) ketabton.com: The Digital Library

اور د بېلتون زړۀ ته بلېږي ستا پرې څۀ
کۀ پۀ خپل سوي نۀ پوهېږي ستا پرې څۀ

د غم لمبې د ککرۍ نه دې تل تر تله اوخې
مئېن زړۀ پرې نۀ دردېږي ستا پرې څۀ

یو مو الله یو مو رسول پۀ صادقۍ ملګرو
پۀ حق وئېلو مو ژبه نۀ چلېږي ستا پرې څۀ

چې تصور ئې د شاعر پۀ مقصد نۀ شي
کۀ پۀ وزن سجعه نۀ برابرېږي ستا پرې څۀ

پۀ عذابونو کښې غټ عذاب بې اتفاقي وینمه
بې اتفاقي مو ورځ تر ورځ زیاتېږي ستا پرې څۀ

داغونه د ستم پراتۀ پرې د ماضي
نور نوي پرې جوړېږي ستا پرې څۀ

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ښکلے خو څۀ کړې د بې شمېرو دے مسکن مې زړۀ
پۀ زړۀ مې ټول ښکلي ځائيږي ستا پرې څۀ

خپل حُسن پرست زړۀ ته زۀ هم فکر وړے
دے د هر ښکلي زاريږي ستا پرې څۀ

يار او رقيب چې راشي بله کړي لمبه د اور
د ډېره تاوه بيا ورتېږي ستا پرې څۀ

ووې د ټوپےٍ اشرف پۀ زړۀ جوړ کړه غزل
ما وې زړۀ زما کۀ نن دردېږي ستا پرې څۀ

د حسن جوارے کښې خالونه **عبدالجبار** وولي
پۀ داؤ ببللو نۀ خفه کيږي ستا پرې څۀ

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

پۀ سخته دې پکار چې يو يار نۀ راځي
پۀ راحت دې شه کنار چې اغيار نۀ راځي

تل به زما ناسته د نمر مخو د **محفل** نه وه
څۀ اوکړم کم بخت زړۀ له قرار نۀ راځي

کۀ وايمه ښامار دے تک به درله درکړي
يقين دې پۀ وښنا مې پۀ صد بار نۀ راځي

ما **عبدالجبار** فضول خوشې يارۍ اوکړې
نن مرورمه لاسونه خو تېر وار نۀ راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

ورک دې پرې د مينې ټول خوندونه کړل
فاش چې دې رقيب ته مې رازونه کړل

لوټ شومه اعتبار کښې او چانه ګيله اوکړم
تا چې د غماز پۀ سر ماسره جنګونه کړل

ما وې سر به صدقه کړمه ستا پۀ يارانه کښې
تا خو راته جوړ ډېر فسادونه کړل

مينه مې خبرازه وه تباه کړه يار ناترسه
سهل پۀ تباهۍ ئې خود ويرونه کړل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

هر ځائے د ممنوع درته تختۍ اولګېدې
مۀ کړه اوربېک پابندۍ اولګېدې

شوه جرمانه لس زره هغۀ هم درهمونو کښې
قېنچۍ نه کۀ شوې بچ پۀ کتارۍ اولګېدې

څۀ مې لوفر بولي او څوک وائي جوارګر دي
دهبې مې پۀ لمن د بدنامۍ اولګېدې

څۀ دي وۀ متاع پکښې **سهله** تنها پاتې شوې
نن ټولې دي يارۍ پۀ کپرئ اولګېدې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

دور نن د پمپ هاوس دے د سیند غاړه ویرانه
شوق سره ځلمي نهر ته لامبلو له راځي

جوړه جوړه یاران وینم ، خوا کښې رقیبان وینم
کم بخته غمازیان ئې جنګولو له راځي

نادانان پرې نهٔ پوهېږي ، هوښیارانو ته ئې علم
څهٔ پکښې کم ظرفه زړهٔ لوټلو له راځي

د وفا طلبګارانو ځان ترې کناره کړېځ
څهٔ پکښې بې قبضه زړهٔ ویشتلو له راځي

د حُسن جواري ده درانهٔ داؤنه اږدي
سهل پکښې کم بخت داؤ بائېللو له راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

کوم دې پۀ يارو کښې يو نېکنام اوکتو
نوم چې دې زما پکښې بدنام اوکتو

د يارۍ پۀ هر يو باب پاڼې پاڼې مې دفتر
تش نوم مې د وفا برائے نام اوکتو

څله ځان له سر خوږے نۀ لري وفا
بې وفا مې پۀ دې باب هر ګلفام اوکتو

ښۀ مۀ کوه بد نشتے څۀ ښکلے متل دے دا
دا متل صحيح **سهل** پۀ هر ګام اوکتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

څۀ مې ترې نه ويستې دي رفو مې هغه دم کړل
واړه مې د يو ستنې پۀ سُم کړل

پوهه پۀ سرور د بې خودۍ نۀ شو
شېخ ځکه مېخوار ټول پۀ قسم کړل

د سيالۍ جذبې ئې دومره شوخي پېدا کړه
پۀ سوچ اخته ئې د ادب ښکلي عالم کړل

دا بې وسه تمنا به زۀ **سهل** کړم د پښو لاندې
ما **توراج** خو تل پۀ يو وښنا نعم کړل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

راشئ اوګورئ ملګرو حال زما
خوردنوش نه مقرر شو فال زما

پۀ سهاره د ډانګورۍ مې دے رفتن
تېز ګام شو اغستل محال زما

پۀ هر حال شکر ګزار یم د الله نه
غفور ، رحیم ، کریم دے ذوالجلال زما

ښۀ پوهه زۀ سهل **عبدالجبار** شوم
متاع نۀ لري فضول اشغال زما

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

لکه مجنون چې به ژړا ځان د لیلیٰ کوڅه کښې
رېباره زهٔ هغسې ژاړم د اشنا کوڅه کښې

کچکول مې غاړه کښې دے ځمه د اشنا کلي ته
خبر د وصال به ترې غواړم خامخا کوڅه کښې

خبر دے کهٔ نن بې وفا یار پهٔ کاڼو اوویشتمه
زهٔ به ئې پهٔ مینه مینه اوژاړمه بیا کوڅه کښې

رقیبه مهٔ کوه پېغور د یار کوڅه کښې ژاړم
پېغور به وے کهٔ مې ژړل د بل چا کوڅه کښې

ما د اشنا دیدن کاوو مطلب مِ هیڅ نهٔ وهٔ نور
رقیب چې راغے اودرېدمه وارخطا کوڅه کښې

عبدالجباره جوړې مجنون شوې معلومېږي داسې
چې د وفا اواز کوې د بې وفا کوڅه کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زړۀ مې پۀ دام د اُور بل څله نیسې
ماته رسئ د اجل څله نیسې

د محبت غنچه دې ماله راکړه
اشنا زاغونو ته ګل څله نیسې

زۀ چې راغلے یمه ستا دیدن له
نوراني مخ ته منګُل څله نیسې

کِبر کوې زوال زر به مومې
لمبو ته شال د بخمل څله نیسې

پۀ تا مئین ګنهګار خو نۀ یم
پۀ سرو لمبو مې ګوګل څله نیسې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماته د شعر لارې ښې معلومې
نوې کوڅې د غزل څله نیسې

سهل د شعر شپاړسم پاس کړے
ورته پرچه د اول څله نیسې

(c) ketabton.com: The Digital Library

رباعي

مور او پلار چې کړې پۀ غم کښې مبتلا
خدایه مۀ کړې نالائق اولاد د چا

د پښتانو اولاد زار د شرافته
والدین به ئې ساتل ښکلي رضا

بې یقینه اوسنے اولاد ثابت دے
اغستے نۀ شي د مور او پلار دعا

نافرمانه اوسنے اولاد اکثر وینم
اوچتوي د والدینو نه حیا

بې هنره کۀ انپړها پښتاني وو
پۀ کردار د اوسنو نه وو بالا

پۀ زور زبر ورپسې ما سهل کړل کتب
کړه عیان مې د حقیقت د هغه وینا

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

یو مو الله یو مو رسول یو مو کتاب
پوهه پۀ دې دې شي هر هوښیار جناب

پۀ رنګ د خپلو وینو خېرازه کړي آبیات ښکلي
پۀ بهار د ملغلرو سېوا ئې کړې پۀ شتاب

د ذوق هره نغمه ئې د سپرلي غوندې ښکلا کړه
د ګل سره ئې کړي وصل پۀ مثل د مهتاب

پۀ ادب به ئې وي شیندلي د ګلونو جولۍ ډکې
محرومه ترې نه زۀ ووم اورېدو ته ئې یم بې تاب

سرپرست ئې دې تېر شوي دانشور د زمانې
دفن ئې شو اشعار یا پۀ پردو کښې د سحاب

(c) ketabton.com: The Digital Library

همت ئې د ځوانانو صد افسوس پۀ تن اسانو
تېرېږي ژوند ئې د خانانو د مزدور خیال لري بې حساب

تصور د هر شاعر د خپله خیاله وي **عبدالجباره**
کۀ ستا خیالونه شي د چا د پښو تُراب

بعدالعشاء فارغُ النماز
16/10/2023

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

دوه لبانه دي خوارۀ پاستۀ د قند دي
دوه خدنې دي رومان د ثمرقند دي

ګلونه د اورخاړي رانه ئې غوښتي دي پۀ مينه
پۀ مسکا ئې غوښتي دل پسند دي

د ګلاب پۀ غوځو ځوکو بلبلان هسې چغېږي
پۀ غوں غوں ترې بوراګان واړه سربلند دي

د ګلونو جولۍ ډکه کۀ سترګو سترګو کښې مسکے شي
زړونه وارخطا کړې کشش ئې هنر مند دي

پۀ کليمه د الاالله مسلمان يو دے پۀ صدا
زنګي او ايوبي دواړه تېر شوي جرات مند دي

د اُميد رڼا ئې ويني پۀ قدرت د پاک سبحان
د لا تقنطو صدا کښې مجاهد ډېر دلبر مند دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوندون پهٔ کشاکش کښې د توحید رڼائي غواړي
پهٔ سر تړلي ئې کفنونه کس کړي کمربند دي

د اسرائیل پهٔ جارحیت مومن ولې دے خاموشه
امریکه ده پهٔ ظاهره او مغرب هم شرپسند دي

طریقې د پېغمبر غواړو جهاد له مو ملا ماته
اېټم بم لرو ملګرو عرب هم دولت مند دي

د مودي مرسته پهٔ ډاډه اسرائیل سره پهٔ ډاکه
مجاهد سرفراز کړې پاک وهابه ستا د فضل ارزومند دي

دعا غواړي مسلمین اللهم النصرنا المجاهدین
بریالے کړي فلسطین بد حاله حاجت مند دي

حماس څهٔ تنها نهٔ دے حسب الله پرې غوټه کېږي
خو د الوتکو د حملو نه بې بسه او بې بند دي

څومره شوخ دي **عبدالجباره** د ژوند دا بهارونه
چېچې ظالمې د خزان دې نن پهٔ ژوند دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

"لوئې اختر"

څهٔ به کاندمه پهٔ داسې لوئې اختر
وینم کور کښې پهٔ ماتم هر یو بشر

مسرور خلق خوشحالي د لوئې اختر کړي
زما کور کښې لوئې وارهٔ پهٔ چغو سر

سوي زړهٔ مې کړو ماتم لا د ملګرې
دپاسه راغلو د ورور غم مې لکه غر

متې مې پرې ملا مې ماته پهٔ مرحوم ورور شوه
پهٔ ورونو شپږو کښې بالا وو معتبر

تل به ئې غم لکه د نم پهٔ سترګو زهٔ ورووم
هر وخت به ئې یادومه په دعا شام و سحر

جنت الفردوس او مغفرت ئې د الله نه زهٔ **سهل** غواړم
پهٔ حکم لایزل ئې ددنیا اوکړو سفر

(c) ketabton.com: The Digital Library

نظم "لاهور ښار"

ښکلے به نۀ وي د لاهور په مثل ښار يو
حسين په زنده دِلو دے شاندار يو

درنې هستۍ د لاهور زمکه کښې دفن دي
پکښې معروف دے د داتا ګنج دربار يو

عدلِ جهانګير په تاريخ کښې رڼائي کړه
په ټنګ حاضر شوے په جرس د خِمار يو

پېښور په خپل ځائے دے پُر رونقه
د خود کشو نه ئې بچ نۀ دے بازار يو

کراچۍ کۀ د رڼاګانو ښار يادېږي
وينئ د کِلنګ پکښې همېش ناتار يو

دا درې ښاره معروف دي په خپل حسن
پښتونخوا کښې پېښور دے مزېدار يو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خيال پټلۍ مې کړه بدله څم لاهور ته
پکښې يادېږي د مغلو باغِ شاليمار يو

باغِ جناح هم متصل دے د مال روډه سره
شاهي مسجد لري فن د زوړ ادوار يو

شاهي قلعه او مقبره جهانګير د مغلو نخښې
پۀ پړقا وينئ شيش محل حسن دار يو

د قائېدينو غونډه پرې شوې پۀ نظريه پاکستان
اوچت ښکارېږي پکښې هغه ښکلے يادګار يو

انار کلۍ بازار معروف دے معروف تر نۀ
نوم ژوندے لري د مينې پۀ اعتبار يو

لا انتها ارزان طعامونه د فټ پاټ
ګزران ښۀ پکښې کوے شي ناچار يو

(c) ketabton.com: The Digital Library

شهنشاه عالم وۀ تعمير کړے ياد پۀ شالمي
نوم ژوندے لري د شهنشاه هوښيار يو

د رېنجر زمکه شاړه وه بنجره
پکښې جوړ دے د ملت ښکلے مطار يو

هغه کېږي چې څۀ رب ته وي منظوره
بې د امر د الله نه کېږي کار يو

سرته به ئې نۀ کړي کۀ هر څومره دهوکه مار وي
چا ليدلے دے کامران دهوکه مار يو

اجر ډېر ورته ملاو شي پۀ بدل کښې
کۀ پوښتنې له څوک ورشي د بيمار يو

درې مې ورونه مقيم دي پۀ لاهور کښې
الله دې شفاء ورکړي مشر ورور مې دے بيمار يو

(c) ketabton.com: The Digital Library

کۀ د ښادۍ وښنا پۀ عزت ورته اوکاندي
رابه نشي بهانه به جوړه کړي پۀ تلوار یو

منتظر مې د راتلو ورځې پۀ ګوتو شمار که
ما **سهل** هم تنګوي دا انتظار یو

وائي لا تر اوسه **عبدالجبار** رانغے چې دا ولې
خبر خو نۀ دي چې نوکري ښۀ نۀ وي د پلار یو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاربيتي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاربیته

راغلے وې دعا له　　　　کۀ بلې مدعا له
چې پټې دې چپلې کړې جماعت نه اے مختوره
څوک ئې د الله چوره

څوک ئې د الله غله　　　　شه پۀ تن دې لمبه بله
راغلے وې فاتحې له او دې کړله بې ایماني
لوئې غل ئې لاثاني

لوئې غل ئې بې حسابه　　　　خانه دې شه خرابه
لړه یره اوکړه د دوزخ د هغې اوره
څوک ئې د الله چوره

غلا کۀ ستا عادت دے　　　　دا دې بد علت دے
صابر پۀ خپل نصیب شه وي رزق اسماني
لوئې غل ئې لاثاني

(c) ketabton.com: The Digital Library

توبه ګار شه مسلمانه ښکلې مياشت ده د رمضانه
عيان اسير او مزدور ته مې چاربېته شوه في الفوره
څوک ئې د الله چوره

د مرحوم به غواړو مغفرت اوس په دا ساعت
مرګے شته د ے فريد جانه اخر به شو فاني
لوئې غل ئې لاثاني

د ذرې حساب به کيږي پۀ محشر به تپوس کيږي
شاکر اوسه عبدالجباره کۀ الله درکوي سپوره
څوک ئې د الله چوره

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاربېته

بېړۍ وه د کهبل

بېړۍ وه د کهبل   شوه ډوبه پهٔ درياب
ژاړي ټول عالم ورپسې کوي ارمان
هغهٔ ورځ وه د طوفان

بېړۍ وه پورې غاړه   وه خلقو ته اولاړه
خبر د ځانه نهٔ وهٔ ورته ولاړ وهٔ عزرائيل
بېړئ وه د کهبل

بېړۍ ئې بوتله پهٔ بره   د دوئ وه مقرره
چرې ته ئې نزدې کړه پهٔ شتاب
شوه ډوبه پهٔ درياب

چرې ته ئې کړه وړاندې   ټول ډوب شول لاندې
ناڅاپه يکدم شور شو چم پهٔ چم
ورپسې ژاړي ټول عالم

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپږ نیمې شلې تنه مړۀ ډېر دي ژوندي کم
ساتېدونکے پاک الله دے د ګندف بچ شو زرین خان
د هغه ورځ وه د طوفان

جمروز شاه وۀ ښکلے ځوان صفت ئې پۀ جهان
سړے سخاوتي وۀ د کیا کلي بې حساب
شوه ډوبه پۀ دریاب

دا میاشت د پشکال سهل وائي دا في الحال
تاریخ کښې خطا کېږم دغه ورځ وه د منګل
بېرې وه د کهبل

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاربیته

سنتړ کښې د ریکروټ   ژوند څرنګه تېرېږي
ملګرو نن راځئ چې پۀ دې حال مو خبردار کړم
کارونه درته شمار کړم

بهرتي چې شي کوم ځوان   پۀ موج کښې وي روان
چې ځه نن مې اومونتو د خپل طبعې روزګار
چې شم به رسالدار

شم زر به پۀ عزت   ترېنه بنۀ راکړو قدرت
ډرائېور چې رانه جوړ شي بیا زما د څۀ کمے دے
خوړلے ئې سمے دے

ډرائېور پرېږده پۀ قلاره   چې کلرک بهرتي شي یاره
پۀ زړۀ کښې ئې دا خیال وي چې تعلیم مې دے اوچت
تل اوسم پۀ عزت

(c) ketabton.com: The Digital Library

تل اوسم پۀ شادان　　کورس نۀ وي دومره ګران
کارونه دفتري خو ازده کړي ما پخوا دي
پس تلل صرف زما دي

بس صرف رسېدل دي　　کرسۍ کښې کښېناستل دي
کۀ خېر وي زر به شمه مالک ګوتړے د دفتر
روان وي ناخبر

روان وي نابلده　　آخر لاړ شي تر حده
راشن کښې مېلاوېږي کله کله ورته فروټ
سنټر کښې د ریکروټ

راشن ځۀ هر یو څیز　　ورکیږي پۀ تمیز
څو ورځې ارام وي بیا د ټرېننګ ځائے له ورشي
خبر نۀ وي خبر شي

خبر نۀ وي چې راشي　　سنټر ورته بلا شي
وي نوے نۀ پوهیږي چې ځما کوم پلاټون دے
او یا ځۀ دلته قانون دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

یا څۀ دي څۀ به کیږي   هر څۀ بهو ورته ښکاریږي
د ټرېننګ زندګي ئې شروع کامران ضرور شي
سنټرورته تنور شي

سنټر شي ورته اور   څۀ به وایمه زۀ نور
دومره نۀ اوزګاریږي چې چاسره اوکړي خبرې
پۀ زړۀ دننه چغې

د پرېډ نه اضافي   بوټ پالش ئې وي دستي
اوشي پرې سیټهي چې لے آوټ له شئ تیار
انسپکشن له دصوبېدار

راغلے صوبېدار دے   خبر د عبدالجبار دے
هره شپه چې څښي د چرسو سیګرټ
سنټر کښې د ریکروټ

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاربیته

د پېرۍ عمر مې تېرېږي باوقاره
خو مرضونه مې بې سیار شي
یار خبر کړه د احواله مې ریباره
یو ورځ به پهٔ ما خاورې انبار شي

د هجر شپې مې زحمتونه وائي
او تورې شپې ماښامونه وائي
جنازه اوځي به مې تر مینې لاره
چشم خاص به اشکبار شي
یار خبر کړه د احواله مې ریباره
یوه ورځ به پهٔ ما خاورې انبار شي

تل ارمانونه د زوړ وخت کومه
د خلوص ډک د محبت کومه
د الله ډېر یم شکر ګزاره
پهٔ ما احسان د پروردګار شي
یار خبر کړه د احواله مې رېباره
یو ورځ به پهٔ ما خاورې انبار شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاته شکوې شکایتونه کولے نۀ شم
پردې خپلې فاش کولے نۀ شم
صبر دې لویه خزانه کړه عبدالجباره
الله ستا به پرده دار شي
یار خبر مې د احواله کړه ربباره
یوه ورځ به پۀ ما خاورې انبار شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاربېته

اعتبار به څۀ اوکړم پۀ چا باندې
ظلم خو ډېر اوشو پۀ ما باندې
پۀ نۀ خبره ئې تکرار وکړو
يار پۀ ياره کښې داسې کار وکړو

زۀ ئې پۀ شان د لېونو کړم
ډېر ئې مجبور پۀ اسوېلوکړم
اوښکې څڅومه پۀ ژړا باندې
ظلم خو ډېر اوشو پۀ ما باندې

ماته ښکاره پکښې تيارې شوې
نن ئې بدلې ارادې شوې
پۀ ما ئې ټک لکه د مار وکړو
يار پۀ ياره کښې داسې کار وکړو

ختمه چې يار ښکلي ياري کړه
پۀ هر اعيار ئې خوشحالي کړه
ټکرې خورمه ورځې رڼا باندې
ظلم خو ډېر اوشو پۀ ما باندې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسویلي ستړي مې د خلې لاړل
ښکلي یاران مې د دېرې لاړل
الله خبر چې چا راته ازار وکړو
یار پهٔ یارۍ کښې داسې کار وکړو

دغم چاپو کښې شومه ګېر
پهٔ حال خبر شو د تورډهېر
ډیوټې کوي ساحل صرا باندې
ظلم خو ډېر اوشو پهٔ ما باندې

خبر د حاله مې یاران شو
ګوته پهٔ خله واړه حېران شو
تلقین د صبر ئې بسیار وکړو
یار پهٔ یارۍ کښې داسې کار وکړو

زما پرې ډېر وهٔ اعتماد
د بونېر مسین مې شو رایاد
دروغ ئې ووې سترګو رښا باندې
ظلم خو ډېر اوشو پهٔ ما باندې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما **عبدالجبار** ته ئې بهانې جوړې کړې
ورسره ئې نورې افسانې جوړې کړې
څۀ بې شانه ئې کردار وکړو
یار پۀ یارۍ کښې داسې کار وکړو

(c) ketabton.com: The Digital Library

نظم

پۀ نامه د اجتماعیت ، انفرادیت پکښې ځلېږي
وګورئ ملګرو خصوصیت پکښې ځلېږي
ادب لري معراج چې لیکوال وي باشعوره
دا مې تجزیه ده اخوت پکښې ځلېږي
چې ژوندي پۀ ښکلو زړونو جذبه وي د ادب
بیا شان د ادب نۀ دے چې نفرت پکښې ځلېږي
د ذوق یوې نغمې مې د سپرلي غوندې آغاز کړو
د تېر شوي شاعرانو وضاحت پکښې ځلېږي
د زړۀ پۀ وینو ایښې امانت او اخون ئې بنیادونه
احمدګل وې دا به ګل شي رنګت پکښې ځلېږي
احمد دین طالب ئې مهمان د بوقو د ابراهیم خان
اوږده د کال ئې مېلمستیا وه موانست پکښې ځلېږي
د قدرت پۀ ګل رنګینو مئین ناصح عبدالمجید وۀ
د آبیاتو پۀ نګینو نصیحت پکښې ځلېږي
د آبیاتو ښکلو غنچو به ئې د حسن رنائي کړه
د تهوپۍ جمشېد مصروف وۀ نُدرت پکښې ځلېږي
خوب ژنې ارادې به وینښولې د مېنې باران
دانشور وۀ رحیم شاه طالب موافقت پکښې ځلېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

برېاسونه ارمانونه د مينې تائب اُورې پۀ زړۀ
د آبياتو ئې وۀ خوندونه لطافت پکښې ځلېږي
د تقوىٰ پۀ ښکلې سجده ګل احمد مينوي فناه شو
رب ئې نصيب هغه سجده کړه مغفرت پکښې ځلېږي
اوچت معراج د شاعرۍ د بزمي مې نۀ هېرېږي
پۀ بابت د افسانې ذهانت پکښې ځلېږي
د جرس غوندې شور ناکه حيدرزمان به کړه چاربېته
د سوزه ډکه به دردناکه هېبت پکښې ځلېږي
اشعارو سره لوبې به د روان وې پۀ ويښه خواب
پۀ تړون ئې د چاربېتې وانست پکښې ځلېږي
ژوندے ادب کښې لرې نوم منصور دې الله اوبخښې
زيبا ئې دي اشعار لطافت پکښې ځلېږي
باسې وۀ د خدوخېلو يادېدو پۀ حاجې خېلو
پۀ محمد الله د غورغشتو غېر سکونت پکښې ځلېږي
پۀ سفر تلے د بل جهان د مينې ملک حېدر زمان
هر نفس لره دے فان رحلت پکښې ځلېږي
د چاربېتو وۀ ماهر د ګندف مرحوم شاکر
ډېر فصيح زبان وۀ معاشرت پکښې ځلېږي
پۀ ماضې به اؤربدے شوے د رحم دين سالار چاربېتې
لټون ورپسې اوکړئ صداقت پکښې ځلېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د چاربېتو ذهين استاذ اعوان سردار بهادر وۀ
معروف ډېر وۀ په هېواد شهرت پکښې ځلېږي
اشتياق خاکسار خطائي نۀ کړه ښۀ خبر دے د صيغې نه
دستار لري په راس علميت پکښې ځلېږي
د ګندف اشرف علي مومن درس ورکوي ښۀ مطمئن
مدرس او معلم دے صلاحيت پکښې ځلېږي
د غمونو قرار ئې دے شبنم کړې خپلې اوښکې
د کلابټ عاجز معموم دے استقامت پکښې ځلېږي
د بخشالي دے د مردان اوسېږي په اُتمان
قاسم دے نر ځوان محنت پکښې ځلېږي
د قام قلم ډېر معتبر مانېروال جهان بهادر
معززه هم زړور عزت پکښې ځلېږي
لائق دے د ورورۍ يار بهادر د مانېرۍ
چاربېتې ليکي د هوښيارۍ وضاحت پکښې ځلېږي
اشعار لري لکه ګوهر مانېروال تصور
عظيم دے دانشور لياقت پکښې ځلېږي
صفا د زړۀ لري زُجاج هم نرم مزاج
اشعار وائي تل معراج ملائمت پکښې ځلېږي
وه مينه کښې ئې لذت د شېر شاه روغاني په محبت
رب دې نصيب کړي مغفرت عاقبت پکښې ځلېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پهٔ کلي نيمه تکړه ښهٔ ده نظامه د پردېس نه
نه د هجر انديښنې شي او نهٔ زحمت پکښې ځلېږي
سهېل اوسي کهٔ متکنو کښې خو دے مې د زړهٔ پهٔ دريچوکښې
ليدے خو نهٔ شي پهٔ مودو کښې رفاقت پکښې ځليږي
عبدالله مولوي هم کنډېوال دے ډېر ښکلے وال دے
معلم ډېر د کمال دے خدمت پکښې ځليږي
بسمل سبزعلي خان او د پاېښې حېدر زمان
رب لري دي دوئ پهٔ امان ثقافت پکښې ځليږي
تهٔ تلو تلو ښکلي سپرلي نغارې کړي د ګرمۍ
د موسم پهٔ تغير کښې د الله حکمت پکښې ځليږي
د حسرت يوه غنچه د **سهل** شوه د خاورو لاندې
چاپېره خاموشي ده حسرت پکښې ځليږي
شاعران ډېر شته عبدالجباره پهٔ ډېرو انبار ده خاوره
ليکلے ئې نهٔ شي نمبر واره د مُخ قوت پکښې ځليږي
تمنا لري طوفان چې کتاب دې زمونږ خور شي
ښکلې ارزو د ميربشر ده منفعت پکښې ځليږي
حال د لېونتوب د ګل محمد جانان ته مهٔ وايئ
في الحال د سړيتوب د سُر ذوقيت پکښې ځليږي
ګاونډي مې نهٔ دے هېر کم عمره دے زبېر
اشعار وائي دلبر جرات پکښې ځليږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غنچې ښکلې د ګلو د بابر جدون پۀ لاس
دي ئې چاله شوکولي نکهت پکښې ځليږي
کړي د ګلو غنچې جوړې شعر پرې مزين کړي
ذهانت د عيسیٰ خان دے ذهانت پکښي ځليږي
مړاوے شوق د شاعرۍ پۀ سبب د مجبورۍ
د ګندف جمشېد خياط دے مصروفيت پکښې ځليږي
چې څۀ اوليکم د زړۀ نه ناياب ته ئې تحفه کړم
وخت قيمتي ماله ډېر راکړي ښۀ خصلت پکښې ځليږي
د ګندف شاعر رېحان خوي لري عجب فنان
رب لري دې پۀ امان شرافت پکښې ځليږي
طاهره واخله دُر ښه پۀ لاس نغمه پۀ ترنم کړه
زړګے مې خوش خرم کړه بريت پکښې ځليږي
د ادب ښکلے ګلفام نياز امين د کټګرام
لائق د احترام خوږلت پکښې ځليږي
دا څوک راځي پۀ لاره باده روشه پۀ قلاره
فضل قيوم دے پۀ تلواره مشئت پکښې ځليږي
چې خبر نۀ دے د قاعدې د واحد د تثنيې
جاهل څله تنقيد کاندي جهالت پکښې ځليږي
قائم دائم الله دے ذي روح کله دائم
دائم دې فکر اوکړي وحدانيت پکښې ځليږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

لري د ادب غنچې غوټۍ تاج بهادر تاج د ذروبۍ
پۀ کردار د عقلمندۍ قدامت پکښې ځليږي
د مرغز مراد او پذير تقرير ئې وي بے نظير
پۀ اظهار ئې وي جاګير مماثلت پکښې ځليږي
سپين ريشه مير قادر شاه بې درد کۀ نادر شاه
خبر پرې ربحان شاه ډېر وخت پکښې ځليږي
تپوس ئې نۀ کوي جانان د مشفق مير اعظم خان
رښتيا وايم پۀ ايمان فرقت پکښې ځليږي
شبر او مسين ورک شول تر مطلبه ئې وه ياري
آصف دې الله تل لري مروت پکښې ځليږي
پنده خېلے مې دے ملګرے ليکوال هم دے ښکلے
کۀ مدعو کومه ئې ادب ته معذرت پکښې ځليږي
د خلوص ليندې پۀ لاس د ادب غشي پۀ ګروت
غونډه دا د قام قلم سپين نيت پکښې ځليږي
کۀ د هر ځائے شاعران دي ټول فصيح زبان دي
صوابۍ او کۀ مردان دے موزونيت پکښې ځليږي
مړاوي هوسونه مې تازه شي چې اورمه طوراج
هر شعر ئې ډک د کمال وي مسرت پکښې ځليږي
د آهدې کلي ابراهيم ډار نېک بخته ايماندار
مدد کاندې د ناچار خدمت پکښې ځليږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله لري دې عمر دراز د اسماعيل خيل محمد نواز
کومه پرې زۀ ناز وکالت پکښې ځليږي
دې هر چاته پۀ ګوته د فقير خطاب ملنګ اشعار
شو خاورې خبر زمان خاورې مدت پکښې ځليږي
د وطن پۀ خړه خاوره شيدائي مزدور ياديږي
شوه د عمر تقاضه ئې انقلابيت پکښې ځليږي
ملګري ئې تعريف کاندي اوربدلے اسير مانۀ دے
دومره ترې خبر يم صحافت پکښې ځليږي
د پنج منه تر صوابۍ علي درومي پۀ تعدۍ
فائز پۀ پابښۍ سياست پکښې ځليږي
د مرحوم باران پِسر زاهد زمان سحر
اشعار لري ګوهر صدارت پکښې ځليږي
ارادې د پښتون د هرې ونې د احمد پۀ زړۀ
درمندې افسانې د سوز کيفيت پکښې ځليږي
ليفټيننټ فضل الرحيم اشعار ئې وو نعيم
اعلیٰ ئې وۀ تعليم قابليت پکښې ځليږي
د ټوپۍ عظيم الله وه د چاربېتو ئې ښکلا
بخښنه غواړمه ئې د الله تعزيت پکښې ځليږي
چاربېتې ئې شته دے زنځيرۍ زرين مجبور د مينې
پۀ کردار د شاعرۍ فضيلت پکښې ځليږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

فضل احمد نۀ وۀ دلګیر پۀ زروبی ئې وۀ جاګیر
د بې وفا یاره ظهیر خلوت پکښې ځلیږي
د کلابټ حضرت جمال اشعار ئې وو ډېر د کمال
هر ذي روح لره زوال اخرت پکښې ځلیږي
معروف ډېر وۀ بختور د اسماعیله جوشي علي حیدر
پۀ سبب د یو پسر هجرت پکښې ځلیږي
محب الله وۀ د جهنډې څلے ئې جوړ پۀ هډېرې
وې چاربېتې د مزې نزاکت پکښې ځلیږي
اشعار ئې وو د ځیګر خون د مېنې شاعر اجون
د هر چا به وۀ ممنون حقیقت پکښې ځلیږي
پۀ ګدون لري تربګنی نور محمد وۀ د چنی
وې چاربېتې مړنی وجاهت پکښې ځلیږي
وینښه وي غوټی د آبیاتو پۀ چپه کښې
د زړۀ تصور ته پسخیږي د ترنم ذوقیت پکښې ځلیږي
رب لري دې پۀ امان د کنډې خلیل الرحمان
د لیدو ئې لرم ارمان کۀ ډېر وخت پکښې ځلیږي
کړه اخر له تخفه جوړه دنیا میراته ده عبدالجباره
منفي شان ددې دنیا دے رحلت پکښې ځلیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاربېته

"سوال جواب"

ټيک مې د زړو مزېدار دے
پۀ غونډه زنه مې خالونه
اوس مې د نوې زوانۍ وار دے
اړدم پۀ زلفو کښې ګلونه

ټيک مې د زړو پۀ اوربل کښې کنه
شعلې ترې خيژي پۀ هر لور
غمې مې ايښې پۀ چارګل کښې کنه
پۀ سپينه پوزه مې کړل سور
ثانې مې نشته پۀ کابل کښې کنه
صفت مې کيږي لور پۀ لور
سپينه سينه مې بالا حصار دے
راځه کوه پکښې سېلونه
ټيک مې د زړو مزېدار دے
پۀ غونډه زنه مې خالونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپینه سینه دې لکه تخت صنمې
زۀ پرې کومه عدالت
لیچې کړه راته بالخت صنمې
چې پرې اودۀ شم دا ساعت
عمر شو تېر راباندې سخت صنمې
راحت مې نۀ وۀ پۀ قسمت
ورک مې په تاپسې قرار دے
وایم د زړۀ درته حالونه
تېک مې د زړو مزېدار دے
پۀ غونډه زنه مې خالونه

ورک دې پۀ ما پسې ارام شو نن
اوس مې سر کېده پۀ مړوند
شیرین بدن مې در انعام شو نن
بشر مې تا کړلو څرګند
خبر مې کور او کلے قام شو نن
یارې کوې دغسې خوند
ستا محبت کښې مې روزګار دے
چې مور دې کړم پۀ وصالونه
تېک مې د زړو مزېدار دے
پۀ غونډه زنه مې خالونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا محبت باندې خبر شومه زۀ
درنه خوشحاله شوم نادرې
منم پۀ حقه دې دلبر شومه زۀ
راته کوه د نیاز خبرې
مور دې پۀ سرو شونډو شکر شومه زۀ
کوکې دې دواړه ملغلرې
الله درکړے سپین رخسار دے
سترګې دې سرې لکه لعلونه
ټیک مې د زړو مزېدار دے
پۀ غونډه زنه مې خالونه

الله راکړے سپین بشر هلکه
ثاني مې نشته خاپېرو کښې
سور مې پېزوان لکه د نمر هلکه
بدن مې ګل پۀ منجرو کښې
ورکؤم ستا پۀ مینه سر هلکه
خوښه یم تاسره مېرو کښې
د عاشقانو دغه کار دے
چې شوګیرې کړي پۀ کلونه
ټیک مې د زړو مزېدار دے
پۀ غونډه زنه مې خالونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د عاشقانو ژوندانۀ کښې یاره
چرته به رانشي اسانه
طاعون مې ګېر شو لړمانۀ کښې یاره
اوس به رغېږمه پۀ ګرانه
مخ به مې پټ پۀ کفانه کښې یاره
سفر کؤم به د دنیا نه
عبدالجبار ترې پۀ رفتار دے
ډېر به ئې پاتې شي مثالونه
ټیک مې د زړو مزېدار دے
پۀ غونډه زنه مې خالونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پهٔ تا مئین ګنهګار خو نهٔ یم
پهٔ سرو لمبو مې ګوګل ثله نیسې

عبدالجبار سهل

توراج خاکسار

دَ تسلی اؤ مصلحت جانان مي خاؤرو له لاړ
خالقه چا ته دَ خپل ستړی ژوند قیصه اوکړمه

خپرؤونکي: سید کمپوزنګ سنټر ټوپی

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library